

Login uczestnika

Pieczęć szkoły

.....

Data urodzenia uczestnika

--	--	--	--	--	--	--

Dzień   Miesiąc   Rok

**Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego**

„Żył sobie człowiek...” – życie ludzi od prehistorii do końca XVIII w.

**STOPIEŃ SZKOLNY
Rok szkolny 2021/2022**

Instrukcja dla uczestnika

1. Sprawdź, czy test zawiera **22** strony. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej przed rozpoczęciem rozwiązywania testu.
2. Czytaj uważnie treści zadań i wszystkie polecenia.
3. Pisz czytelnie i używaj tylko długopisu lub pióra z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem. Nie stosuj korektora.
4. Test, do którego przystępujesz, zawiera **30** zadań, w tym zadania zamknięte i zadania otwarte, wymagające krótkiej odpowiedzi lub odpowiedzi pełnym zdaniem.
5. W zadaniach zamkniętych poprawną odpowiedź otocz kółkiem, np. **(a)**.
6. W zadaniach otwartych odpowiedzi pisz czytelnie w wyznaczonych miejscach.
7. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu lub dobieraniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź, napisz przy niej: „błąd” i zaznacz lub dobierz prawidłową.
8. Przy każdym zadaniu podano liczbę punktów, które możesz uzyskać.
9. Podczas trwania konkursu nie możesz korzystać z pomocy naukowych, urządzeń telekomunikacyjnych oraz z podpowiedzi kolegów – narażasz ich i siebie na dyskwalifikację. Możesz korzystać z lupy/szklka powiększającego. Nie możesz zwracać się do Komisji Konkursowej w kwestiach dotyczących treści zadań.
10. Do stopnia rejonowego zakwalifikują się uczestnicy, którzy zdobędą co najmniej **56 punktów** na **70** możliwych.
11. Na udzielenie odpowiedzi masz **70 minut**.
12. Do notatek możesz wykorzystać brudnopis - nie podlega on ocenie.

Życzymy Ci powodzenia!

Wypełnia Szkolna Komisja Konkursowa (po rozkodowaniu pracy)

.....

Imię i nazwisko uczestnika

Liczba uzyskanych punktów: ..... / 70

Zadanie 1. (0-1 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /1

Przyjrzyj się obu źródłom i wykonaj polecenie.

Źródło 1.

Źródło 2.

Rozstrzygnij, które źródło przedstawia życie ludzi w okresie paleolitu.

Życie ludzi w okresie paleolitu przedstawia źródło	1,	gdyż	A. ludzie uprawiali rolę.
	2,		B. ludzie mieszkali w jaskini.
			C. ludzie udomowili zwierzęta.

Prawidłowa odpowiedź to:

a) 1A

b) 1B

c) 1C

d) 2A

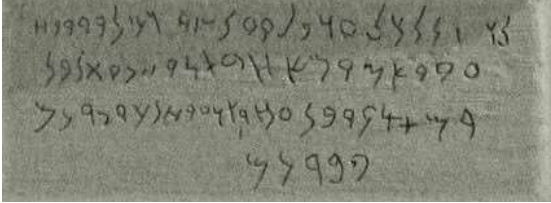

e) 2B

f) 2C

Zadanie 2. (0-2 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /2

Przyporządkuj zdjęcia oznaczone literami od A do D, ukazujące przykłady starożytnego pisma do cywilizacji, które je stworzyły.

<p>A</p> 	<p>B</p>
<p>C</p> 	<p>D</p>

	Nazwa cywilizacji	Litera
1.	Cywilizacja mezopotamska	
2.	Cywilizacja chińska	

Zadanie 3. (0-2 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /2

Podaj nazwy pism starożytnych.

	Nazwa cywilizacji	Nazwa pisma
1.	Cywilizacja mezopotamska	
2.	Cywilizacja egipska	

Zadanie 4. (0-1 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /1

Wyjaśnij, jaki wkład w rozwój pisma wnieśli Fenicjanie.

.....

Zadanie 5. (0-3 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /3

Zapoznaj się z treścią obu tekstów i wykonaj polecenia.

Tekst 1.

Nie popełniłem fałszu ni kłamstwa wobec ludzi. Nie obchodziłem się źle ze swoimi. Nie grzeszyłem w miejscu prawdy. Nie czyniłem zła. Nie czyniłem tego co jest wstrętne Bogu. [...] Nie zabijałem. [...] Nie umniejszałem potraw ofiarnych w świątyniach. Nie umniejszałem chlebów ofiarnych bogom. [...] Nie łowiłem ptaków należących do bogów. Nie łapałem ryb w jeziorach ich. [...] Nie odpędzałem trzód należących do świątyni jakiegokolwiek boga. Nie powstrzymywałem żadnego boga od tego, co mu się należy. Jestem czysty, jestem czysty, jestem czysty, jestem czysty.

Tekst 2.

3 *Nie będziesz miał cudzych bogów obok Mnie! [...]*

4 *Nie będziesz czynił żadnej rzeźby ani żadnego obrazu tego, co jest na niebie wysoko, ani tego, co jest na ziemi nisko, ani tego, co jest w wodach pod ziemią!*

5 *Nie będziesz oddawał im pokłonu i nie będziesz im służył, ponieważ Ja Pan, twój Bóg, jestem Bogiem zazdrosnym, który karze występki ojców na synach do trzeciego i czwartego pokolenia względem tych, którzy Mnie nienawidzą. [...]*

13 *Nie będziesz zabijał.*

14 *Nie będziesz cudzołożył.*

15 *Nie będziesz kradł.*

Polecenie 5.1.

Przyporządkuj tekst do religii oznaczonych literami od A do D. W każdym wierszu tabeli wpisz odpowiednią literę.

- A. religia starożytnej Mezopotamii
- B. religia starożytnego Egiptu.
- C. religia starożytnego Izraela
- D. religia starożytnego Rzymu

TEKST	Religia
Tekst 1.	
Tekst 2.	

Polecenie 5.2.

Rozstrzygnij, który tekst dotyczy religii politeistycznej.

Tekst 1.	dotyczy religii politeistycznej, gdyż	A	wspomniano o bogach w liczbie mnogiej.
Tekst 2.		B	zakazano w nim oddawania czci innym bogom.

Prawidłowa odpowiedź to:

a) Tekst 1. A

b) Tekst 1. B

c) Tekst 2. A

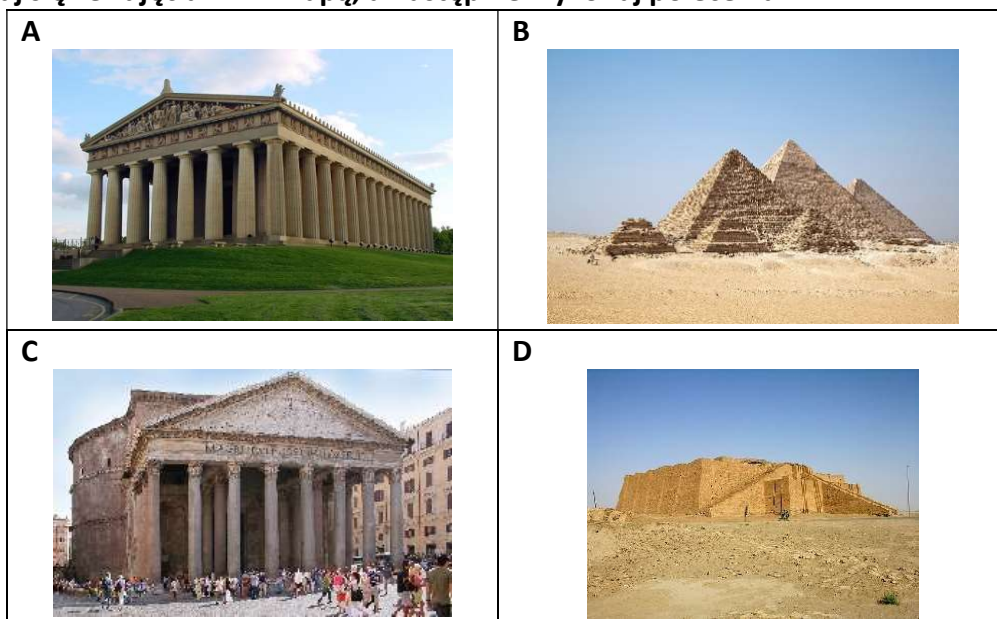
d) Tekst 2. B

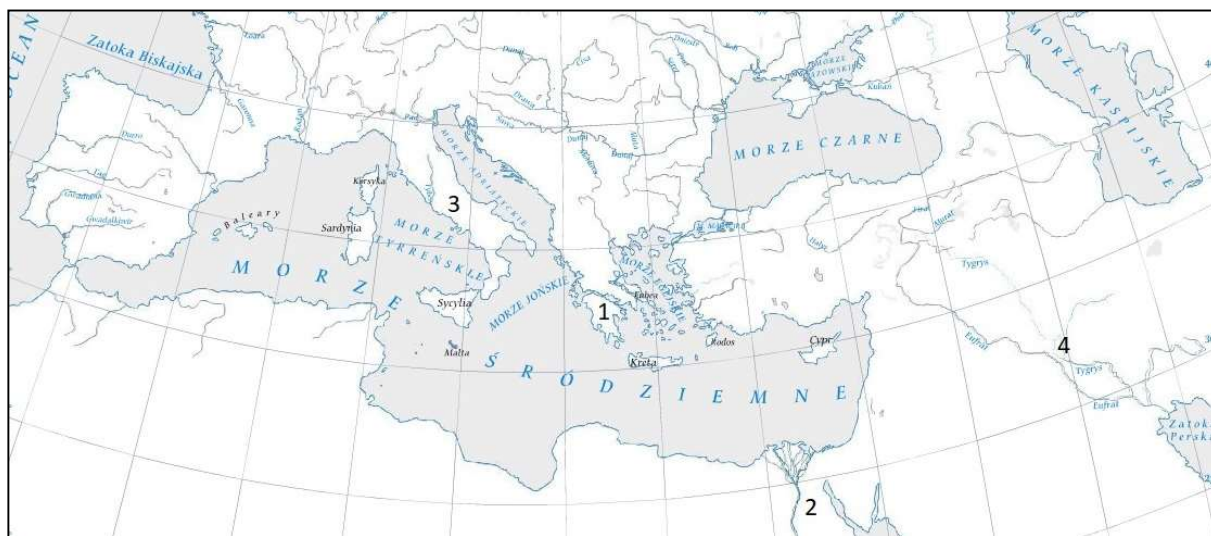
Zadanie 6. (0-5 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /5

Zapoznaj się ze zdjęciami i z mapą, a następnie wykonaj polecenia.

Mapa konturowa Europy.

Opracowanie własne na podstawie Multimedialnego ćwiczeniowego atlasu historycznego.

Wydawnictwo Meridian

Polecenie 6.1

Uzupełnij tabelę, przyporządkowując zdjęcia oznaczone literami od A do D ukazujące zabytki danej cywilizacji, a także wpisz numer, jakim daną cywilizację oznaczono na mapie.

Lp.	Nazwa cywilizacji	Zdjęcie	Numer na mapie
1.	Cywilizacja mezopotamska		
2.	Cywilizacja rzymska		

Polecenie 6.2

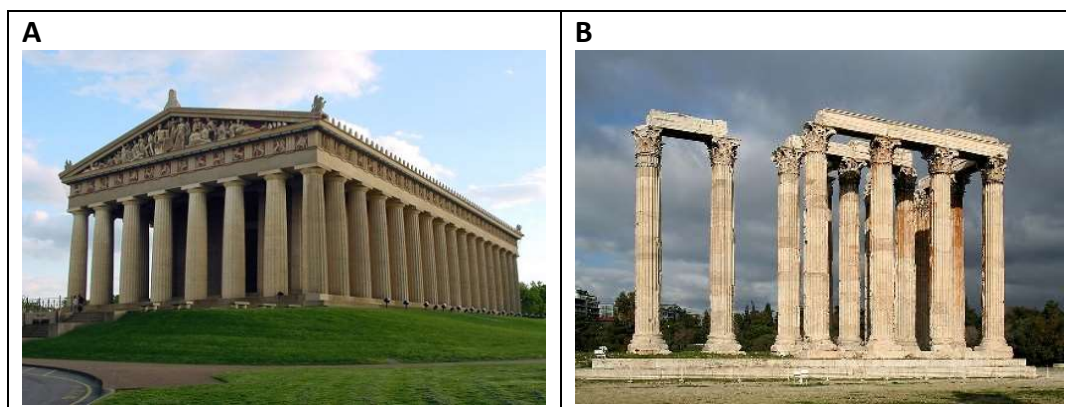
Zikkurat (ziggurat) przedstawia zdjęcie oznaczone literą:

A B C D

Zadanie 7. (0-2 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /2

Obejrzyj zdjęcia i wykonaj polecenia.

Polecenie 7.1

Trójkątne zwieńczenie frontu budynku nosi nazwę:

- a) portyk   b) tympanon   c) kapitel   d) fryz

Polecenie 7.2

Głowicę kolumny w stylu doryckim przedstawia zdjęcie:

A   B

Zadanie 8. (0-3 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /3

Kodeks Hammurabiego

§ 197. Jeżeli kość obywatela złamał, kość mu złamią.

§ 198. Jeśli oko muškena [poddanego] wybił lub kość poddanego złamał, 1 minę¹ srebra zapłaci.

§ 199. Jeśli oko niewolnika obywatela wybił lub kość niewolnika obywatela złamał, połowę ceny jego zapłaci.

§ 200. Jeśli obywatel ząb obywatelowi równemu sobie wybił, ząb wybija mu.

§ 201. Jeżeli ząb muškena [poddanego] wybił, 1/3 miny srebra zapłaci.

Mina – w starożytnej Mezopotamii jednostka wagowa i monetarna.

Oceń prawdziwość informacji zawartych w zdaniach.

Zaznacz P, jeżeli zdanie jest prawdziwe lub F, jeżeli jest fałszywe.

1.	Hammurabi był królem sumeryjskim.	P	F
2.	Spółceństwo w państwie Hammurabiego dzieliło się na pełnoprawnych obywateli, poddanych i niewolników.	P	F
3.	Wysokość kary zależała od pozycji społecznej sprawcy i poszkodowanego.	P	F

Zadanie 9. (0-3 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /3

Źródło przedstawia Sąd Ozyrysa.

Polecenie 9.1

Wpisz imię boga, którego przedstawiono na ilustracji nad numerem 1: .....

Wpisz imię boga, którego przedstawiono na ilustracji nad numerem 4: .....

Polecenie 9.2

Postacie bogów egipskich zostały ukazane z głowami zwierząt. Jest to cecha religii egipskiej.

Dokończ zdanie:

Horus – bóstwo, z którym utożsamiał się faraon, był przedstawiany jako postać z głową:

a) sokoła.

b) ibisa.

c) szakala.

d) lwa.

Zadanie 10. (0-2 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /2

Korzystając ze źródła przedstawiającego sąd Ozyrysa wykonaj polecenia:

Polecenie 10.1

Wyjaśnij, jakie znaczenie miał sąd Ozyrysa w wierzeniach egipskich.

.....
.....
.....

Polecenie 10.2

Malowidło jest przykładem malarstwa egipskiego. Na jego podstawie wskaż jedną cechę kanonu sztuki egipskiej (sposobu przedstawienia postaci).

.....
.....

Zadanie 11. (0-4 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /4

Zapoznaj się z treścią obu źródeł i wykonaj polecenie.

Źródło 1. Herodot o założeniu Kyreny

Przez siedem lat nie padał deszcz na Terze; w ciągu nich uschły wszystkie drzewa na wyspie oprócz jednego. [...] Terejczycy nie znając przyczyny swych cierpień, posłali do Delf w sprawie obecnych swych nieszczęść. A Pytia dała im odpowiedź: „Jeżeli z Battosem założą Kyrenę w Libii, będzie im się wieść lepiej”. Następnie wyprawili Terejczycy Battosa z dwiema pięćdziesięciowiosłowcami. Ci popłynęli do Libii.

Źródło 2. Uchwała zgromadzenia obywateli Tery o wysłaniu kolonistów do Kyreny.

„[...] Na równych i sprawiedliwych warunkach z każdej rodziny jeden syn będzie wciągnięty na listę [...] spośród młodych i wolnych Terejczyków [...] i popłynie. Jeśli osadnikom uda się założyć kolonię, każdy z ojczyzny, który popłynie do Libii później, będzie mógł zostać obywatelem i pełnić urzędy oraz otrzyma działkę ziemi, która do tej pory nie miała jeszcze pana. [...] Każdy kto odmówi popłynięcia, kiedy zostanie wysłany przez państwo, będzie podlegał karze śmierci, a majątek jego zostanie skonfiskowany. [...]

Uzupełnij poniższy tekst. Wpisz w każdym zdaniu właściwą literę zgodną z poprawną odpowiedzią.

Przedstawiona w tekstach kolonizacja Kyreny
została przeprowadzona przez **11.1.** .

11.1	A. Fenicjan
	B. Greków
	C. Rzymian

Kolonia miała zostać założona na wyspie
u wybrzeży **11.2.** .

11.2	A. Płw. Apenińskiego
	B. Płw. Pirenejskiego
	C. Afryki Północnej

Założenie kolonii było spowodowane **11.3.** .

11.3	A. dążeniem do ekspansji
	B. chęcią zdobycia obywatelstwa
	C. klęską ekologiczną

Proces kolonizacji miał miejsce w **11.4.** .

11.4	A. VIII w. p.n.e.
	B. VI w. p.n.e.
	C. V w. p.n.e.

Zadanie 12. (0-2 pkt)

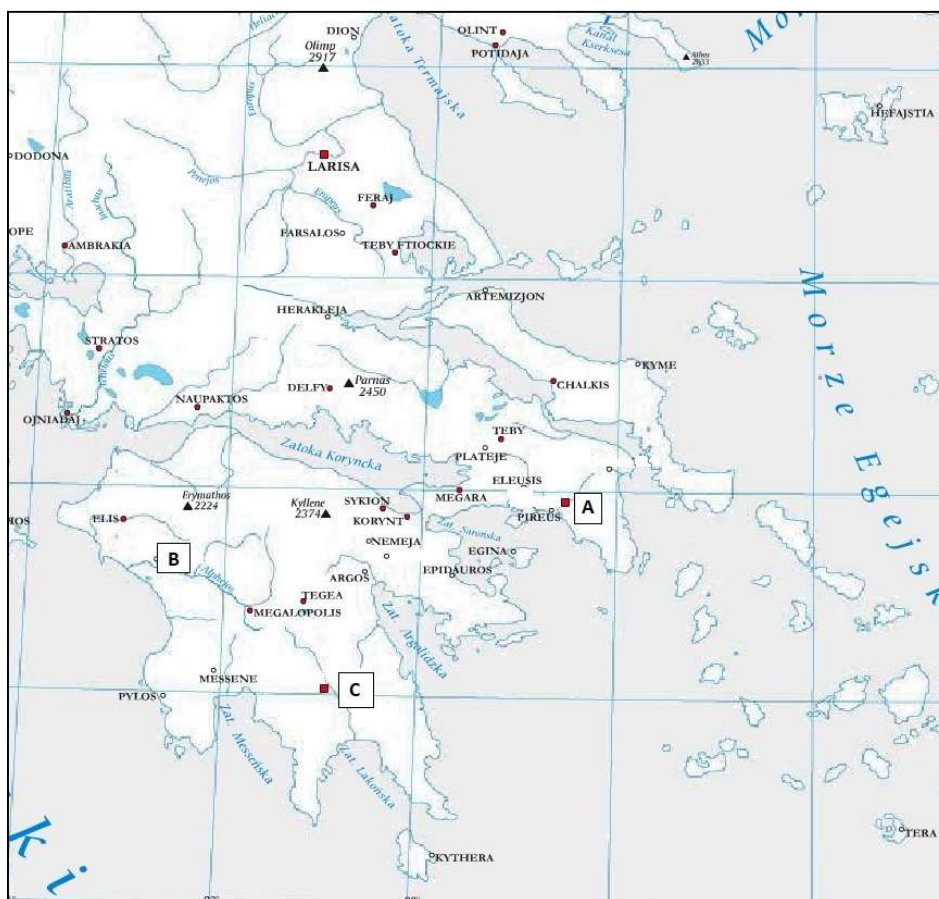
Liczba uzyskanych punktów: ___ /2

Zapoznaj się z treścią obu źródeł i wykonaj polecenie.

Źródło 1.

[...] nie wolno było nikomu chować syna, jak mu się podobało, lecz natychmiast po ukończeniu 6 roku życia brał wszystkich pod nadzór państwowy; podzieleni na drużyny żyli razem [...]. Od 12 roku życia stale chodzili już bez tuniki [...]. Wychowanie rozpoczerało się także na wiek dojrzały. nikomu nie wolno było żyć według upodobania, lecz jak w obozie, wszyscy mieli w mieście przypisany rozkład czynności państwowych i w ogóle uważali, że nie należą do siebie lecz do ojczyzny. [...]

Źródło 2. Mapa starożytnej Grecji.

Opracowanie własne na podstawie Multimedialnego ćwiczeniowego atlasu historycznego.
Wydawnictwo Meridian

Oceń prawdziwość informacji zawartych w zdaniach.

Zaznacz P, jeżeli zdanie jest prawdziwe lub F, jeżeli zdanie jest fałszywe.

1.	Tak wychowywani byli chłopcy ze wszystkich warstw społecznych Sparty.	P	F
2.	Sparta została na mapie oznaczona literą B.	P	F

Zadanie 13. (0-4 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /4

Przeczytaj tekst i uzupełnij luki wpisując właściwe litery.

W tego rodzaju ustroju politycznym większość znajdowała się w niewoli nielicznych bogaczy [arystokracji - przyp. red] i lud wystąpił w końcu przeciwko możnym. [...] wybrano na rozjemcę archonta [...], zleciwszy mu równocześnie zadanie reformy ustroju. [...] zabronił [...] udzielać pożyczki pod zastaw osoby pożyczającego, [...] zniósł długi [...]; nazywając to strząśnięciem ciężarów.

Powyższe reformy zostały przeprowadzone

w polis o nazwie **13.1.**

w wieku **13.2.** .

W polis tej panował wówczas ustrój **13.3.** .

Reformatorem wspomnianym w tekście, był **13.4.** .

13.1	A. Ateny
	B. Sparta
	C. Korynt

13.2	A. VI w. p.n.e.
	B. V w. p.n.e.
	C. IV w. p.n.e.

13.3	A. tyrania
	B. demokratyczny
	C. oligarchiczny

13.4	A. Drakon
	B. Solon
	C. Klejstenes

Zadanie 14. (0-1 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /1

Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie.

A z ustawieniem Ateńczyków wtedy pod Maratonem tak się rzecz miała: szyk bojowy co do długości równał się medyjskiemu, ale jego środek liczył niewiele tylko szeregów i tu był on najłabszy; oba zaś skrzydła były liczebnie mocne. [...] Ateńczycy na dany znak ruszyli pędem przeciwko barbarzyńcom. [...] Ateńczycy, skoro zwarli się z nimi w gęstych szeregach, walczyli chwalebnie.

Napisz, jak nazywał się szyk armii greckiej opisany w tekście. .....

Zadanie 15. (0-1 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /1

Żołnierze greccy to:

a) legioniści

b) hoplici

c) zeugici

d) metojkowie

Zadanie 16. (0-1 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /1

Na podstawie wiedzy własnej wyjaśnij, dlaczego armię polis nazywano armią obywatelską.
Wyjaśnij i odpowiedzi udzielaj pełnymi zdaniami.

.....

Zadanie 17. (0-4 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /4

Zapoznaj się ze treścią obu tekstów, a następnie wykonaj polecenia.

Tekst 1. Fragment opracowania historycznego.

Głównym forum życia politycznego stało się regularnie zwoływane zgromadzenie, [...] wybierające archontów i innych urzędników. [...] Rosnące kompetencje Rady zostawiały coraz mniej władzy archontom, których zresztą [...] kreowano drogą losowania [...].

Tekst 2. Fragment opracowania historycznego.

[...] pięcioosobowe kolegium eforów zdobyło funkcję kontrolerów [...]. Pilnowali porządku w państwie, kontrolowali przebieg wychowania młodzieży, [...] mieli prawo zwołać zgromadzenie, przyjmować postów obcych państw, sprawować sądy. [...] eforzy sprawowali swój urząd przez rok, a przy ich wyborze nie obowiązywały żadne kryteria pochodzeniowe czy majątkowe[...]. Szeregowi [...] co rok wyłaniali pięciu przedstawicieli własnej warstwy [...].

Polecenie 17.1

Dokończ zdanie:

Tekst 2. Dotyczy ustroju

a) Sparty.	b) Aten.
c) republiki rzymskiej.	d) cesarstwa rzymskiego w okresie pryncypatu.

Polecenie 17.2

Oceń prawdziwość informacji zawartych w zdaniach.

Zaznacz P, jeżeli zdanie jest prawdziwe lub F, jeżeli zdanie jest fałszywe.

1.	W obu opisanych państwach urzędnicy byli wybierani.	P	F
2.	W obu opisanych państwach każdy obywatel mógł zostać urzędnikiem (eforem czy archontem).	P	F
3.	Opisany w Tekście 1. archont miał większe uprawnienia niż opisany w Tekście 2. efor.	P	F

Zadanie 18. (0-1 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /1

Zapoznaj się z treścią obu tekstów i wykonaj polecenie.

Tekst 1.

Fragment opracowania historycznego.

[...] niewolnictwo zyskało charakter masowy i stanowiło jedną z podstaw [...] gospodarki. Położenie niewolników było zróżnicowane [...]. Właściciel miał nawet prawo ich zabić.

Tekst 2.

Fragment opracowania historycznego.

[...] istnienie niewolnictwa było oczywistością [...]. Niewolnicy pracowali w kopalniach i na polach. [...] sprząkali, gotowali robili zakupy, opiekowali się dziećmi. Niekiedy zezwalano im na samodzielną działalność np. prowadzenie sklepów czy warsztatów [...]. Los niewolników zależał całkowicie od właścicieli [...]. Panu nie wolno było jedynie zabić niewolnika.

Rozstrzygnij, który tekst opisuje sytuację niewolników w starożytnych Atenach.

Tekst 1.	opisuje sytuację niewolników w Atenach, gdyż	A	niewolnicy mogli tam prowadzić samodzielną działalność gospodarczą i nie można ich było zabić.
Tekst 2.		B	niewolnictwo miało charakter masowy, a niewolnika można było zabić.

Prawidłowa odpowiedź to:

- a) Tekst 1. A
- b) Tekst 1. B
- c) Tekst 2. A
- d) Tekst 2. B

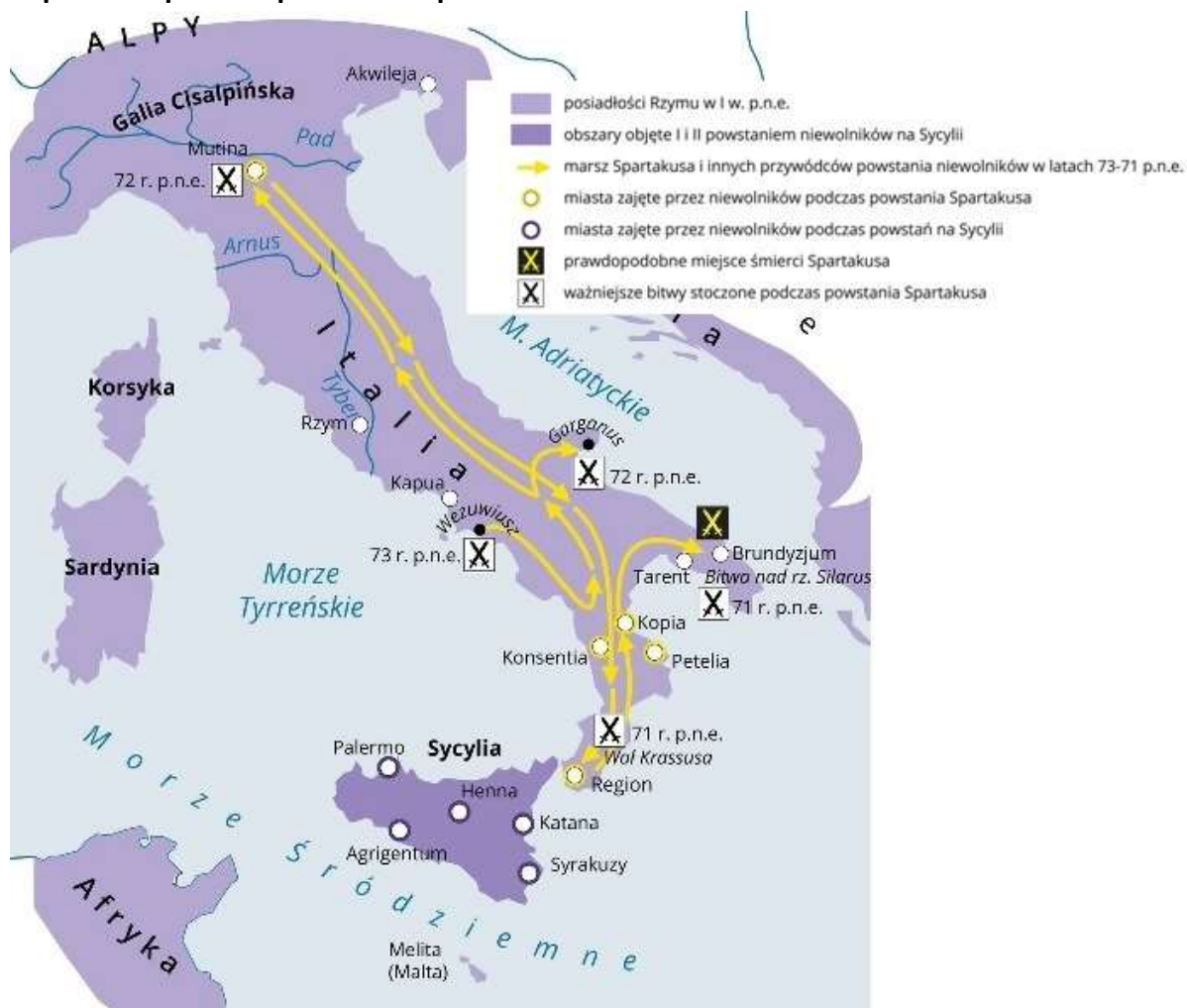
Zadanie 19. (0-4 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /4

Fragment opracowania historycznego.

Gladiatorzy [...] byli najczęściej niewolnikami, jeńcami wojennymi lub skazańcami specjalnie szkolonymi do walki na arenie. W 73 r. p.n.e. roku wybuchło wielkie powstanie niewolników, na którego czele stanął gladiator Spartakus. Doskonale wyćwiczeni gladiatorzy, wspomagani przez niewolników biedotę [...] opierali się rzymskim wojskom.

Mapa. Italia podczas powstania Spartakusa

Wydawnictwo Nowa Era

Na podstawie tekstu, mapy i wiedzy własnej uzupełnij luki wpisując właściwe litery.

Powstanie Spartakusa wybuchło w 19.1. .

W tym okresie Rzym był 19.2. .

Walki toczyły się przez 19.3. .

Najdalej na północ wysuniętym miastem, które zajęli niewolnicy było miasto 19.4. .

19.1.	A. pierwszej połowie I w. p.n.e.
	B. drugiej połowie I w. p.n.e.
	C. pierwszej połowie I w.

19.2.	A. królestwem
	B. republiką
	C. cesarstwem

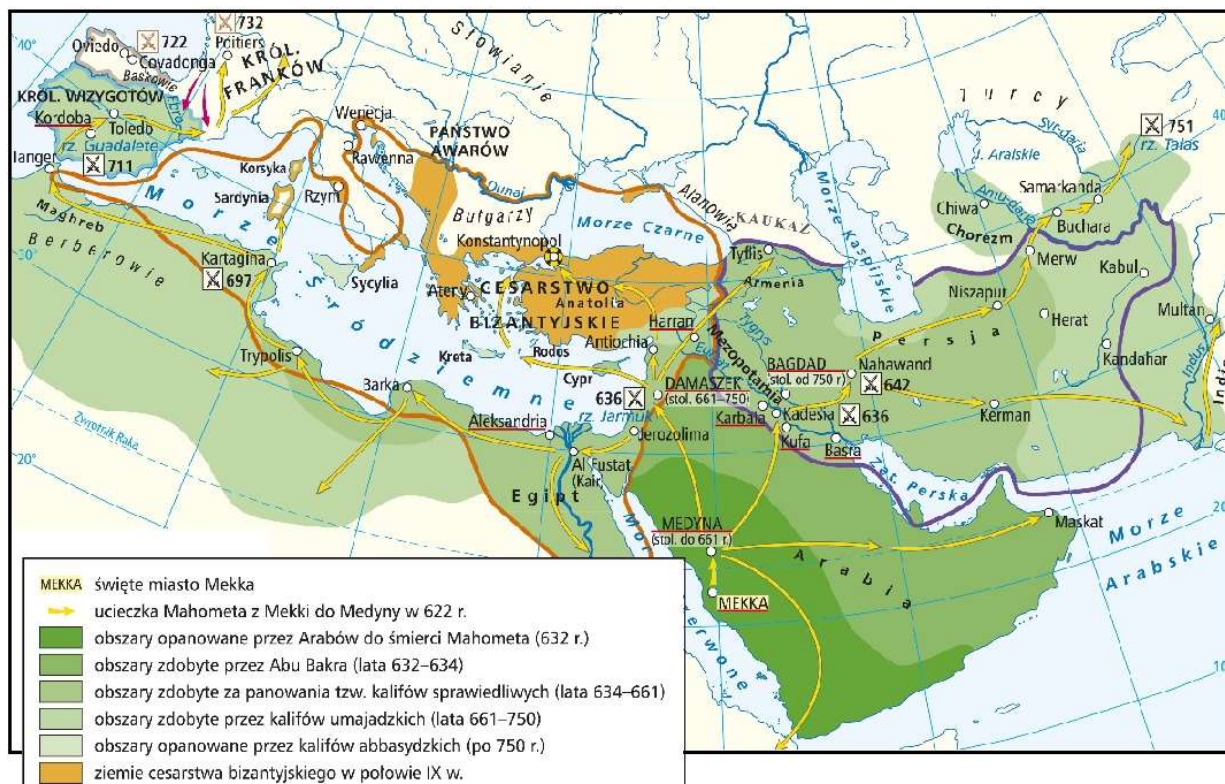
19.4.	A. Region
	B. Mutina
	C. Brundyzjum

19.3.	A. niecały rok
	B. nieco ponad rok
	C. dwa lata

Zadanie 20. (0-4 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /4

Przeanalizuj mapę i na jej podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenia.

Wydawnictwo Nowa Era

Polecenie 20.1.

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Arabowie dotarli do Europy w wieku

a) VI

b) VII

c) VIII

d) IX

Polecenie 20.2.

Zaznacz P, jeżeli zdanie jest prawdziwe lub F, jeżeli zdanie jest fałszywe.

1.	Arabowie w średniowieczu podbili terytoria na trzech kontynentach.	P	F
2.	Konstantynopol udało się zdobyć dopiero w XV w.	P	F

Polecenie 20.3.

Muzułmanie liczą czas od ucieczki Mahometa z Mekki do Medyny.

Napisz, w którym roku, według ery muzułmańskiej, przypada chrzest Polski.

Według ery muzułmańskiej chrzest Polski przypada na rok .....

Zadanie 21. (0-2 pkt)

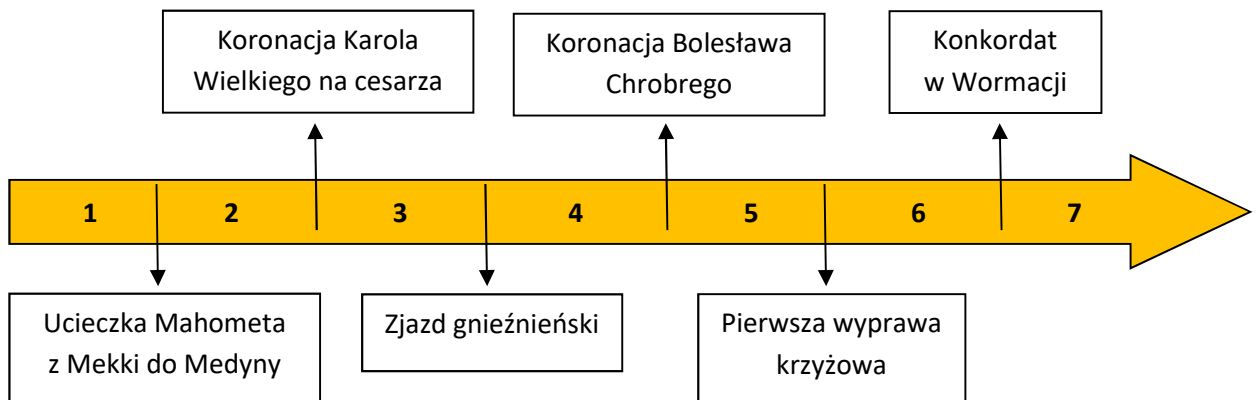
Liczba uzyskanych punktów: ___ /2

Zapoznaj się z treścią opracowania i taśmy chronologicznej, a potem wykonaj polecenia.

Fragment opracowania historycznego.

[...] chrześcijaństwo w Europie znacznie się różniło. Odmienne były zarówno sprawowane urzędy, jak i język używany w czasie mszy. [...] Do różnic kulturowych doszły spory o prawdy wiary [...]. Nie było na przykład zgody co do tego, czy Duch Święty pochodzi od Ojca czy Syna, czy tylko od Ojca. Różnice między chrześcijanami pogłębiała rywalizacja o to, kto powinien stać na czele Kościoła. Chrześcijanie na zachodzie uważali, że papież przewodzi wszystkim wiernym. Z kolei na wschodzie głoszono, że równy mu jest patriarcha Konstantynopola.

Taśma chronologiczna

Polecenie 21.1.

Dokończ zdanie.

Powyższy tekst opisuje przyczyny wydarzenia historycznego o nazwie

.....

Polecenie 21.2.

Zaznacz właściwą cyfrę.

Wydarzenie to miało miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem:

1   2   3   4   5   6   7

Zadanie 22. (0-1 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /1

Na podstawie wiedzy własnej napisz, jaki był skutek wydarzenia opisanego w tekście do zadania 21. Odpowiedzi udzielaj pełnymi zdaniami.

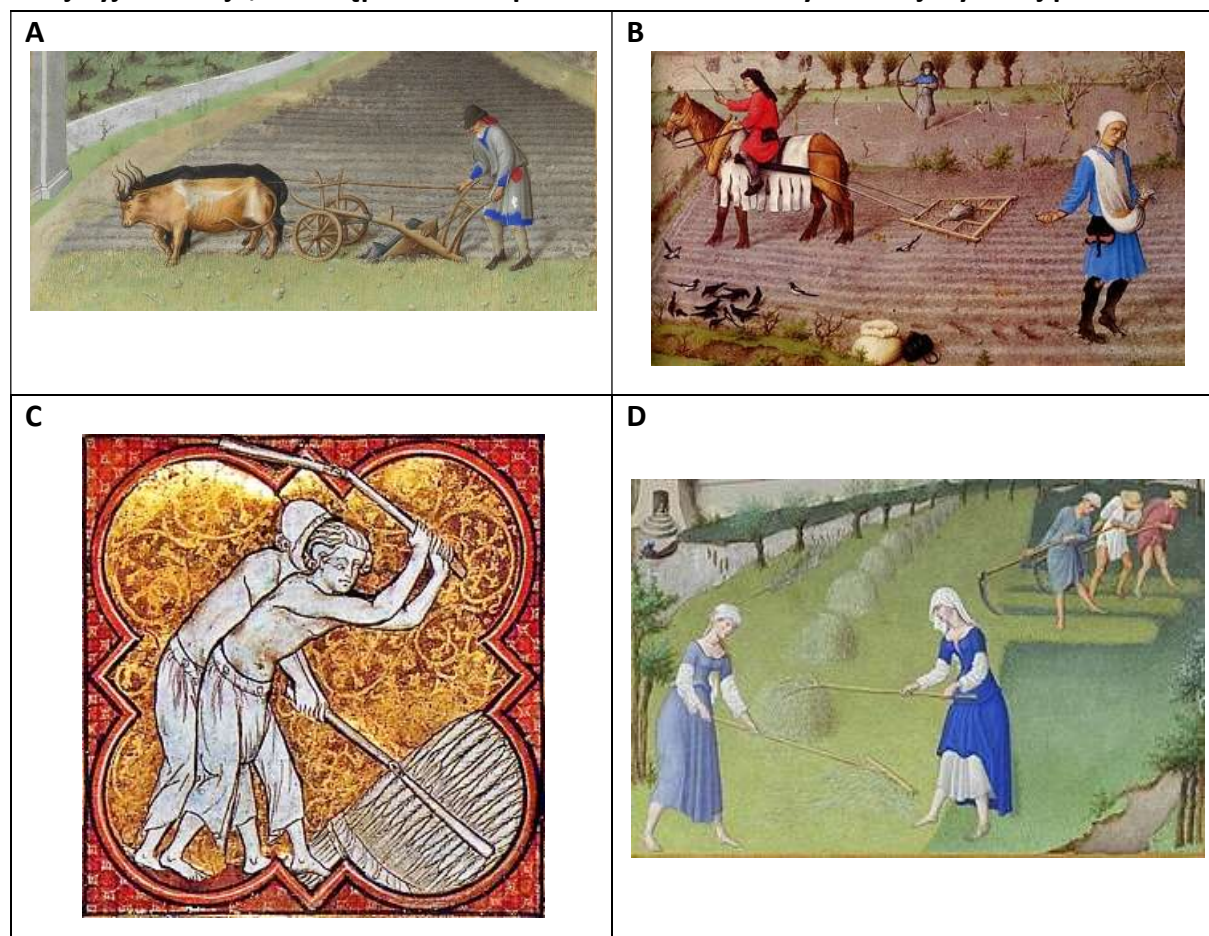
.....
.....
.....
.....

Zadanie 23. (0-5 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /5

Obejrzyj ilustracje, a następnie na ich podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenia.

Polecenie 23.1.

Na ilustracjach przedstawiono prace polowe w średniowieczu. Przyporządkuj ilustracje oznaczone literami od A do D do przedstawionych prac polowych.

	Praca polowa	Ilustracja
1.	Sianie i bronowanie	
2.	Żniwa	

Polecenie 23.2.

Przyporządkuj ilustracje oznaczone literami od A do D do nazwy narzędzi na nich ukazanych.

	Nazwa narzędzia	Ilustracja
1.	Cep	
2.	Kosa	

Polecenie 23.3.

Wybierz i zaznacz ciąg, w którym przedstawione na ilustracjach prace polowe ułożone są w prawidłowej kolejności.

- a) A → B → C → D   b) B → A → C → D   c) A → B → D → C   d) C → B → A → D

Zadanie 24. (0-2 pkt)

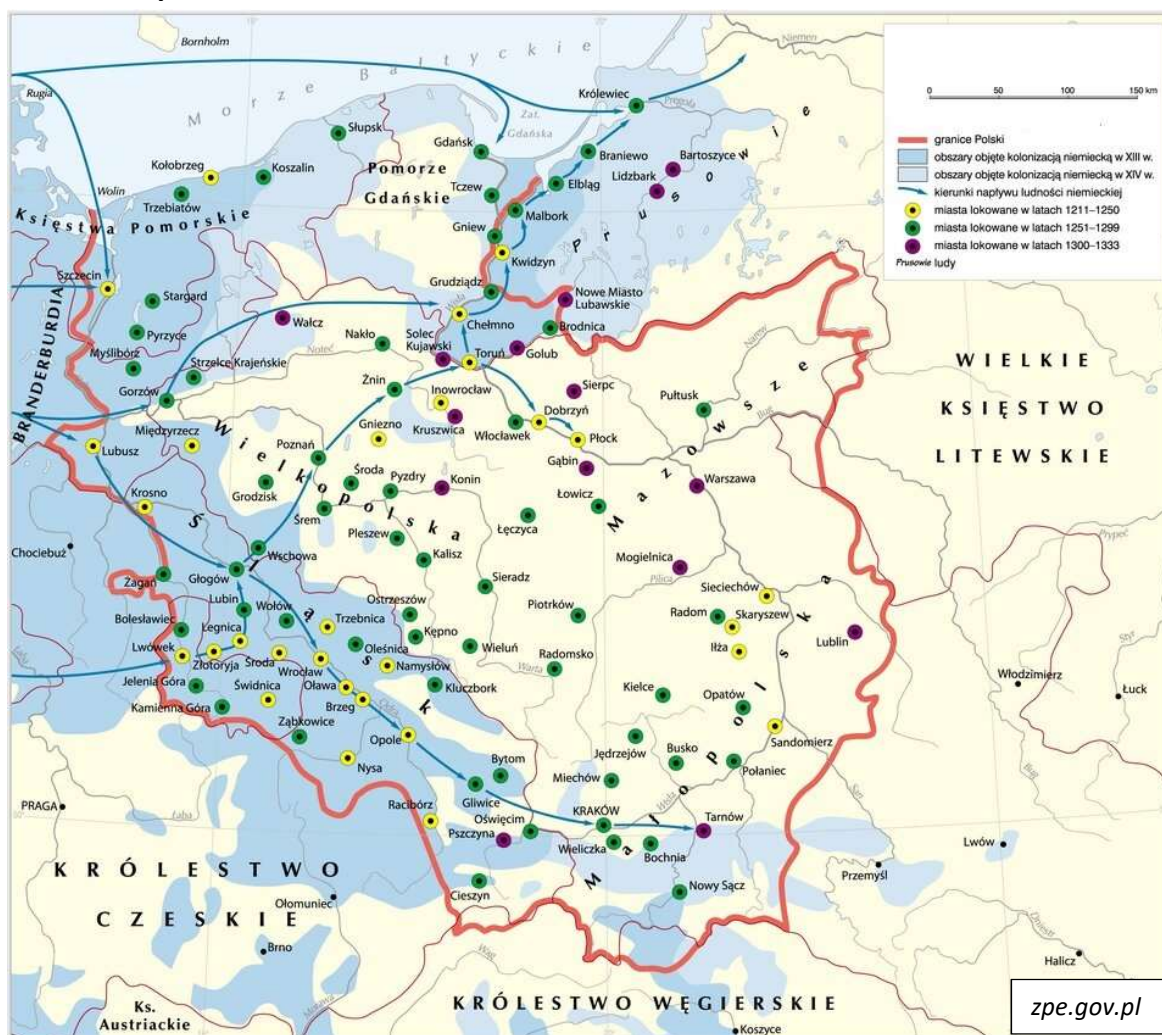
Liczba uzyskanych punktów: ___ /2

Przeczytaj tekst, obejrzyj mapę, a następnie na jej podstawie i na podstawie wiedzy własnej wykonaj polecenia.

Źródło 1. Fragment kroniki.

[...] Jak drugi Salomon wyniósł dzieła swoje, budując miasta, domy i grody. [...] Wybudował [...] Wieliczkę, Skawinę i Lanckoronę, zamek Olkusz, Będzin, Lelów [...] zamek i samo miasto Sandomierz, Wiślicę, [...]. Za panowania tego króla powstało w lasach, gajach i na karczowiskach prawie drugie tyle miast i wsi ile było w Królestwie Polskim.

Źródło 2. Mapa.

Polecenie 24.1. Wskaż, którego władcy dotyczy źródło 1. Zaznacz prawidłową odpowiedź.

- a) Bolesława Krzywoustego
- b) Kazimierza Odnowiciela
- c) Kazimierza Sprawiedliwego
- d) Kazimierza Wielkiego

Polecenie 24.2. Na początku XIII w. najwięcej miast na prawie niemieckim było lokowanych

- a) na Śląsku
- b) w Wielkopolsce
- c) na Pomorzu Zach.
- d) na Mazowszu
- e) w Małopolsce

Zadanie 25. (0-1 pkt)

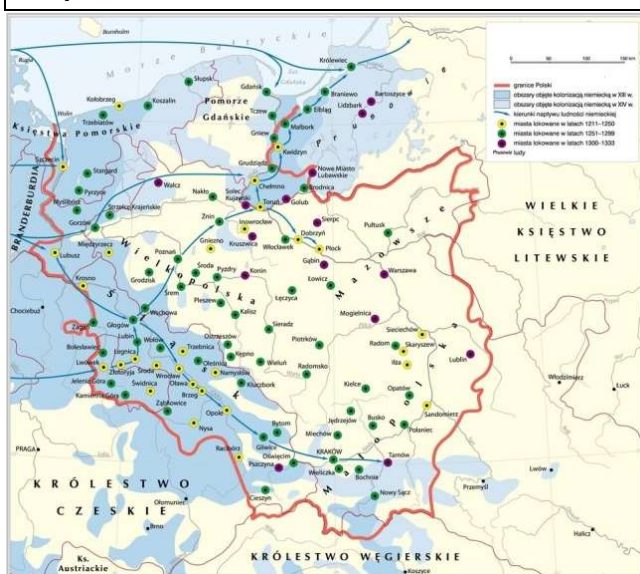
Liczba uzyskanych punktów: ___ /1

Zapoznaj się z treścią źródła 1 i mapami, a następnie na tej podstawie i na podstawie wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Źródło 1. Fragment kroniki.

[...] Jak drugi Salomon wyniósł dzieła swoje, budując miasta, domy i grody. [...] Wybudował [...] Wieliczkę, Skawinę i Lanckoronę, zamek Olkusz, Będzin, Lelów [...] zamek i samo miasto Sandomierz, Wiślicę, [...]. Za panowania tego króla powstało w lasach, gajach i na karczowiskach prawie drugie tyle miast i wsi ile było w Królestwie Polskim.

Mapa 1.

Mapa 2.

Rozstrzygnij, która mapa ukazuje granice Polski pod koniec panowania opisanego władcy. Swoją odpowiedź uzasadnij. Odpowiedzi udzielaj pełnymi zdaniami.

- Granice Polski pod koniec panowania opisanego władcy opisuje mapa numer .....
- Uzasadnienie

.....

.....

.....

.....

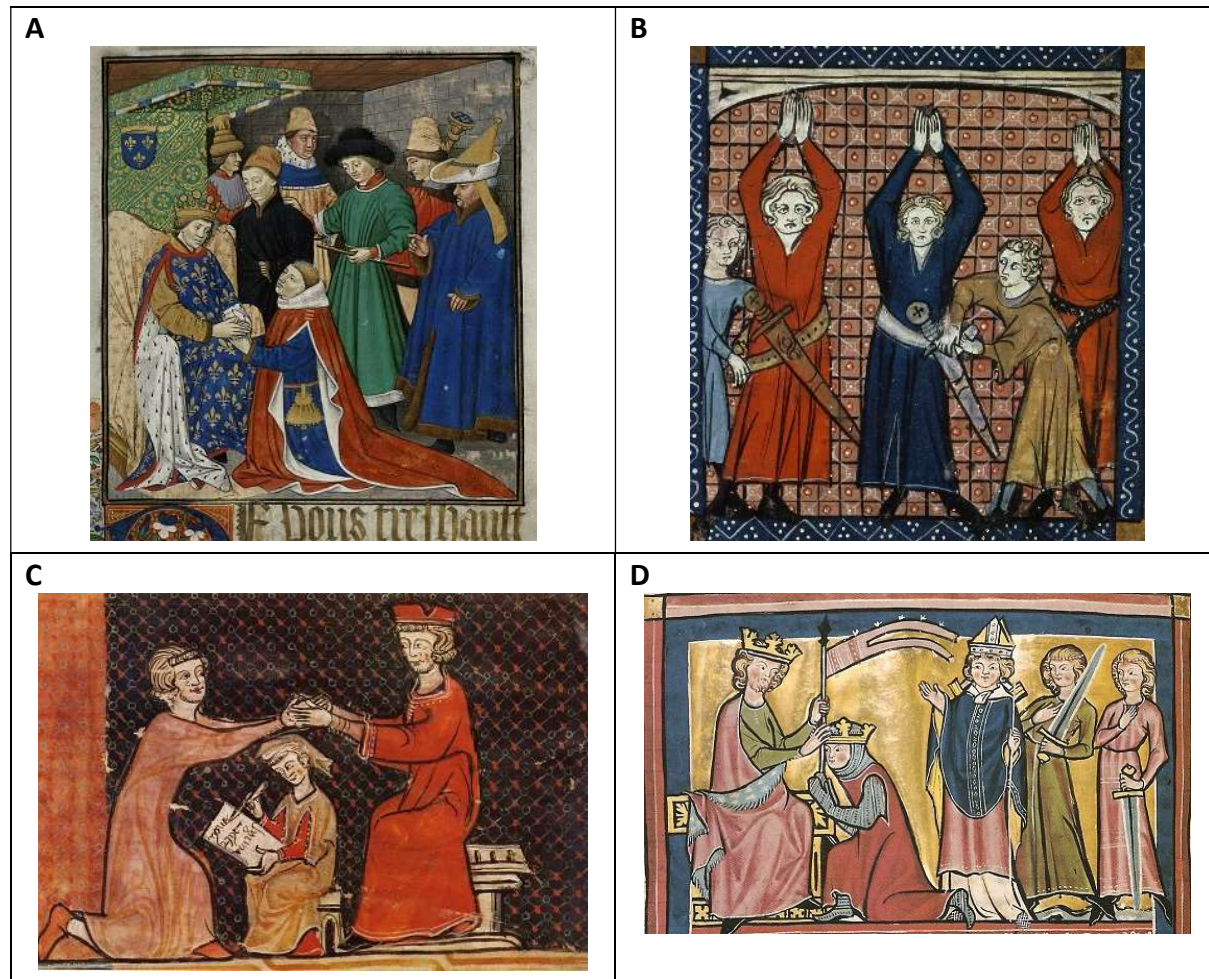
.....

Zadanie 26. (0-3 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /3

Obejrzyj ilustracje i na ich podstawie oraz własnej wiedzy odpowiedz na pytania.

Pytanie 26.1.

Która ilustracja nie przedstawia hołdu lennego?

A B C D

Pytanie 26.2.

Podczas hołdu lennego wasal otrzymuje lenno. Która ilustracja przedstawia tę scenę?

A B C D

Pytanie 26.3.

Jak nazywamy feudała, który przyjmował hołd lenny od wasala i w zamian nadawał mu lenno?

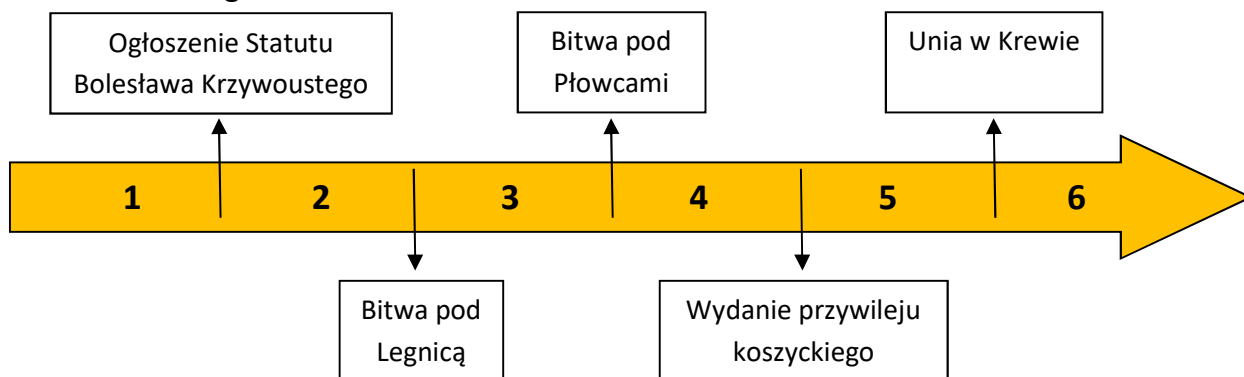
.....

Zadanie 27. (0-1 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /1

Zapoznaj się z taśmą chronologiczną, a potem wykonaj polecenie.

Taśma chronologiczna

Zaznacz właściwą cyfrę jako uzupełnienie zdania.

Panowanie Kazimierza Wielkiego przypada na okres zaznaczony na taśmie chronologicznej numerem:

1   2   3   4   5   6

Zadanie 28. (0-2 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /2

Na podstawie własnej wiedzy wymień po jednym dokonaniu Kazimierza Wielkiego w zakresie:

1. prawa .....
2. nauki .....

Zadanie 29. (0-1 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /1

Obejrzyj zdjęcia,
a następnie wykonaj
polecenie.

Budynek A został

zbudowany w stylu:

- a) klasycystycznym
- b) gotyckim
- c) romańskim
- d) bizantyjskim

Zadanie 30. (0-2 pkt)

Liczba uzyskanych punktów: ___ /2

Porównaj obie fotografie budynków. Oba budynki zostały wzniesione w innym stylu architektonicznym.

A

Wskaż dwie widoczne cechy architektoniczne, które różnią te style.

B

Odpowiedź sformułuj zgodnie ze schematem:

W budynku A....., natomiast w budynku B.....

- .....
- .....

Wypełnia Szkolna Komisja Konkursowa

Liczba uzyskanych punktów: ...../70

.....
Podpis nauczyciela oceniającego (imieniem i nazwiskiem)

Login uczestnika

--

Pieczęć szkoły

.....

Data urodzenia uczestnika

--	--	--	--	--	--	--

Dzień

Miesiąc

Rok

Wojewódzki Konkurs Historyczny

dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego

„Żył sobie człowiek...” – życie ludzi od prehistorii do końca XVIII w.

STOPIEŃ REJONOWY

Rok szkolny 2021/2022

Instrukcja dla uczestnika

1. Sprawdź, czy test zawiera **28** stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej przed rozpoczęciem rozwiązywania testu.
2. Czytaj uważnie treści zadań i wszystkie polecenia.
3. Pisz czytelnie i używaj tylko długopisu lub pióra z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem. Nie stosuj korektora.
4. Test, do którego przystępujesz, zawiera **29** zadań. Wśród nich są zadania zamknięte i zadania otwarte, wymagające krótkiej i dłuższej odpowiedzi.
5. W zadaniach zamkniętych poprawną odpowiedź zaznacz kółkiem np.: **(a)** 1
6. W zadaniach otwartych pisz czytelnie w miejscach wyznaczonych przy poszczególnych zadaniach.
7. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu lub dobieraniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź, napisz przy niej: „błąd” i podkreśl lub wybierz prawidłową.
8. Przy każdym zadaniu podano liczbę punktów, które możesz otrzymać za poprawnie wykonane zadanie.
9. Podczas trwania konkursu nie możesz korzystać z pomocy naukowych, ani podpowiedzi kolegów – narażasz ich i siebie na dyskwalifikację. Nie możesz także zwracać się do Komisji Konkursowej w kwestiach dotyczących treści zadań. Możesz korzystać z lupy/szklka powiększającego.
10. Za wykonanie całego testu możesz uzyskać **80** punktów. Do stopnia wojewódzkiego zakwalifikują się uczestnicy, którzy zdobędą co najmniej **68 punktów**.
11. Na udzielenie odpowiedzi masz **90 minut**.
12. Do notatek możesz wykorzystać brudnopis - nie podlega on ocenie.

Życzymy Ci powodzenia!

Wypełnia Komisja Konkursowa (po rozkodowaniu pracy)

.....

Imię i nazwisko uczestnika

Liczba uzyskanych punktów ..... /80

Zadanie 1. (0-4 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ___ / 4

Zapoznaj się ze zdjęciami i mapą, a następnie wykonaj polecenia.

A.

B.

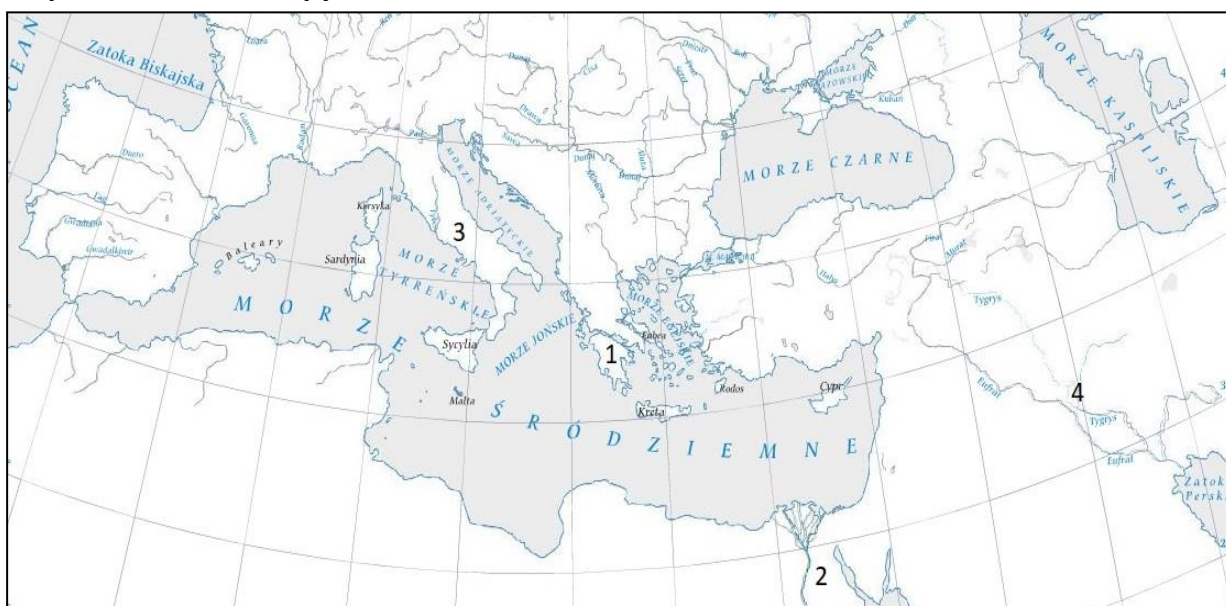
C.

D.

Mapa konturowa Europy.

Opracowanie własne na podstawie Multimedialnego ćwiczeniowego atlasu historycznego, Wydawnictwo Meridian.

Uzupełnij tabelę, przyporządkowując zdjęcia oznaczone literami od A do D ukazujące zabytki danej cywilizacji, a także wpisz numer, jakim daną cywilizację oznaczono na mapie.

Lp.	Nazwa cywilizacji	Zdjęcie	Numer na mapie
1.	Cywilizacja egipska		
2.	Cywilizacja grecka		

Zadanie 2. (0-4 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 4

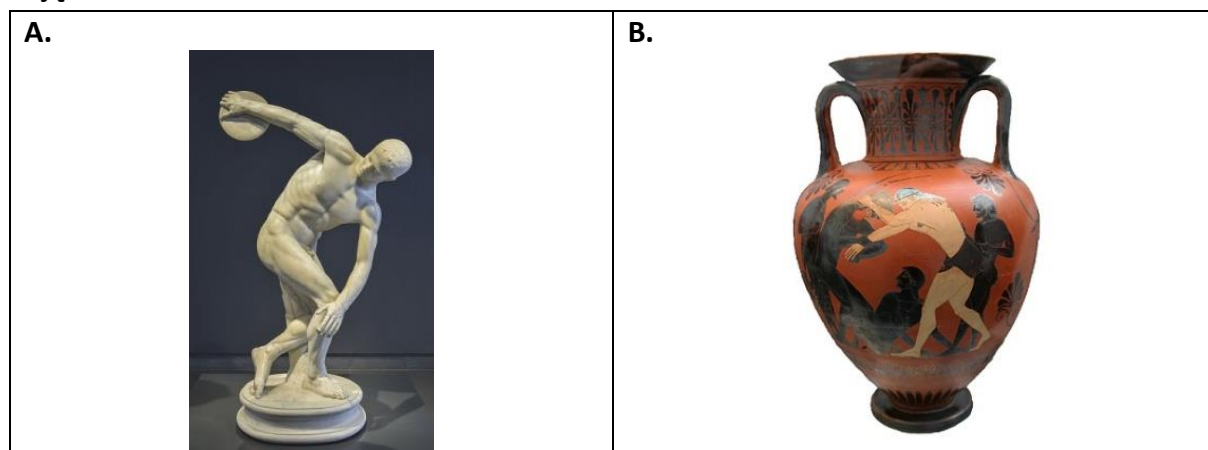
Przeczytaj tekst źródłowy, zapoznaj się ze zdjęciami, a następnie wykonaj polecenia.

Tekst źródłowy

Oda na cześć zwycięzcy

*W igrzyskach udział mieli w wielu konkurencjach
I przyozdobili swój dom trójnogami,
Kotłami i złotymi czarami
Smakując w wieńcach zwycięskich.
Błyszczała jasno ich sprawność
I w stadionowych biegach bez rynsztunku,
I w biegach hoplitów ze szczękającymi tarczami,
I w ręcznych rzutach oszczepem,
I wśród miotaczy kamiennych dysków.
Nie było jeszcze wtedy pięcioboju;
Każda konkurencja miała swój wynik.
Z włosami przybranymi we wszystkie naraz wieńce [...]
Różną zapłatą za trudy się cieszą, [...]
W igrzyskach czy na wojnie,
Najwyższą jest nagrodą pieśń pochwalna,
kwiat słowa u swoich i obcych.*

Zdjęcia:

2.1. Dyscyplinę wymienioną w tekście przedstawia zdjęcie:

- a) A.
- b) B.

2.2. Oceń, czy zdania są prawdziwe czy fałszywe. Zaznacz P, jeżeli zdanie jest prawdziwe lub F, jeżeli zdanie jest fałszywe.

1.	Igrzyska wspomniane w tekście były formą kultu religijnego.	P	F
2.	W starożytnych igrzyskach jedyną nagrodą był wieniec laurowy i sława.	P	F
3.	Zdjęcie B przedstawia naczynie greckie zwane kraterem.	P	F

Zadanie 3. (0-4 pkt)

Liczba przyznanych punktów: / 4

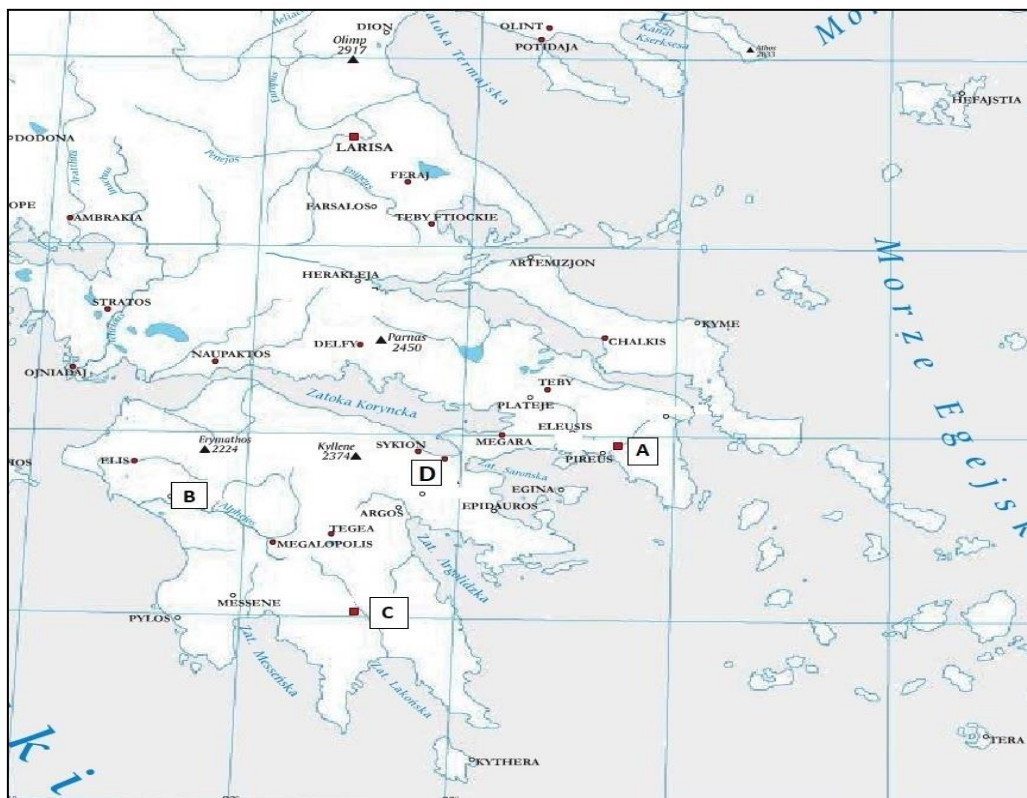
Przeczytaj tekst źródłowy, zapoznaj się z mapą, a następnie wykonaj polecenia.

Tekst źródłowy

Oda na cześć zwycięzcy

*W igrzyskach udział mieli w wielu konkurencjach
I przyzdobili swój dom trójnogami,
Kotłami i złotymi czarami
Smakując w wieńcach zwycięskich. [...]*

Mapa konturowa starożytnej Grecji.

Opracowanie własne na podstawie Multimedialnego ćwiczeniowego atlasu historycznego, Wydawnictwo Meridian.

Uzupełnij poniższy tekst, przyporządkowując w każdym zdaniu właściwą odpowiedź spośród oznaczonych literami od A do D.

Najsławniejsze w starożytnej Grecji igrzyska rozgrywały się w polis **3.1.** ____, które na mapie została zaznaczona literą **3.2.** ____. Pierwsze z tych igrzysk rozegrały się w **3.3.** ____. Były one poświęcone bogu **3.4.** ____.

3.1.	A. Ateny	B. Delfy	C. Olimpia	D. Sparta
3.2.	A. A	B. B	C. C	D. D
3.3.	A. VIII w. p.n.e.	B. VII w. p.n.e.	C. VI w. p.n.e.	D. V w. p.n.e.
3.4.	A. Apollowi	B. Dionizosowi	C. Posejdonowi	D. Zeusowi

Zadanie 4. (0-3 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 3

Przeczytaj teksty źródłowe i wykonaj polecenia.

Tekst 1.

32.[...] nie pytając konsulów o pozwolenie, lud odszedł na Górę Świętą. [...]

33. Poczęto więc obradować nad wzajemnym porozumieniem i zgodzono się na takie warunki, że lud ma mieć swoich urzędników nietykalnych, z prawem pomocy ludowi przeciw konsulom [...]

Tekst 2.

Tablica XI.

2. Małżeństwa między plebejuszami a patrycjuszami nie mogą mieć miejsca.

4.1. W Tekście 1. opisano powstanie urzędu:

- a) pretora
- b) trybuna ludowego
- c) edyla
- d) kwestora

4.2. „Lud” opisany w Tekście 1. to jedna z warstw społeczeństwa rzymskiego. Są to:

- a) plebejusze
- b) patrycjusze
- c) ekwici
- d) proletariusze

4.3. Oba teksty dotyczą społeczeństwa rzymskiego z wczesnego okresu:

- a) królewskiego
- b) republiki
- c) cesarskiego

Zadanie 5. (0-1 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 1

Przeczytaj teksty źródłowe i wykonaj polecenie.

Tekst 1. Fragment opracowania historycznego.

Karierę polityczną rozpoczął po śmierci dyktatora Sulli. Był znakomitym wodzem. [...] zawarł porozumienie z dwoma innymi wielkimi politykami – Pompejuszem i Krassusem., nazywane I triumwiratem. [...]. Największą popularność przyniosło mu podbicie Galii.

Tekst 2.

Wtedy jeden z Kasków zadaje mu cios z tyłu [...]. Gdy spostrzegł, że ze wszystkich stron grożą mu wyciągnięte sztylety, zastonił sobie twarz togą [...]. Tak zakłuty został dwudziestoma trzema ciosami. [...] Niektórzy [...] podają, że w chwili, gdy Marek Brutus rzucał się na niego, miał [...] te słowa powiedzieć po grecku: „I ty, dziecię? [...].”

Napisz imię i nazwisko polityka i wodza opisanego w obu tekstach:

.....

Zadanie 6. (0-1 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 1

Przeczytaj teksty źródłowe i na ich podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Tekst 1. Fragment opracowania historycznego.

[...] wykorzystał zwycięstwo nad Pompejuszem i gruntownie zreformował państwo. Zamierzał skupić w swoich rękach całą władzę i objąć stanowisko dyktatora. [...] przyjął tytuł „dyktatora wieczystego”. Jednocześnie posiadał władzę trybuna ludowego oraz był najwyższym kapłanem. Wskazywał też kandydatów na urzędy. [...] przeprowadził liczne reformy. Zaostrzył np. przepisy przeciwko nadużyciom namiestników w prowincjach [...].

Tekst 2. Tekst źródłowy

5. *Do chwili, kiedy wykaz ten spisywałem, byłem trzynastą razą konsulem, a było to w trzydziestym siódmym roku sprawowania przeze mnie władzy trybuńskiej.*

W czasie konsulatu Marka Marcellusa i Lucjusza Arruncjusza odmówiłem przyjęcia władzy dyktatorskiej [...].

6. *[...] senat i lud rzymski jednomyślnie uznał, że sam jeden powinienem otrzymać najwyższą władzę w urzędzie stróża praw i obyczajów [...]. Zadanie nałożone mi przez senat wykonałem jako trybun ludowy [...].*

7. *Przez czterdzieści lat, byłem pierwszy na liście senatorów. Byłem najwyższym kapłanem, augurem [...].*

Rozstrzygnij, czy oba teksty opisują tego samego człowieka. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do obu tekstów (argument musi zawierać informacje z obu źródeł).

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7. (0-2 pkt)

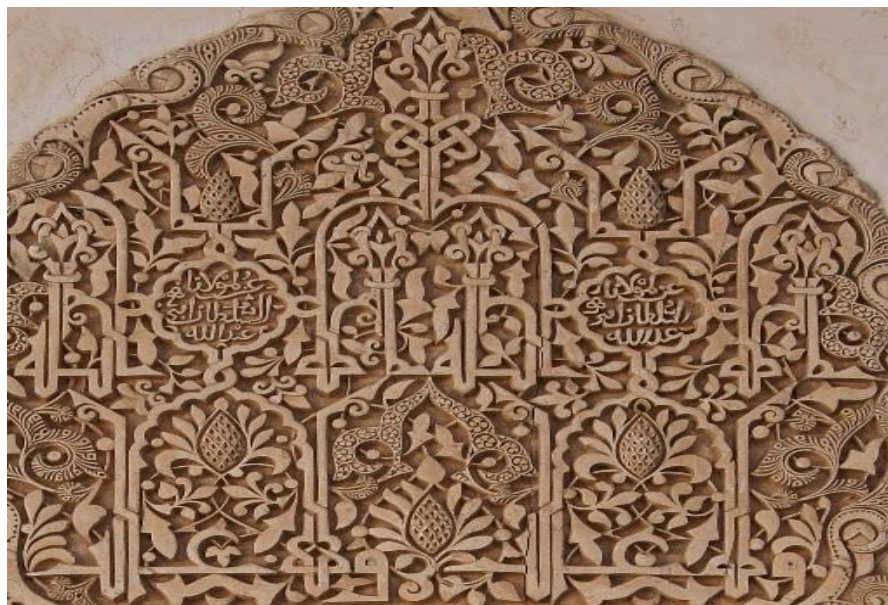
Liczba przyznanych punktów: ___ / 2

Zapoznaj się ze zdjęciami i na ich podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenie.

A.

B.

7. Wymień dwie cechy sztuki arabskiej:

1. ....
2. ....

Zadanie 8. (0-3 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 3

Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj polecenia.

Tekst źródłowy. Daniny i robocizny ludności poddanej klasztoru cysterek w Trzebnicy.

Fragment 1.

Ja Henryk, Książę Śląska, wiadomo czynię obecnym i przyszłym, że budując klasztor św. Bartłomieja w Trzebnicy, tych służebników i sługi wraz z ich potomstwem nadałem prawem wieczystym na służbę dziewicom poświęconym Bogu.

Owi, którzy zwą się [...], taką [opłatę] powinni płacić: każdy z nich dwie miary¹ pszenicy, 2 żyta, 2 owsa w [...] i donicę² miodu [...].

Fragment 2.

Każdy z nich zobowiązany jest żąć³ 5 kóp [zboża] i skosić 3 wozy siana [...].

Fragment 3.

Każdy z [...] piekarzy powinien dawać 20 denarów⁴.

Fragment 4.

Winiarz Zwarysz, z czeladzi książęcej, zamiast wszelkich danin powinien uprawiać winnicę, a szewc Wnorysz winien służyć szydłem⁵.

¹ miara – jednostka miary odpowiadająca około 8 dzisiejszym litrom.

² donica – miara ciał płynnych o bliżej nieznannej wartości.

³ żąć – ścinać zboże.

⁴ denar – moneta srebrna w średniowieczu.

⁵ szydło – narzędzie szewskie, które służy do przekłuwania skóry.

W tekście przedstawiono różne formy renty feudalnej. Przyporządkuj każdemu rodzajowi renty feudalnej odpowiedni fragment tekstu, wpisując litery od A do D.

8.1.	Czynsz	
8.2.	Pańszczyzna	
8.3.	Danina	

- A) Fragment 1.
- B) Fragment 2.
- C) Fragment 3.
- D) Fragment 4.

Zadanie 9. (0-2 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 2

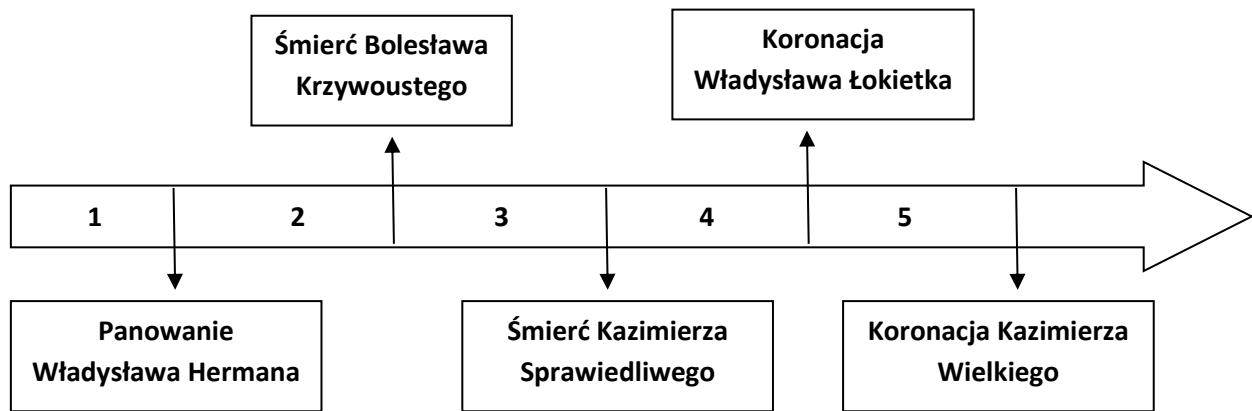
Przeczytaj tekst i zapoznaj się z taśmą chronologiczną, a następnie wykonaj polecenia.

Tekst 1. Dokument [...] dla biskupa poznańskiego Bogufała

Niech będzie wiadomo wszystkim, że my Przemysław, z bożej łaski księżę Polski [...].

3. A nadto, [...] zwalniamy całkowicie i we wszystkim właścicieli [posiadaczy], czyli mieszkańców wspomnianych wsi od sądu czy jurysdykcji wszystkich wojewodów, kasztelanów albo innych niższych sędziów, tak aby odnośnie ich skarg nie inaczej jak przed obliczem pana swego biskupa lub sołtysa w poszczególnych sprawach mieli odpowiadać.

Taśma chronologiczna

9.1. Wydarzenie to miało miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem:

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5

9.2. Uzasadnij swój wybór, odwołując się do treści tekstu źródłowego.

Uważam, że wydarzenie to miało miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem ....., gdyż .....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (0-2 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 2

Przeczytaj oba teksty, a następnie na ich podstawie i wiedzy własnej wykonaj polecenia.

Tekst 1.

[...] my – Bolesław, z łaski bożej książę krakowski i sandomierski, [...] zważając na wierność i zacność [...] [rycerza] Klemensa z Ruszcy, [...]; wynagradzając, jak wypada, wierność jego, dajemy i nadajemy jemu i potomkom jego [...] tak że wszelkie dziedzictwa rzeczzonego pana Klemensa [...], wolnymi będą zupełnie od wszelkich poborów, opłat, przewozów, jakichkolwiek znanych. [...]

Tekst 2.

*Niech będzie wiadomo wszystkim, że my, Przemysław, z bożej łaski książę Polski, [...]
3. A nadto, [...] zwalniamy całkowicie i we wszystkim właścicieli [posiadaczy], czyli mieszkańców wspomnianych wsi od sądu czy jurysdykcji wszystkich wojewodów, kasztelanów albo innych niższych sędziów, tak aby odnośnie ich skarg nie inaczej jak przed obliczem pana swego biskupa lub sołtysa w poszczególnych sprawach mieli odpowiadać.*

W obu tekstach opisano dwa rodzaje przywileju nadawanego przez władcę.

10.1. Tekst 1. to:

- a) immunitet sądowy
- b) akt komendacji
- c) akt inwestytury
- d) akt lokacji
- e) immunitet skarbowy

10.2. Tekst 2. to:

- a) immunitet sądowy
- b) akt komendacji
- c) akt inwestytury
- d) akt lokacji
- e) immunitet skarbowy

Zapoznaj się z treścią źródeł, a następnie na ich podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenia.

Źródło 1.

Wójt, rada i pospólstwo miasta Lubeki [...]. Niechaj wie obecne pokolenie, [...] żeśmy z [...] mieszczanami z Hamburga tego rodzaju układ zawarli. Że gdyby przypadkiem zbóje, albo inni źli ludzie, podnieśli się przeciw naszym albo ich mieszczanom od owego miejsca, gdzie rzeka nazwana Traweną wpada do morza aż do Hamburga, a stąd przez całą łabę aż do morza, i naszych albo ich mieszczan wrogo napadli, [to] wszystkie koszta i wydatki związane z niszczeniem i tępieniem tych zbójów zarówno my razem z nimi, jak i oni razem z nami powinniśmy równie ponosić.

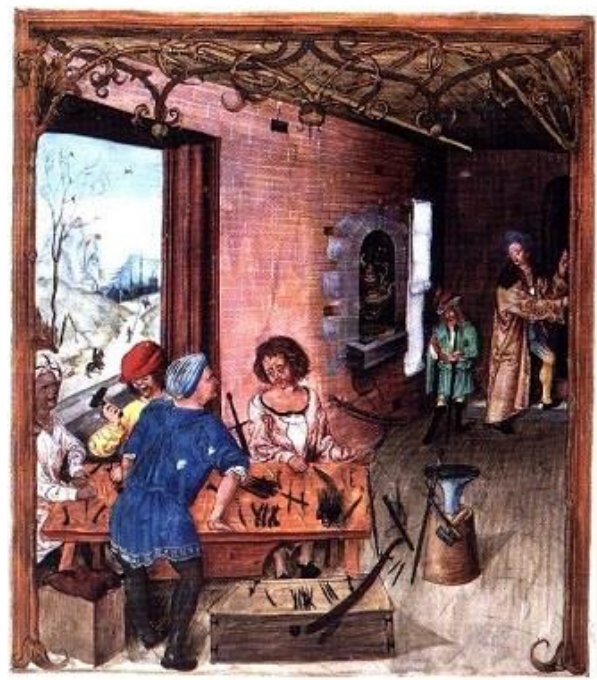
Źródło 2.

[...] Po pierwsze nikt nie ma rzemiosła wykonywać, kto by nie uzyskał prawa miejskiego i nie przyniósł dokumentu na wykonywanie swojego zawodu. Raz na kwartał ma każdy towarzysz [...] dawać jeden grosz do kasy. [...] Kto się zapisuje do nauki ma dać [...] 6 groszy. [...] Jeżeli jakiś czeladnik u swego mistrza się zapożyczy, ma mu to według prawa odstąpić [...].

Źródło 3.

Źródło 4.

11.1. Cech nie został przedstawiony w źródle:

- a) 1.
- b) 2.
- c) 3.
- d) 4.

11.2. Stowarzyszenie kupców w średniowieczu to inaczej:

- a) cech
- b) rada
- c) gildia
- d) patrycjat

11.3. W średniowieczu Związek miast leżących nad Bałtykiem i Morzem Północnym nosił nazwę: .....

Zadanie 12. (0-5 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 5

Zapoznaj się z planami miast lokowanych w średniowieczu i na ich podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenia.

Plan miasta 1.

Plan miasta 2.

12.1. Przyporządkuj typ lokacji do planu miasta.

Lokacja na prawie	Plan numer
Magdeburga	
Lubeki	

12.2. Przeanalizuj ryciny, porównaj, a następnie oceń, czy zdania są prawdziwe czy fałszywe. Zaznacz P, jeżeli zdanie jest prawdziwe lub F, jeżeli zdanie jest fałszywe.

1.	W obu typach miast w centrum znajduje się rynek.	P	F
2.	W obu typach miast ulice przecinają się pod kątem prostym.	P	F
3.	Oba miasta są otoczone murami obronnymi.	P	F

Zadanie 13. (0-3 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 3

Przeczytaj teksty, a następnie wykonaj polecenia.

Tekst 1. Fragment tekstu źródłowego.

W piątek, 3 marca, w pałacu królewskim, [...], w obecności księcia Normandii i jego braci, [...] zebrali się przedstawiciele szlachty, duchowieństwa i mieszczan w tak wielkiej liczbie, że cała sala była pełna. [...] Następnie biskup stwierdził, że lud nie może cierpieć takiego stanu rzeczy, toteż stany postanowiły, że wspomniani wyżej ludzie [...] zostają na zawsze pozbawienia prawa zajmowania stanowisk państwowych [...].

Tekst 2. Fragment opracowania historycznego.

Księżę Bolesław III Krzywousty miał pięciu synów [...]. [...] właśnie z tego powodu uregulował sprawę sukcesji tronu [...]. [...] synom Krzywousty nadał odrębne dzielnice.

13.1. Rozstrzygnij, który tekst opisuje monarchię patrymonialną.

Tekst 1.	opisuje monarchię patrymonialną, gdyż	A.	Monarcha traktuje państwo jak swoją prywatną własność.
		B.	Monarcha radzi się szlachty i mieszczan w sprawach państwa.
Tekst 2.		C.	Władza monarchy jest ograniczona.
		D.	W państwie jest wielu urzędników.

Prawidłowa odpowiedź to:

- a) Tekst 1. A.
- b) Tekst 1. B.
- c) Tekst 1. C.
- d) Tekst 1. D.
- e) Tekst 2. A.
- f) Tekst 2. B.
- g) Tekst 2. C.
- h) Tekst 2. D.

13.2. Pierwsza monarchia stanowa w Europie wykształciła się w wieku:

- a) XI
- b) XII
- c) XIII
- d) XIV
- e) XV

13.3. Zaznacz, która grupa społeczna, wymieniona poniżej, nie stanowiła części stanu mieszczańskiego:

- a) patrycjat
- b) proletariat
- c) plebs
- d) pospólstwo

Zadanie 14. (0-4 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 4

Przeczytaj teksty opisujące postanowienia przywilejów szlacheckich, a następnie wykonaj polecenia.

Tekst 1.

Król nie będzie stanowił żadnych praw, nakładał nowych podatków ani zwoływał pospolitego ruszenia¹ bez zgody sejmików ziemskich.

Tekst 2.

Szlachta została zwolniona z wszelkich danin, opłat i posług z wyjątkiem 2 groszy od każdego łana² chłopskiego. Król zobowiązał się budować i reperować zamki na własny koszt. Król zobowiązał się wykupić każdego rycerza, który dostanie się do niewoli podczas wyprawy poza granice Królestwa Polskiego.

Tekst 3.

Król nie będzie aresztował i więził żadnego szlachcica, ani nie będzie konfiskował jego majątku bez wyroku sądu.

Tekst 4.

Nic nowego o nas bez nas. Wszystkie prawa i decyzje będą uchwalane przez sejm walny za jednogłośną zgodą króla, senatu i izby poselskiej.

¹ pospolite ruszenie – szlachta powoływana pod broń w przypadku wojny.

² łan – miara powierzchni ziemi uprawnej od 16 do 24 ha.

Uzupełnij tekst dotyczący przywileju koszyckiego:

Przywilej koszycki został opisany w tekście **14.1.** _____. Został on wydany w roku **14.2.** _____
przez króla **14.3.** _____. Główną przyczyną wydania tego przywileju było **14.4.** _____.

14.1.   **A.** Tekst 1.   **B.** Tekst 2.   **C.** Tekst 3.   **D.** Tekst 4.

14.2.   **A.** 1374   **B.** 1430   **C.** 1454   **D.** 1505

14.3.

- A.** Aleksandra Jagiellończyka
- B.** Kazimierza Jagiellończyka
- C.** Ludwika Andegaweńskiego
- D.** Władysława Jagiełłę

14.4.

- A.** pozyskanie szlachty do wojny z Zakonem Krzyżackim
- B.** pozyskanie poparcia szlachty do wojny
- C.** zapewnienie prawa do tronu polskiego córce
- D.** zapewnienie prawa do tronu polskiemu synowi z innego małżeństwa

Zadanie 15. (0-2 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____/ 2

Kultura średniowieczna była kulturą uniwersalną. Dokończ zdanie, podając dwa argumenty (dwa przykłady), które świadczą o jej uniwersalnym charakterze.

O uniwersalnym charakterze kultury średniowiecznej świadczy to, że:

- 1.** .....
- .....
- .....
- 2.** .....
- .....
- .....

Zadanie 16. (0-2 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 2

Zapoznaj się ze zdjęciami rzeźb przedstawiających Matkę Boską, a następnie wykonaj polecenia.

16.1. Rzeźba renesansowa została przedstawiona na zdjęciu oznaczonym literą:

- a) A.
- b) B.
- c) C.
- d) D.

16.2. Spośród poniższych twórców zaznacz nazwisko rzeźbiarza renesansowego, który jest autorem jednej z rzeźb przedstawionych na zdjęciach:

- a) Michał Anioł
- b) Albrecht Dürer
- c) Hans Holbein
- d) Leonardo da Vinci

Zadanie 17. (0-2 pkt)

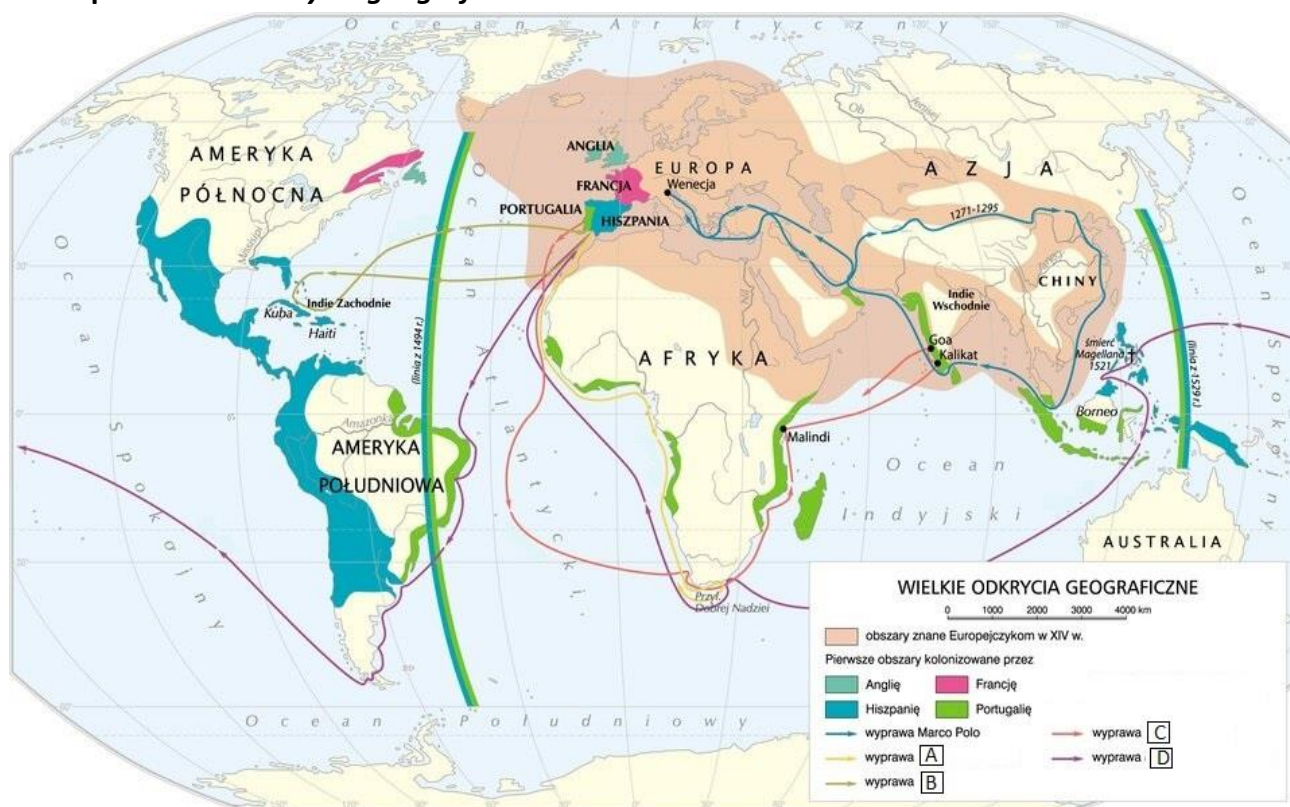
Liczba przyznanych punktów: ___ / 2

Zapoznaj się z mapą i tekstem źródłowym, a następnie wykonaj polecenia.

Tekst źródłowy

1. W roku [...] król Manuel portugalski posłał cztery okręty dla odkrycia wyszukiwania korzeni. [...]
27. 7 kwietnia popłynęliśmy pod miasto Mombassa, ale nie płynęliśmy do portu [...].
37. We wtorek 24 kwietnia wyruszyliśmy stąd do miasta [...]. Płynęliśmy na wschód przez tę wielką zatokę, gdzie wpada Morze Czerwone. [...], po 23 dniach na bezbrzeżnym morzu ujrzeliśmy ziemię, [...], a następnie dołynęliśmy do miasta [...].

Mapa: Wielkie odkrycia geograficzne.

Krystian Chariza i zespół. Zintegrowana platforma edukacyjna.

17.1. Podróż opisana w tekście źródłowym została na mapie (według legendy) oznaczona literą:

- a) A
- b) B
- c) C
- d) D

17.2. Żeglarzem, który odbył tę podróż był:

- a) Krzysztof Kolumb
- b) Ferdynand Magellan
- c) Bartolomeo Diaz
- d) Vasco da Gama

Zadanie 18. (0-4 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 4

Oceń, jak wyprawy geograficzne wpłynęły na życie społeczno-gospodarcze w Europie i w Nowym Świecie. Podaj po jednym skutku pozytywnym i negatywnym wypraw geograficznych z punktu widzenia Europejczyków i mieszkańców kolonii:

A. Skutki pozytywne:

1) Europa: .....

.....

2) Nowy Świat: .....

.....

B. Skutki negatywne:

1) Europa: .....

.....

2) Nowy Świat: .....

.....

Zadanie 19. (0-4 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 4

Zapoznaj się z kompetencjami sejmików ziemskich, a następnie wykonaj polecenie.

Kompetencje sejmików ziemskich:

- A. Wybierał posłów na sejm walny i układał dla nich instrukcje.
- B. Wysłuchiwał sprawozdania posłów z obrad sejmku walnego.
- C. Wybierał kandydatów na urząd sędziego ziemskiego.
- D. Powoływał władze i sąd dla województwa na czas bezkrólewia.

Do nazwy sejmiku dopisz literę od A do D odpowiadającą jego uprawnieniom:

	Rodzaj sejmiku ziemskiego	Litera od A do D
1.	sejmik kapturowy	
2.	sejmik relacyjny	
3.	sejmik elekcyjny	
4.	sejmik przedsejmowy	

Zadanie 20. (0-2 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 2

Przeczytaj fragment tekstu i na jego podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenia.

21. Dlatego kaznodzieje odpustów myślą się twierdząc, że człowiek może być przez odpust papieski wolny od wszelkiej kary i zostać zbawionym.

20.1. Przyczyną reformacji nie był:

- a) sprzeciw wobec odpustów
- b) ateizm
- c) nikolaizm
- d) wysoki fiskalizm papieżstwa
- e) brak wykształcenia księży
- f) symonia

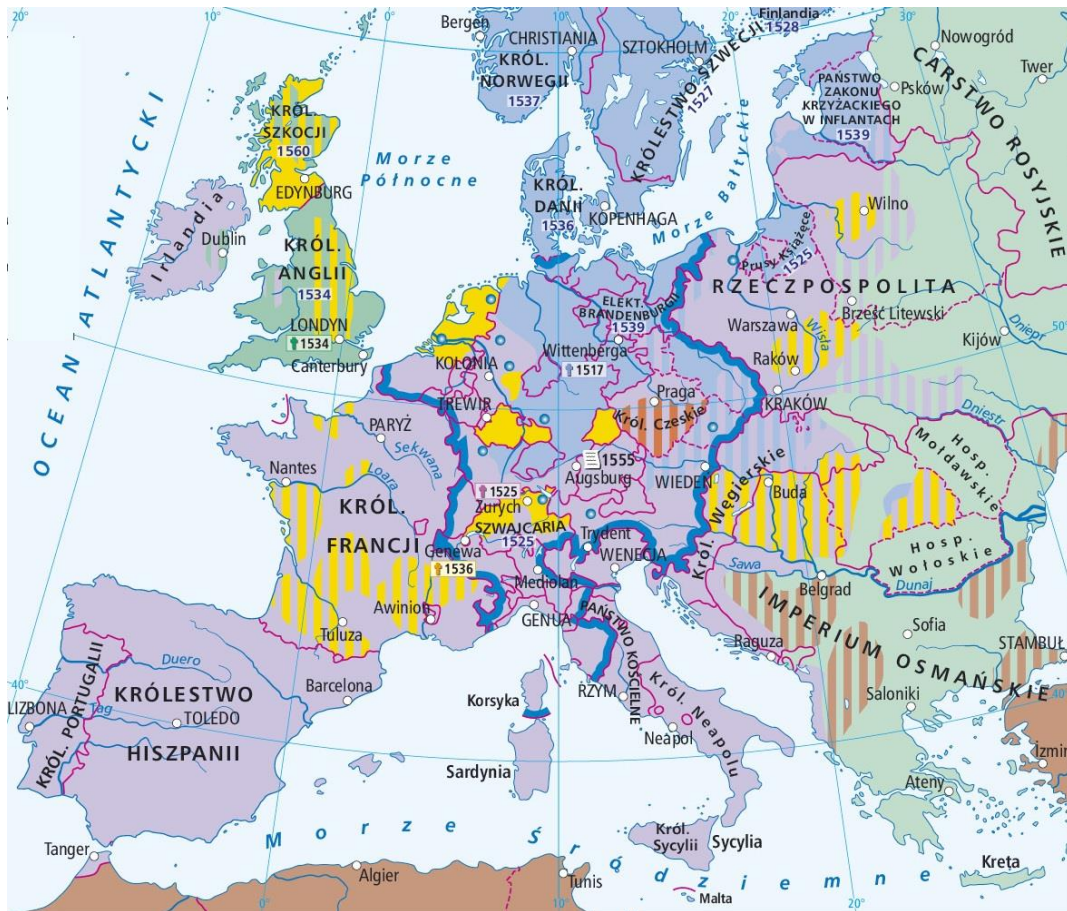
20.2. Sprzedaż stanowisk kościelnych to inaczej: .....

Zadanie 21. (0-2 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 2

Zapoznaj się z mapą, a następnie na jej podstawie i wiedzy własnej wykonaj polecenia.

Podział wyznaniowy Europy.

Mapa Wydawnictwo Nowa Era.

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ REJONOWY 2021/2022

Legenda:

21.1. Oceń, czy zdania są prawdziwe czy fałszywe. Zaznacz dwa zdania prawdziwe, wstawiając w trzeciej kolumnie literę P.

1.	Reformacja została zapoczątkowana na obszarze Rzeszy Niemieckiej przez Marcina Lutra.	
2.	Pierwszym państwem protestanckim było Księstwo Pruskie.	
3.	We Francji duże znaczenie mieli luteranie.	
4.	Niderlandy Północne pozostały przy katolicyzmie.	

21.2. Przeświadczenie, że zbawienie zależy wyłącznie od Boga, który osądza człowieka w chwili jego narodzin, to jeden z poglądów Jana Kalwina. Teza ta nosi nazwę:

.....

Zadanie 22. (0-1 pkt)

Liczba przyznanych punktów: / 1

Przeczytaj tekst, zapoznaj się z grafikami, a następnie wykonaj polecenie.

Tekst źródłowy.

3. *Iż już Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie jest jedno nierozdzielne i nieróżne ciało [...].*

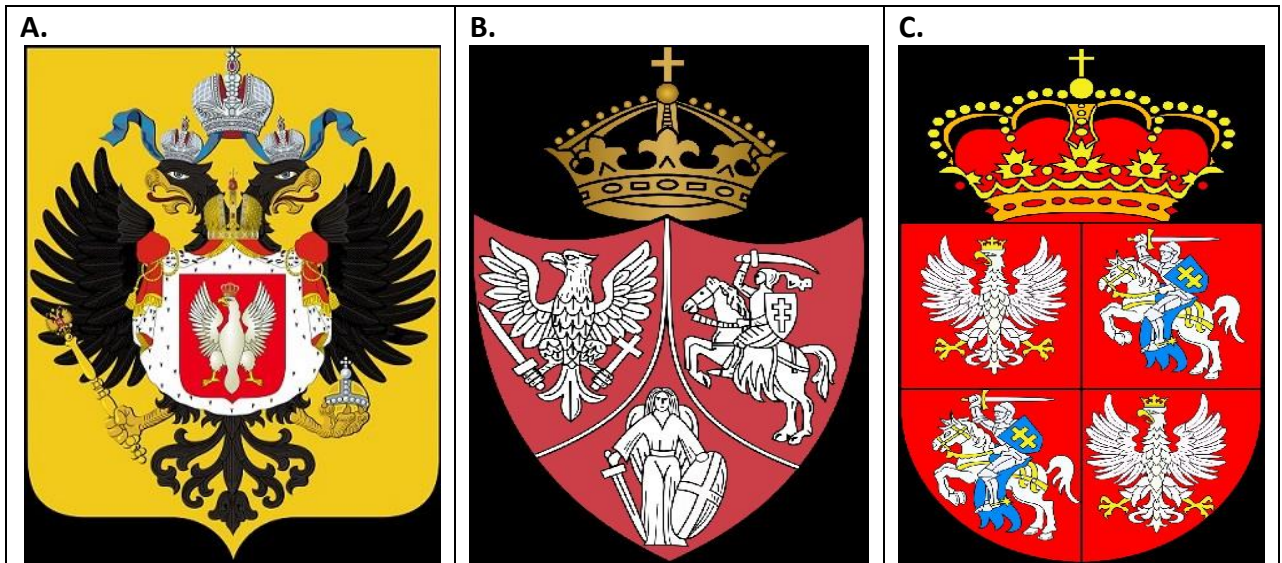
4. *A temu obojem narodowi, żeby już wiecznemi czasy jedna głowa, jeden pan i jeden król spólny rozkazywał [...].*

8. *Sejmy i rady ten obój naród ma zawsze mieć wspólne koronne pod królem polskim, panem swym [...].*

9. *[...] aby J[ego] K[rólewska] Mość prawa, przywileje tak wszem ziemiom i narodom, tak Korony Polskiej, jako i Wielkiego Księstwa Litewskiego, i ziemiom do nich należącym, wszelakim pismem nadane przywileje i prawa od wszech przodków [...] całe i nieporuszone zachował [...].*

12. *Moneta tak w Polsce jako i w Litwie ma być za spólną radą [jednostajna i równa co do wagi i zawartości] [...].*

Grafiki:

Rozstrzygnij, która grafika przedstawia herb państwa, które zostało opisane w tekście źródłowym. Swój wybór uzasadnij, odwołując się i do tekstu, i do grafiki.

Rozstrzygnięcie – Herb państwa opisanego w tekście przedstawia grafika .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 23. (0-4 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 4

Zapoznaj się z treścią tekstu źródłowego, a następnie wykonaj polecenia.

Tekst źródłowy.

3. Iż już Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie jest jedno nierozdzielne i nieróżne ciało [...].

4. A temu obojem narodowi, żeby już wiecznemi czasy jedna głowa, jeden pan i jeden król spólny rozkazywał [...].

8. Sejmy i rady ten obój naród ma zawsze mieć wspólne koronne pod królem polskim, panem swym [...].

9. [...] aby J[ego] K[rólewska] Mość prawa, przywileje tak wszem ziemiom i narodom, tak Korony Polskiej, jako i Wielkiego Księstwa Litewskiego, i ziemiom do nich należącym, wszelakim pismem nadane przywileje i prawa od wszech przodków [...] całe i nieporuszone zachował [...].

12. Moneta tak w Polsce jako i w Litwie ma być spólną radą [jednostajna i równa co do wagi i zawartości] [...].

23.1. Tekst przedstawia fragment aktu unii polsko–litewskiej:

- a) w Lublinie
- b) w Krewie
- c) w Horodle
- d) w Wilnie

23.2. Zaznacz trzy elementy, które w opisanym państwie, miały być oddzielne:

- a) prawa
- b) urzędy
- c) skarb
- d) moneta
- e) izba poselska i senatorska
- f) król
- g) armia

Zadanie 24. (0-3 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 3

Zapoznaj się z tekstami źródłowymi, a następnie wykonaj polecenia.

Tekst 1.

1. [...] *my i potomkowie nasi [...] nie mamy mianować ani obierać [...] króla [...], a to dlatego aby zawsze wiecznymi czasy po zejściu naszym i potomków naszych, wolne obieranie [króla] zostawało wszem stanom koronnym; [...].*

21. *A jeślibyśmy (czego Boże uchwaj), co przeciw prawom, wolnościom, artykułom, kondycjom, wykroczyli, albo czego nie wypełnili; tedy obywatele koronni obojga narodu od posłuszeństwa i wiary nam powinnej wolne czyniemy i panowania.*

Tekst 2.

3. *Aby król kosztem swym na morzu armatę chował [...].*

6. *Aby wszystkie długi królewskie i Rzplitej popłacił [...].*

7. *Aby Akademię Krakowską restaurował i ludzie uczone w niej kosztem swym chował.*

A na ostatek, aby im [szlachcie] prawa wszystkie poprzysiągł tak jako mu się na piśmie przysięga od wszystkich stanów zgodnie będzie podana a osobno od stanów świeckich [...].

24.1. Rozstrzygnij, który tekst nie jest artykułami henrykowskimi:

Tekst 1.,	gdyż	A.	zapisano w nim wolną elekcję jako zasadę obioru króla.
		B.	zapisano w nim prawo szlachty do rokoszu.
Tekst 2.,		C.	przedstawia umowę między przyszłym królem a szlachtą.
		D.	przedstawia zasady ustrojowe Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Odpowiedź:

- a) Tekst 1. A.   b) Tekst 1. B.   c) Tekst 1. C.   d) Tekst 1. D.
e) Tekst 2. A.   f) Tekst 2. B.   g) Tekst 2. C.   h) Tekst 2. D.

24.2. Artykuły henrykowskie uchwalono w roku:

- a) 1569
b) 1572
c) 1573
d) 1574

24.3. Trzecim władcą elekcyjnym był:

- a) Władysław IV
b) Zygmunt III
c) Henryk Walezy
d) Stefan Batory

Zadanie 25. (0-4 pkt)

Liczba przyznanych punktów: / 4

Na mapie zaznaczono literami od A do D miejsca bitew, które Rzeczpospolita toczyła w XVII wieku.

Mapa

E. Olczak, Historia, Zeszyt ćwiczeń na mapach konturowych.

Uzupełnij zdania dotyczące wojen Rzeczypospolitej w XVII w. Wpisz w każdym zdaniu właściwą literę zgodną z poprawną odpowiedzią.

Bitwę pod Kircholmem zaznaczono na mapie literą **25.1.** _____. Wojskami polskimi w bitwie pod Chocimiem, w pierwszej połowie XVII w. dowodził hetman **25.2.** _____. Bitwę pod Kłuszynem wojska Rzeczypospolitej stoczyły podczas wojny z **25.3.** _____. Na skutek wojny ze Szwecją Rzeczpospolita utraciła **25.4.**_____.

- 25.1.**   **A.** A   **B.** B   **C.** C   **D.** D
- 25.2.**   **A.** Jan Sobieski
          B. Jan Karol Chodkiewicz
          C. Stanisław Żółkiewski
          D. Stanisław Koniecpolski
- 25.3.**   **A.** Szwecją   **B.** Rosją   **C.** Turcją   **D.** Kozakami
- 25.4.**   **A.** Inflanty
          B. Ziemię smoleńską
          C. Prusy
          D. Ziemię siewierską

Zadanie 26. (0-2 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____/ 2

Przeczytaj teksty, a następnie na ich podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenia.

Tekst 1.

W każdym państwie istnieją trzy rodzaje władzy: władza prawodawcza, władza wykonawcza, co do rzeczy zależnych od prawa narodów oraz władza sędziowska co do rzeczy zależnych od prawa cywilnego.

Na mocy pierwszej panujący lub urzędnik stanowi prawa [...]. Na mocy drugiej rozstrzyga o wojnie lub pokoju, wyprawia lub przyjmuje poselstwa, strzeże bezpieczeństwa, zapobiega najazdom. Na mocy trzeciej karze zbrodnie lub sędzi spory pomiędzy poszczególnymi jednostkami.

Tekst 2.

[...] że w celu zabezpieczenia tych praw zostały wśród ludzi stworzone rządy, które opierają swą sprawiedliwą władzę na zgodzie rządzonych.

Tekst 3.

Uważamy za oczywiste te oto prawdy, że wszyscy ludzie są stworzeni równymi, że są obdarzeni przez swojego Stwórcę pewnymi prawami, które nie są do odstąpienia; że do praw tych należą: Życie, Wolność i dążenie do Szczęścia [...].

Tekst 4.

Wola wszystkich jest zatem nakazem najwyższym, zasadą najwyższą i tę zasadę jako powszechną i uosobioną nazywam suwerenem.

26.1. Zasada umowy społecznej została przedstawiona w tekście:

- a) 1.
- b) 2.
- c) 3.
- d) 4.

26.2. Zasadę umowy społecznej sformułował:

- a) Jan Jakub Rousseau
- b) John Locke
- c) Wolter
- d) Karol Monteskiusz

Zadanie 27. (0-3 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / **3**

Konstytucja Stanów Zjednoczonych

Artykuł I.

1. Cała władza [...] ma być powierzona kongresowi Stanów Zjednoczonych, który ma się składać z senatu i izby przedstawicieli [reprezentantów]. [...]

Artykuł II.

1. Władza [...] przekazana jest prezydentowi Stanów Zjednoczonych Ameryki [...]

2. Prezydent ma być naczelnym wodzem armii i floty Stanów Zjednoczonych [...].

[Prezydent] będzie miał władzę, za radą i zgodą senatu, zawierać traktaty, [...]; będzie wyznaczał [...] ambasadorów, innych publicznych ministrów, [...], sędziów sądu najwyższego i wszelkich innych urzędników Stanów Zjednoczonych [...].

Oceń, czy zdania są prawdziwe czy fałszywe. Zaznacz P, jeżeli zdanie jest prawdziwe lub F, jeżeli zdanie jest fałszywe.

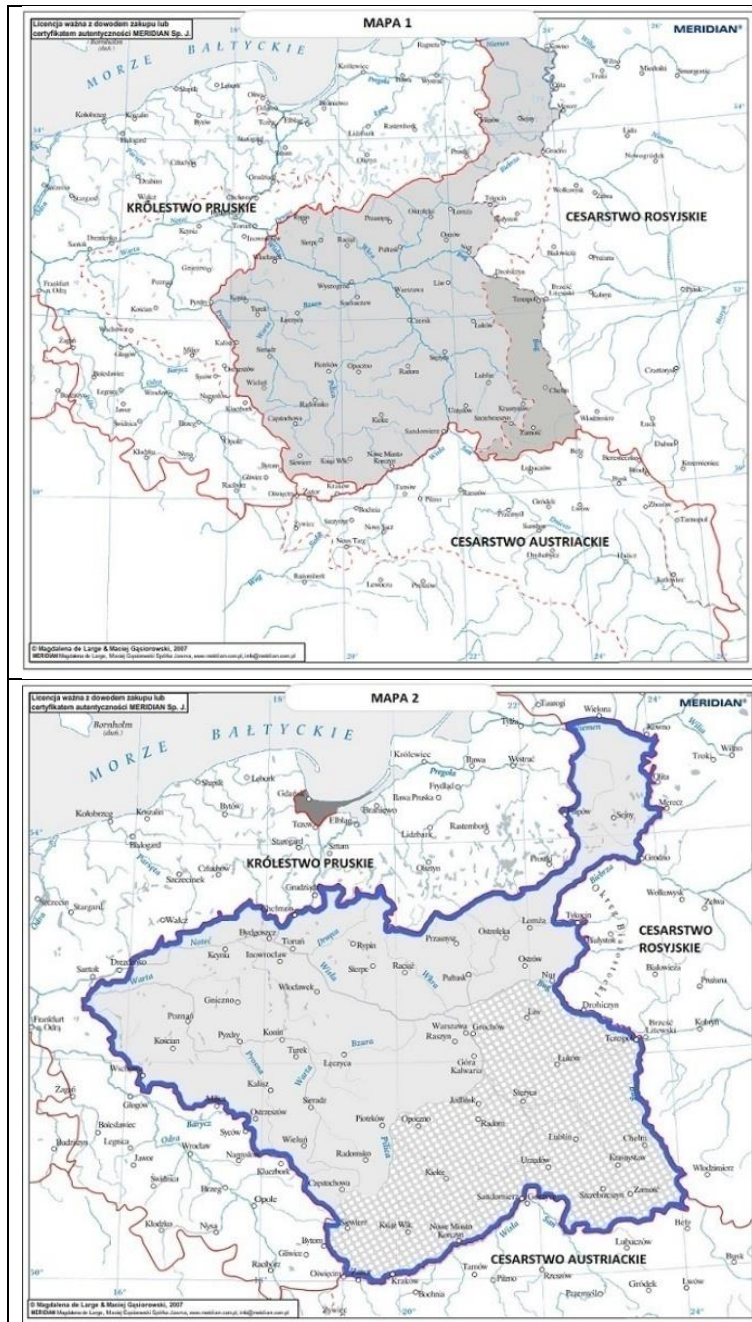
1.	Organami władzy wykonawczej w Stanach Zjednoczonych jest Senat i Izba Reprezentantów.	P	F
2.	Konstytucja amerykańska wprowadzała zasadę trójpodziału władz.	P	F
3.	Autorem zasady trójpodziału władz był Jan Jakub Rousseau	P	F

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ REJONOWY 2021/2022

Zadanie 28. (0-1 pkt)

Liczba przyznanych punktów: / 1

Zapoznaj się z mapami, a następnie na ich podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Opracowanie własne na podstawie Multimedialnego ćwiczeniowego atlasu historycznego, Wydawnictwo Meridian.

Rozstrzygnij, która mapa – mapa 1 czy mapa 2 – przedstawia Księstwo Warszawskie. Swój wybór uzasadnij, odwołując się do treści obu map.

Rozstrzygnięcie – *Księstwo Warszawskie* przedstawia mapa ....., gdyż

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 29. (0-3 pkt)

Liczba przyznanych punktów: ____ / 3

Zapoznaj się ze zdjęciami i wykonaj polecenia.

29.1. Budowlę barokową przedstawia zdjęcie:

- a) A.
- b) B.
- c) C.
- d) D.

29.2. Budowlę klasycystyczną przedstawia zdjęcie:

- a) A.
- b) B.
- c) C.
- d) D.

29.3. Spośród podanych zaznacz jedną cechę architektury barokowej, którą widać na zdjęciu:

- a) fasada jest statyczna
- b) fasadę zdobią posągi w niszach
- c) okna są zakończone ostrymi łukami
- d) front zdobi portyk
- e) na fasadzie widać arkady

Login uczestnika

Data urodzenia uczestnika

--	--	--	--	--	--	--	--

Dzień

Miesiąc

Rok

Wojewódzki Konkurs Historyczny

dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego

„Żył sobie człowiek...” – życie ludzi od prehistorii do końca XVIII w.

STOPIEŃ WOJEWÓDZKI

Rok szkolny 2021/2022

Instrukcja dla uczestnika

1. Sprawdź, czy test zawiera **26** stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej przed rozpoczęciem rozwiązywania testu.
2. Czytaj uważne treści zadań i wszystkie polecenia.
3. Pisz czytelnie i używaj tylko długopisu lub pióra z czarnym lub niebieskim tuszem/ atramentem. Nie stosuj korektora.
4. Test, do którego przystępujesz, zawiera **40** zadań, w tym zadania zamknięte i zadania otwarte, wymagające krótkiej odpowiedzi.
5. W zadaniach zamkniętych poprawną odpowiedź otocz kółkiem np. **(A)**1
6. W zadaniach otwartych, odpowiedzi pisz czytelnie w miejscach wyznaczonych przy poszczególnych zadaniach.
7. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu lub dobieraniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź, napisz przy niej: „błąd” i podkreśl lub dobierz prawidłową.
8. Przy każdym zadaniu podano liczbę punktów, które możesz otrzymać za poprawnie wykonane polecenie.
9. Podczas trwania konkursu nie możesz korzystać z pomocy naukowych, urządzeń telekomunikacyjnych oraz z podpowiedzi kolegów – narażasz ich i siebie na dyskwalifikację. Nie możesz także zwracać się do Komisji Konkursowej w kwestiach dotyczących treści zadań. Możesz korzystać z lupy/szkła powiększającego.
10. Za rozwiązanie całego testu możesz otrzymać maksymalnie **80 punktów**. Laureatami konkursu zostaną uczestnicy, którzy zdobędą co najmniej **90% punktów, czyli 72 punkty**.
11. Na udzielenie odpowiedzi masz **90 minut**.
12. Do notatek możesz wykorzystać brudnopis - nie podlega on ocenie.

Życzymy Ci powodzenia!

Wypełnia Komisja (po rozkodowaniu pracy)

.....

Imię i nazwisko uczestnika

Liczba uzyskanych punktów ..... / 80

Zadanie 1.

Liczba przyznanych punktów: ___ / 3

Przeczytaj teksty i na ich podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Tekst 1. Opracowanie historyczne.

[...] kobiety, [...], nie miały żadnych praw politycznych. Ich życie zostały ograniczone do sfery prywatnej. [...] traktowano je – niezależnie od wieku – jak osoby małoletnie. Nie mogły podejmować żadnych działań prawnych bez mężczyzn posiadających nad nimi władzę, czyli ojców i mężów, a w razie ich braku – synów lub innych męskich krewnych.

Tekst 2. Tekst źródłowy.

[...] dla wolnych dziewcząt najważniejsze jest płodzenie dzieci. Toteż nakazał by płeć żeńska ćwiczyła ciało nie mniej niż męska, a następnie wprowadził żeńskie konkurencje w biegu i okazaniu siły, jak u mężczyzn, uważając, że z krzepkich obojga rodziców silniejsze rodzi się potomstwo.

Tekst 3. Opracowanie historyczne.

[...] kobiety cieszyły się stosunkowo dużą wolnością. [...] Kobiety mogły posiadać działki ziemi. Córki prawdopodobnie dziedziczyły połowę tego, co ich bracia. Swoją część majątku otrzymywały nie po śmierci rodziców, lecz w momencie zawarcia małżeństwa.

Oceń, czy zdania są prawdziwe czy fałszywe. Zaznacz P, jeżeli zdanie jest prawdziwe lub F, jeżeli zdanie jest fałszywe. (3 pkt.)

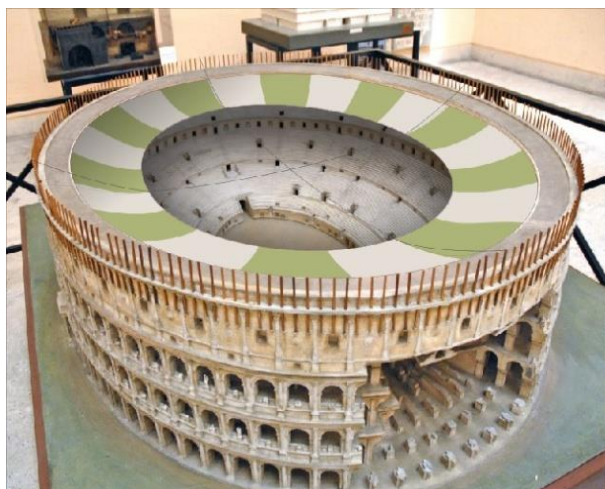
1.	Sytuację kobiet w Atenach opisują teksty 2. i 3.	P	F
2.	Największą swobodą cieszyły się kobiety w Sparcie.	P	F
3.	Zarówno w Atenach jak i w Sparcie kobiety nie posiadały praw politycznych.	P	F

Zadanie 2.

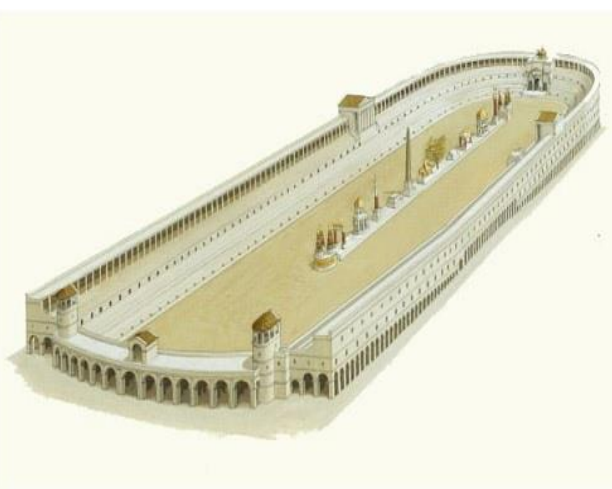
Liczba przyznanych punktów: ___ / 2

Obejrzyj zdjęcia, a następnie wykonaj polecenie.

A.

B.

Wpisz nazwy ukazanych budowli. (2 pkt.)

Budowla A. ..... **Budowla B.** .....

Zadanie 3.

Liczba przyznanych punktów: ___ / 1

Zaznacz, który element architektoniczny nie został wprowadzony przez Rzymian. (1 pkt.)

- A. Kopuła.
- B. Portyk.
- C. Arkada.
- D. Łuk.

Zadanie 4.

Liczba przyznanych punktów: ___ / 3

Przeczytaj teksty źródłowe i wykonaj polecenie.

Tekst źródłowy. Fragment 1.

[...] ma on przede wszystkim władzę nad skarbem publicznym, mianowicie zarządzania wszystkimi dochodami i tak samo wydatkami. [...] Tak samo wszelkie popełnione przez w Italii przestępstwa, które wymagają śledztwa ze strony państwa [...] są przedmiotem troski [tego organu]. [...] jeżeli do kogoś poza Italią należy posłać poselstwo [...]. Również jak należy się w każdym wypadku wobec przybyłych do Rzymu poselstw zachować i jaką im dać odpowiedź – wszystkim tym kieruje [...]

Tekst źródłowy. Fragment 2.

[...] Albowiem jedynie [...] w państwie rozstrzyga o nagrodzie i karze [...]. [...], a zwłaszcza sądzi tych, którzy piastowali wysokie urzędy; wyrok zaś śmierci tylko on wydaje. [...] rozdaje urzędy między godnych ludzi, [...]. A co jest najważniejsze, postanawia o pokoju i wojnie.

Tekst źródłowy. Fragment 3.

[...] decydują o wszystkich sprawach publicznych. Bo wszyscy inni urzędnicy, z wyjątkiem trybunów ludowych, są im podwładni i słuchają ich. [...] Prócz tego oni przedkładają do obrad pilne sprawy, w ich też ręku spoczywa całe wykonywanie uchwał. [...] im wypada [...] zwoływać zgromadzenie ludowe, im stawiać wnioski, im wykonywać uchwały większości.

We fragmentach tekstów przedstawiono kompetencje różnych organów władzy republiki rzymskiej. Przyporządkuj każdemu fragmentowi tekstu odpowiedni organ władzy, wpisując w tabelę literę od A. do E. (3 pkt.)

1.	Fragment 1.	
2.	Fragment 2.	
3.	Fragment 3.	

- A. Senat.
- B. Zgromadzenie Ludowe.
- C. Pretor.
- D. Konsul.
- E. Cenzor.

Zadanie 5.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 1

Obejrzyj zdjęcie, a następnie wykonaj polecenie.

Jaką funkcję pełniła ukazana budowla? Dokończ zdanie. (1 pkt.)

Budowla ta:

- A. pełniła funkcje handlowo – sądowe.
- B. pełniła funkcję sakralną.
- C. pełniła funkcję sanitarną.
- D. pełniła funkcję rozrywkową.

Zadanie 6.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 1

Przeczytaj teksty, a następnie na ich podstawie i wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Tekst 1.

Jest wolą naszą, by wszystkie ludy, którymi kieruje nasza łaskawość, w takiej żyły religii, jaką przekazał Rzymianom św. Piotr apostoł [...]. Postępujących wedle tej zasady nakazujemy nazywać chrześcijanami [...], wszystkich zaś innych [...] – nakazujemy utrzymywać w hańbie heretyckiego wyznania. Zbory ich nie mogą nazywać się kościołami.

Tekst 2.

[...] daliśmy także chrześcijanom wolną i bezwzględną możliwość wyznawania ich religii. Gdy się dowiadujesz, że tym na to zezwoliliśmy, rozumie łaskawość Twoja, iż również i dla innych podobnie wolna i otwarta przyznana została możliwość [...] wybrania sobie podmiotu kultu [...].

Rozstrzygnij, który tekst – 1. czy 2., jest edyktem mediolańskim. Swoją odpowiedź uzasadnij, odwołując się do treści obu tekstów. (1 pkt.)

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 1

Dokończ zdanie. (1 pkt.)

Edykt mediolański został wydany przez:

- A. Cesarza Dioklecjana.
- B. Cesarza Konstantyna Wielkiego.
- C. Cesarza Hadriana.
- D. Cesarza Teodozjusza Wielkiego.

Zadanie 8.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 1

Przeczytaj teksty, a następnie wykonaj polecenie.

Tekst 1.

[...] naczelne stanowisko w państwie zajmował cesarz, noszący [...] tytuł basileusa. [...] był najwyższym wodzem i prawodawcą. [...] stał się panem samowładnym. Chryścianizm uczynił zeń nadto namiestnika bożego i władcę równego apostołom [...]. Pozwalało mu to sprawować rządy absolutne również i w dziedzinie religijnej.

Tekst 2.

Wśród wielkich dostojników Cesarstwa wymienić należy czterech logotetów [...].

Dokończ zdanie. (1 pkt.)

Opisany ustrój wykształcił się w państwie o nazwie:

- A. Cesarstwo Rzymskie.
- B. Cesarstwo Rzymskie Narodu Niemieckiego.
- C. Cesarstwo Franków.
- D. Cesarstwo Bizantyjskie.

Zadanie 9.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 2

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenia.

Tekst.

Poddani płacili panom grodowym lub urzędnikom dworskim daniny. Do najważniejszych z nich należały: powołowe (poradlne, podymne), stróża, podworowe, narzaz, stan i przewód.

9.1. Dokończ zdanie. (1 pkt.)

Opłata od ilości uprawianej ziemi to:

- A. poradlne.
- B. przewód.
- C. stróża.
- D. podworowe.
- E. stan.

9.2. Dokończ zdanie. (1 pkt.)

Konieczność zapewnienia utrzymania przejeżdżającemu władcy to:

- A. poradlne.
- B. przewód.
- C. stróża.
- D. podworowe.
- E. stan.

Zadanie 10.

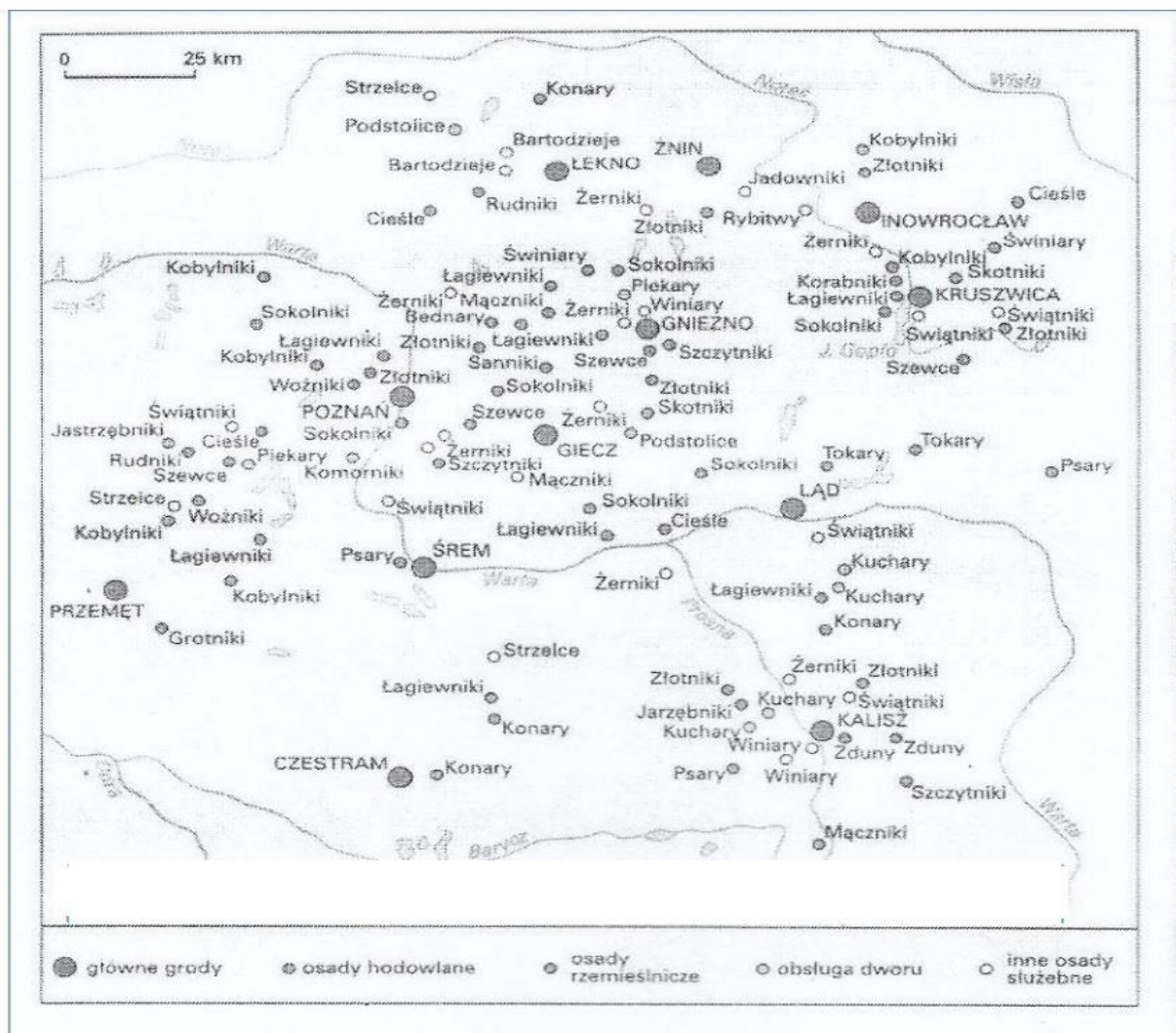
Liczba przyznanych punktów: ___/ 3

Przeczytaj tekst źródła 1., a następnie na jego podstawie oraz źródła 2. i wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Źródło 1.

Osada służebna, w średniowiecznej Polsce – osada, której zadaniem była obsługa grodu; ludność osad służebnych utrzymywała się z uprawy roli, ale wobec grodu była zobowiązana do świadczeń w określonych zespołach rzemiosła lub usługach; jedna osada służebna dostarczała grodzianom tarcz, inna grotów, inne piekły chleb, hodowały konie.

Źródło 2.

Oceń, czy zdania są prawdziwe czy fałszywe. Zaznacz P, jeżeli zdanie jest prawdziwe lub F, jeżeli zdanie jest fałszywe. (3 pkt.)

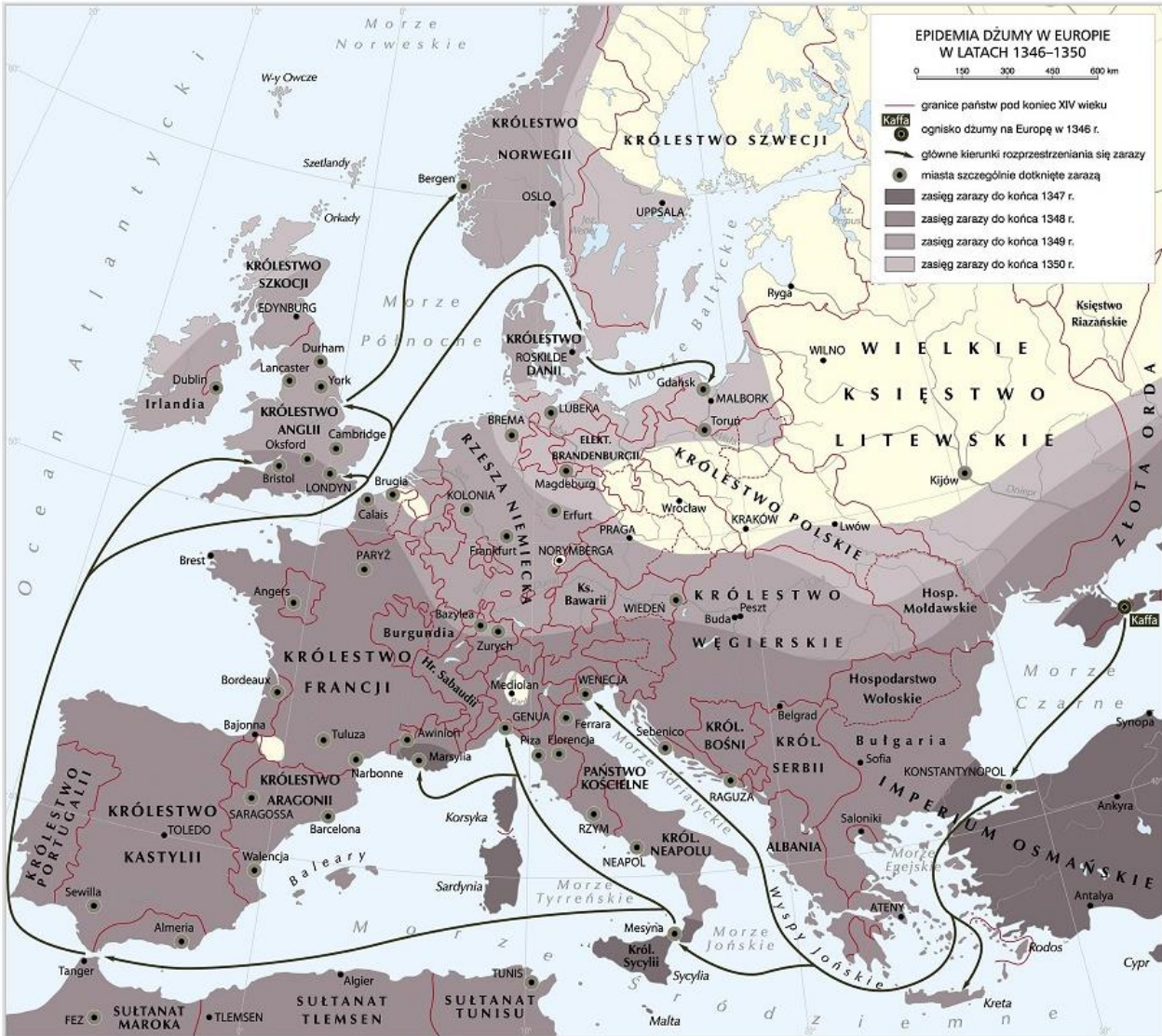
1.	Do osad, które zajmowały się obsługą dworu należały: Piekary czy Kuchary.	P	F
2.	W Szczytnikach wytwarzano hełmy na potrzeby grodu.	P	F
3.	Na czele grodu stał pan grodowy inaczej nazywany kasztelanem, który zarządzał okręgiem grodowym i pobierał daniny.	P	F

Zadanie 11.

Liczba przyznanych punktów: / 3

Przeanalizuj mapę, a następnie na jej podstawie i na podstawie wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Oceń, czy zdanie są prawdziwe czy fałszywe. Zaznacz P, jeżeli zdanie jest prawdziwe lub F, jeżeli zdanie jest fałszywe. (3 pkt.)

1.	Zaraza dotarła do Europy Zachodniej dzięki statkom kupieckim.	P	F
2.	Epidemia dżumy objęła cały obszar Państwa Zakonu Krzyżackiego.	P	F
3.	Epidemia dżumy wybuchła, gdy w Kościele doszło do tzw. wielkiej schizmy.	P	F

Zadanie 12.

Liczba przyznanych punktów: / 2

Przeczytaj tekst, a następnie na jego podstawie i wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Liczba ofiar była zróżnicowana w zależności od regionu, przyjmuje się, że dla Anglii, Francji, Niemiec czy Włoch współczynnik śmiertelności wynosił 50 proc., lecz np. dla miasta Lubeka szacowany jest na 90 proc.

Oceń, jaki wpływ miała epidemia dżumy na gospodarkę europejską, podając dwa jej skutki. (2 pkt.)

.....

.....

.....

Zadanie 13.

Liczba przyznanych punktów: ___/ 1

Obejrzyj rycinę i na jej podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Rycina przedstawia jeden z najważniejszych wynalazków średniowiecza – prasę drukarską. (1 pkt.)

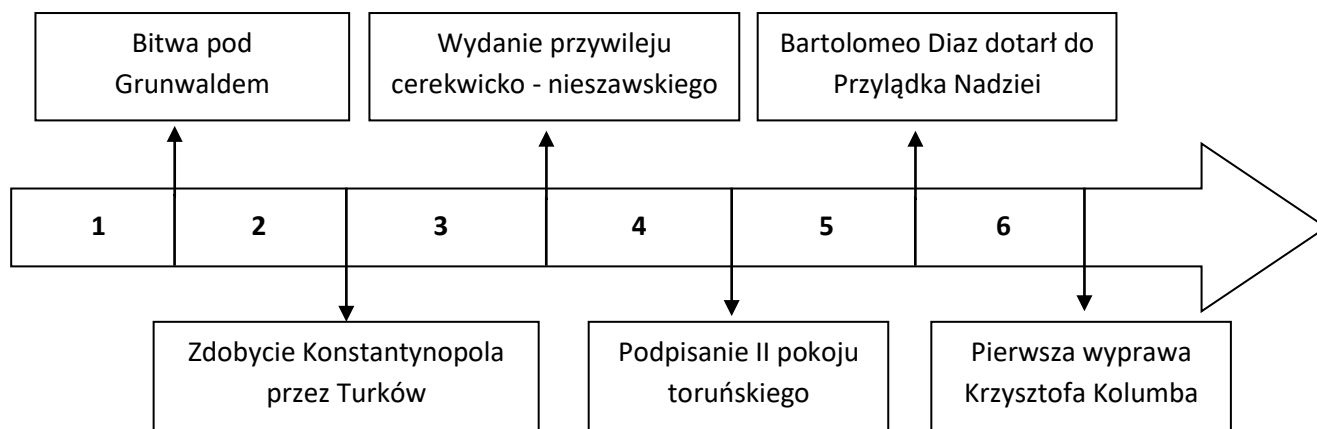
Podaj imię i nazwisko wynalazcy druku:

.....

Zadanie 14.

Liczba przyznanych punktów: ___/ 1

Obejrzyj taśmę chronologiczną i wykonaj polecenie. (1 pkt.)

Wynalezienie druku miało miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem:

A. 1.

B. 2.

C. 3.

D. 4.

E. 5.

F. 6.

Zadanie 15.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 1

Przeczytaj teksty źródłowe i na ich podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Tekst 1. Źródło.

Jego Królewska Mość sprawiedliwie i zgodnie z prawem jest i powinien być uważany za najwyższą głowę Kościoła w [nazwa kraju] i za taką jest przyjmowany przez duchowieństwo tego królestwa [...].

Tekst 2. Opracowanie historyczne.

[...] zlikwidowano klasztory oraz przejęto ziemię kościelną, którą król rozdał arystokracji [...]. Zachowano wiele elementów liturgii katolickiej oraz hierarchię biskupów.

Rozstrzygnij, do którego nurtu reformacji odnoszą się oba teksty – do luteranizmu, kalwinizmu czy anglikanizmu. Odpowiedź uzasadnij, podając jeden argument. (1 pkt.)

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 16.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 5

Przeczytaj teksty, a następnie wykonaj polecenie.

Tekst 1.

Tak więc, powinno się czytać dzieła ojców Kościoła tylko przez jakiś czas, abyśmy poprzez nie mogli dojść do Biblii [...], jedynie Pismo Święte jest bowiem nasza winnica, w której powinniśmy się ćwiczyć i pracować.

Tekst 2.

[...] zlikwidowano klasztory oraz przejęto ziemię kościelną, którą król rozdał arystokracji [...]. Zachowano wiele elementów liturgii katolickiej oraz hierarchię biskupów.

Porównaj poglądy nurtów reformacji i uzupełnij tabelę, wstawiając znak X w odpowiedniej rubryce. (5 pkt.)

	Poglądy	Wspólny pogląd	Tylko luteranizm	Tylko kalwinizm	Tylko anglikanizm
1.	Podstawą wiary jest Biblia, którą każdy może interpretować.				
2.	Zachowanie hierarchii kościelnej i biskupów.				
3.	Msza w języku narodowym.				
4.	Likwidacja klasztorów i zakonów.				
5.	Człowiek nie ma wpływu na własne zbawienie, które jest zależne od Boga.				

Zadanie 17.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 1

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie. (1 pkt.)

Tekst.

Następstwem ukształtowania się stanu szlacheckiego było ustawowe jego zamknięcie [...]. [...] zasadnicze dla przynależności do stanu szlacheckiego stało się nie posiadanie ziemi na prawie rycerskim, ale pochodzenie od przodków szlacheckich. [...] Prawną formą wejścia do stanu szlacheckiego osoby nieposiadającej przodków szlacheckich było uszlachcenie [...].

Wpisz nazwę pojęcia, które zostało opisane w tekście jako „uszlachcenie”.

Uszlachcenie to inaczej .....

Zadanie 18.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 1

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Tekst źródłowy.

Ponieważ nie ma na ziemi po Bogu nikogo większego od suwerennych książąt i ponieważ są oni przezeń ustanowieni jako jego namiestnicy, ażeby rozkazywali innym ludziom [...] albowiem ten, kto znieważa swego suwerennego księcia, znieważa Boga, którego jest on obrazem na ziemi. [...] pierwszym znamię suwerennego księcia jest możliwość wydawania ustaw obowiązujących wszystkich w ogólności i każdego z osobna.

Dokończ zdanie. (1 pkt.)

W tekście został opisany władca rządzący w państwie o ustroju:

- A. Monarchii parlamentarnej.
- B. Monarchii absolutnej.
- C. Monarchii absolutnej oświeconej.
- D. Monarchii patrymonialnej.

Zadanie 19.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 4

System rządów zmieniał się wraz z rozwojem cywilizacji. Przyporządkuj rodzaj monarchii do konkretnej epoki historycznej, wpisując w tabelę odpowiednie litery od A. - D. Weź pod uwagę epokę, w której dany ustrój był dominujący. (4 pkt.)

	Epoka	Rodzaj monarchii
1.	Starożytność	
2.	Średniowiecze	
3.	Dzieje nowożytne	
4.	Dzieje współczesne	

- A. Monarchia absolutna
- B. Monarchia konstytucyjna
- C. Monarchia despotyczna
- D. Monarchia patrymonialna

Zadanie 20.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 1

Przeczytaj uważnie teksty, a następnie wykonaj polecenie.

Tekst 1.

[...] jest rzeczą koniczną, aby władca sprawował rządy osobiście, ponieważ - o ile rozumiemy - będzie dbał o interes publiczny, który jest jego interesem. [...] Finanse, rządy wewnętrzne, polityka i sprawy wojskowe są tak ściśle ze sobą związane, że nie sposób zajmować się jedną z tych dziedzin, obchodząc się bez innych. [...] Lenistwo, żądza użycia i głupota, oto przyczyny przeszkadzające władcom pełnieniu ich szlacheckiego urzędu, jakim jest uszczęśliwianie ich ludów. [...]

Tekst 2.

[...] książkę [...] nie może przestrzegać tych wszystkich rzeczy, dla których uważa się ludzi za dobrych, dla utrzymania państwa bowiem musi częstokroć działać wbrew wierności, wbrew miłosierdziu, wbrew ludzkości, wbrew religii. Niech przeto książkę oblicza się tak, aby zwyciężać i utrzymać państwo, wtedy środki będą zawsze uważane za godziwe i przez każdego chwalone [...].

Porównaj oba teksty. Zwróć uwagę na cele, jakie przyświecały obu władcom i napisz, czym się one różniły – napisz 1 różnicę. W odpowiedzi odwołaj się do obu tekstów. (1 pkt.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 21.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 4

Uzupełnij zdania dotyczące rewolucji przemysłowej. (4 pkt.)

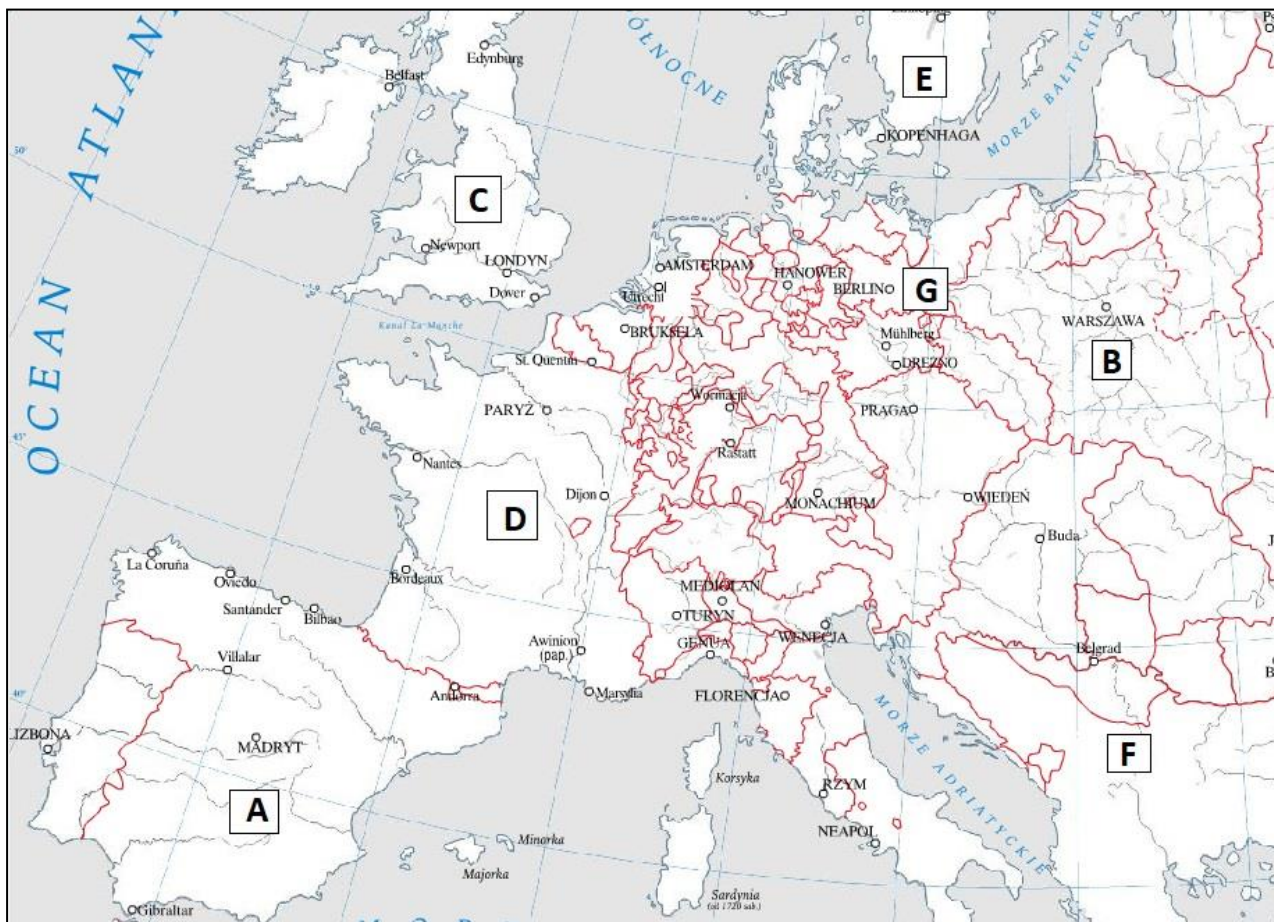
Rewolucja przemysłowa została zapoczątkowana w Anglii w wieku **1.** _____. By do niej doszło koniecznie trzeba było znaleźć niezależne od sił natury źródło energii. Takim źródłem stała się maszyna parowa udoskonalona przez **2.** _____. W Anglii w XVIII w. nie wykształcił się przemysł **3.** _____. Skutkiem rewolucji przemysłowej będzie pojawienie się nowej warstwy społecznej **4.** _____.

1. A. XVI w.	B. XVII w.	C. XVIII w.	D. XX w.
2. A. James Watt	B. Samuel Crompton	C. Edmund Cartwright	D. Robert Fulton
3. A. włókienniczy	B. chemiczny	C. hutniczy	D. wydobywczy
4. A. plebsu	B. proletariatu	C. patrycjatu	D. plebejuszy

Zadanie 22.

Liczba przyznanych punktów: ___ / 2

Obejrzyj mapę *Europa na początku XVIII w.* i wykonaj polecenie.

Opracowanie własne na podstawie Multimedialnego ćwiczeniowego atlasu historycznego. Wydawnictwo Meridian.

Uzupełnij tabelę, wstawiając obok opisu literę od A do G, które odpowiadają opisanym państwom. (2 pkt.)

	Opis państwa	Litera
1.	Państwo, w którym uchwalono pierwszą konstytucję w Europie.	
2.	Państwo o ustroju monarchii absolutnej oświeconej.	

Zadanie 23.

Liczba przyznanych punktów: ___ / 3

Zaznacz trzy cechy monarchii absolutnej: (3 pkt.)

- A. Król stanowił prawa wydając edykty.
- B. Ministrowie byli powoływani przez króla za zgodą parlamentu.
- C. Król nakładał podatki za zgodą parlamentu.
- D. Ministrowie byli powoływani przez króla i przed nim odpowiedzialni.
- E. Każda osoba mogła być aresztowana bez wyroku sądu.
- F. Król mógł wypowiedzieć wojnę, ale musiał poinformować o tym parlament.

Zadanie 24.

Liczba przyznanych punktów: ___/ 1

Obejrzyj obrazy i wykonaj polecenie.

Obraz A.

Obraz B.

Rozstrzygnij, czy oba obrazy odnoszą się do tego samego wydarzenia. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do obu obrazów. (1 pkt.)

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

.....

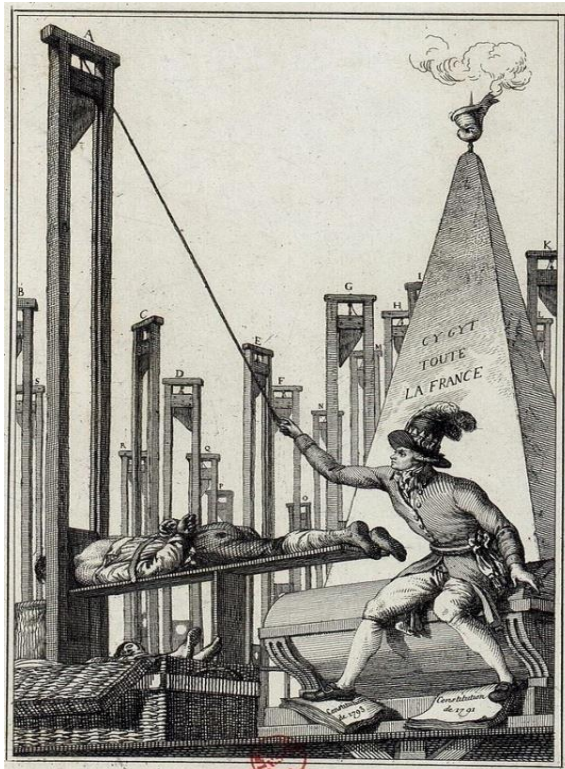

Zadanie 25.

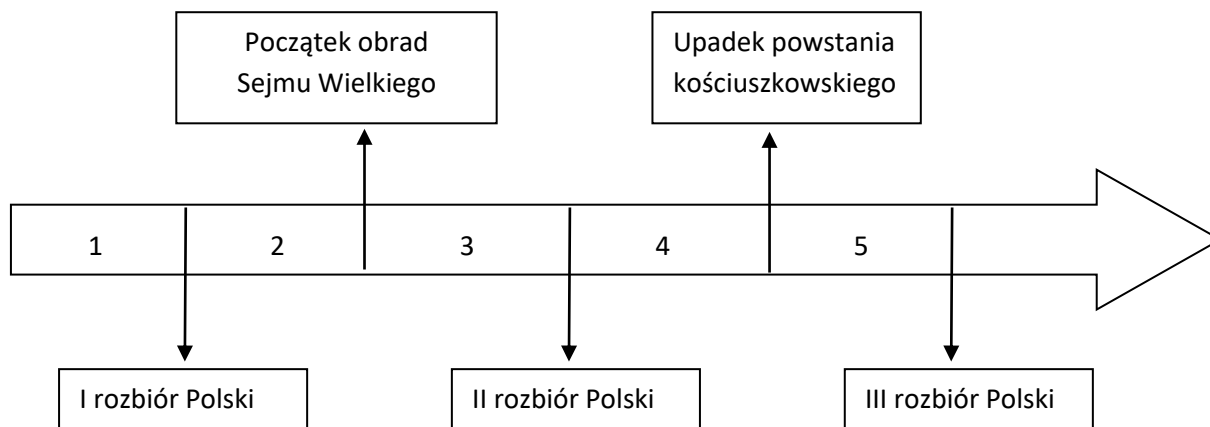
Liczba przyznanych punktów: ___/ 2

Obejrzyj rycinę i taśmę chronologiczną i wykonaj polecenia.

Karykatura z okresu rewolucji francuskiej – *Gilotyna i Robespierre*.

Taśma chronologiczna

25.1. Grafika nawiązuje do jednego z etapów rewolucji francuskiej, który przypada na okres oznaczony na taśmie chronologicznej numerem: (1 pkt.)

A. 1

B. 2

C. 3

D. 4

E. 5.

25.2. Grafika nawiązuje do: (1 pkt.)

- A. Wprowadzenia monarchii konstytucyjnej.
- B. Dyktatury jakobinów.
- C. Obalenia monarchii i wprowadzenia republiki.
- D. Rządów dyktatoriatu.

Zadanie 26.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 2

Przeczytaj oba teksty i na ich podstawie wykonaj polecenie.

Tekst 1.

Rozdział I. O Ustawodawczym Zgromadzeniu Ludowym.

Art. Zgromadzenie Narodowe stanowiące Ciało Ustawodawcze [...] jest stałe i składa się tylko z jednej izby.

Art. 2. Powoływane ono będzie co dwa lata [...]. Każdy okres dwuletni stanowić będzie jedną legislaturę¹.

Art. 5. Ciało Ustawodawcze nie może zostać rozwiązane przez króla.

¹ *Legislatura – okres wykonywania funkcji przez organ ustawodawczy.*

Tekst 2.

Art. 19. Sejm Główny składa się z dwóch izb, to jest Izby pierwszej, czyli Senatorskiej i z drugiej Izby, czyli Poselskiej.

Art. 20. Sejm Główny zgromadza się co dwa lata [...]. Posiedzenie nie trwa dłużej jak dni 15.

Art. 35. Izba poselska składa się:

1. Z 60 posłów, wybranych na sejmikach [...].

2. Z 40 deputowanych z gmin.

Art. 38. Członki Izby Poselskiej urzędują [...] lat 9 [...].

Porównaj oba teksty. Wskaż dwie różnice. (2 pkt.)

Pamiętaj o formie odpowiedzi np. *W tekście 1. .... natomiast w tekście 2. ....*

1. ....
.....
.....
2. ....
.....
.....

Zadanie 27.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 1

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Tekst źródłowy.

Art. 19. Sejm Główny składa się z dwóch izb, to jest Izby pierwszej, czyli Senatorskiej i z drugiej Izby, czyli Poselskiej.

Art. 20. Sejm Główny zgromadza się co dwa lata [...].

Art. 35. Izba poselska składa się:

1. Z 60 posłów, wybranych na sejmikach [...].

2. Z 40 deputowanych z gmin.

Art. 38. Członki Izby Poselskiej urzędują [...] lat 9 [...].

Dokończ zdanie. (1 pkt.)

Przytoczony tekst to fragment:

- A. Konstytucji Księstwa Warszawskiego.
- B. Konstytucji Królestwa Polskiego [Kongresowego].
- C. Konstytucji 3 Maja.
- D. Konstytucji francuskiej z 1791 r.

Zadanie 28.

Liczba przyznanych punktów: / 3

Obeyrz mapę, a następnie na jej podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Oceń prawdziwość zdań dotyczących postanowień kongresu wiedeńskiego. Zaznacz P, jeżeli zdanie jest prawdziwe lub F, jeżeli jest fałszywe. (3 pkt.)

1.	Belgia i Holandia zostały połączone w Królestwo Niderlandów.	P	F
2.	Cesarstwo Austriackie m.in. otrzymało Lombardię, Wenecję i Dalmację.	P	F
3.	Francja utraciła Lotaryngię na rzecz Prus.	P	F

Zadanie 29.

Liczba przyznanych punktów: / 2

Przeczytaj teksty i na ich podstawie i wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Tekst 1.

[...] Oświadczają oni otwarcie, że cele ich mogą być osiągnięte jedynie przez obalenie przemocą całego dotychczasowego ustroju społecznego. Niech drżą panujące klasy przed rewolucją [...]. [...] Proletariusze wszystkich krajów, łąćcie się!

Tekst 2.

Spółeczeństwa demokratyczne mają naturalne upodobanie do wolności. Pozostawione sobie samym, poszukują jej, kochają ją i z bólem się z nią rozstają. Lecz dla równości żywią gwałtowną, nienasyconą trwałą i nieprzewycięzoną namiętność.

Przyporządkuj każdemu fragmentowi tekstu odpowiednią ideologię, zaznaczając w tabeli literę od A. do E. (2 pkt.)

Rodzaje ideologii:

- A. Komunizm.
- B. Socjaldemokracja.
- C. Anarchizm.
- D. Konserwatyzm.
- E. Liberalizm.

Tekst 1.	Ideologia	A.	B.	C.	D.	E.
Tekst 2.	Ideologia	A.	B.	C.	D.	E.

Zadanie 30.

Liczba przyznanych punktów: ___/ 3

Obejrzyj zdjęcia ukazujące środki komunikacji miejskiej i wykonaj polecenia.

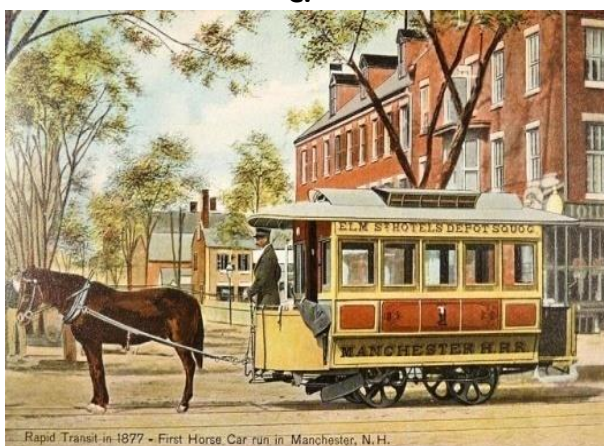
A.

B.

C.

D.

30.1. Wskaż zdjęcie, w którym przedstawiony środek komunikacji miejskiej był wykorzystywany najwcześniej i ten, który był wykorzystywany najpóźniej. (2 pkt.)

1.	Chronologicznie najwcześniej wykorzystywano pojazd ukazany na zdjęciu	A.	B.	C.	D.
2.	Chronologicznie najpóźniej wykorzystywano pojazd ukazany na zdjęciu	A.	B.	C.	D.

30.2. Napisz, jak nazywamy proces, który wymusił rozwój komunikacji miejskiej. (1 pkt.)

Proces ten to: .....

Zadanie 31.

Liczba przyznanych punktów: ___/ 4

Obejrzyj obrazy, a następnie wykonaj polecenia.

A.

B.

C.

D.

31.1. Rozstrzygnij, który obraz powstał chronologicznie najwcześniej, a który najpóźniej. (2 pkt.)

1.	Chronologicznie najwcześniej powstał obraz	A.	B.	C.	D.
2.	Chronologicznie najpóźniej powstał obraz	A.	B.	C.	D.

31.2. Przyporządkuj obraz do stylu w malarstwie. (2 pkt.)

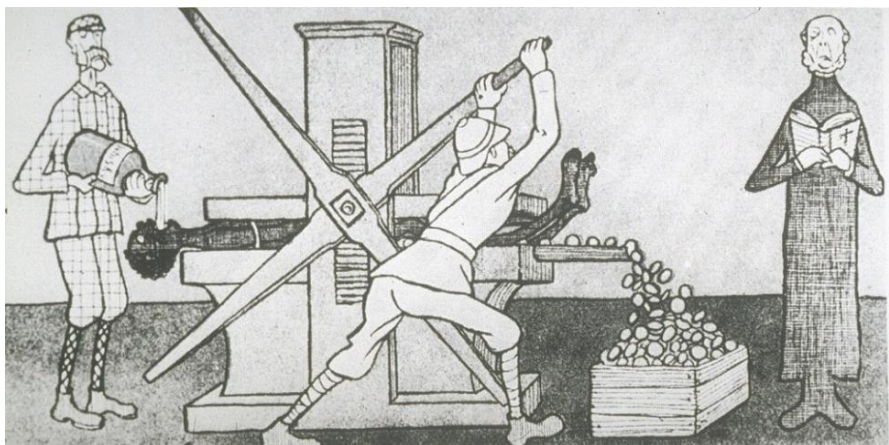
1.	Renesans	A.	B.	C.	D.
2.	Barok	A.	B.	C.	D.

Zadanie 32.

Liczba przyznanych punktów: ___/ 2

Obejrzyj grafiki i na ich podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Grafika 1. Kolonizacja angielska.

Napis na butelce - Alkohol

Grafika 2. Kolonizacja francuska.

Porównaj obie grafiki i rozstrzygnij, czy autorzy w ten sam sposób oceniali ekspansję kolonialną. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do obu grafik, wskazując konkretne elementy graficzne (po jednym z każdej grafiki). (2 pkt.)

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....
.....
.....

Zadanie 33.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 4

Przeczytaj tekst, a następnie na podstawie wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Tekst.

Rządy totalitarne to system organizacji państwa, zmierzający do rozciągnięcia kontroli nad całością życia politycznego, społecznego i kulturalnego. (Słownik pojęć historycznych).

Zastanów się nad organizacją państw totalitarnych w Europie w dwudziestoleciu międzywojennym oraz nad działaniami, które podejmowały władze w tych państwach.

Na podstawie wiedzy własnej przedstaw dwa podobieństwa i dwie różnice między nazizmem (III Rzesza), a komunizmem (ZSRR). (4 pkt.)

Pamiętaj o formie odpowiedzi np.:

W obu krajach / Zarówno w nazizmie jak i komunizmie...

W III Rzeszy ....., natomiast w ZSRR ..... lub W przeciwieństwie do III Rzeszy w ZSRR .....

Podobieństwa:

- .....
.....
.....
- .....
.....
.....

Różnice:

- .....
.....
.....
- .....
.....
.....

Zadanie 34.

Liczba przyznanych punktów: ___/ 1

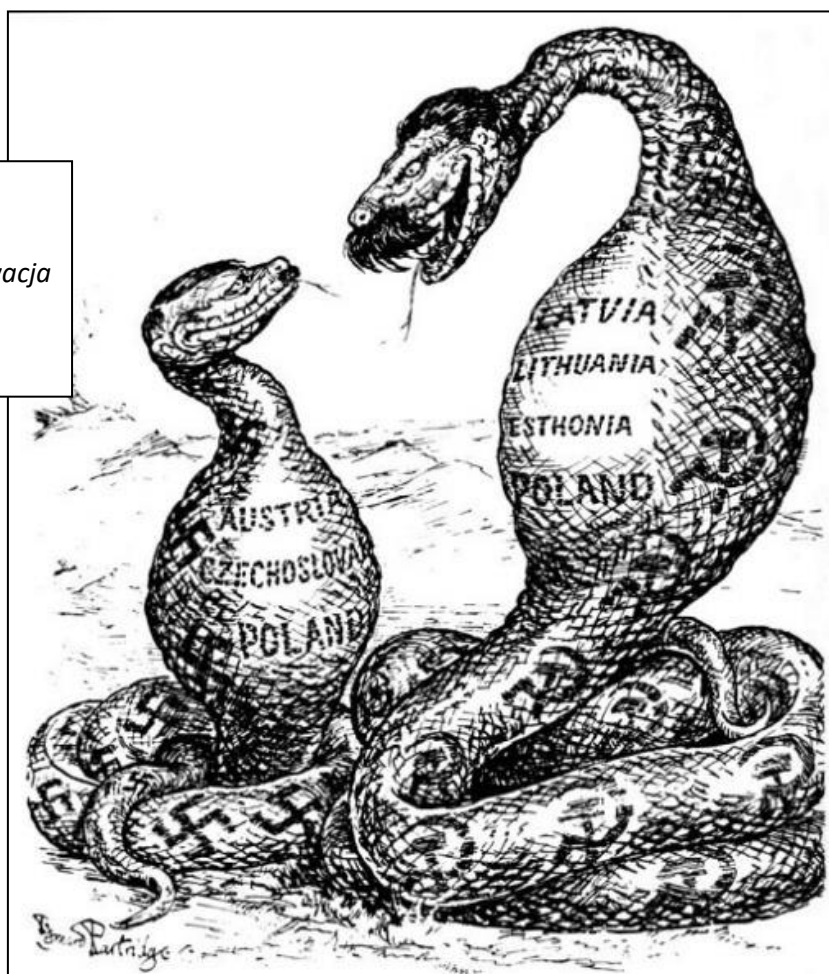
Przeczytaj tekst, obejrzyj grafikę i wykonaj polecenie.

Tekst.

1. W przypadku terytorialno-politycznych przeobrażeń na terenach należących do państw nadbałtyckich (Finlandia, Estonia, Łotwa, Litwa), północna granica Litwy będzie zarazem granicą stref interesów Niemiec i ZSRR. Przy tej okazji obie Strony uznają zainteresowanie Litwy rejonem Wilna.

Karykatura

Napis:
Austria
Czechosłowacja
Polska

Napis:
Łotwa
Litwa
Estonia
Polska

Rozstrzygnij, czy karykatura ukazuje podział stref wpływów opisany w tekście. Odpowiedź uzasadnij odwołując się do obu źródeł. (1 pkt.)

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....
.....
.....

Zadanie 35.

Liczba przyznanych punktów: / 1

Przeczytaj tekst, obejrzyj mapę, a następnie na ich podstawie i wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Tekst.

1. W przypadku terytorialno-politycznych przeobrażeń na terenach należących do Polski, strefy interesów Niemiec i ZSRR zostaną rozgraniczone w przybliżeniu wzdłuż rzek Narwi, Wisły i Sanu.

Mapa.

Wskaż jedną konsekwencję zawarcia paktu Ribbentrop – Mołotow dla państwa polskiego i ją oceń. (1 pkt.)

.....

.....

.....

.....

Zadanie 36.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 2

Przeczytaj tekst, a następnie na podstawie źródeł i wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Tekst 1.

[...] rozstrzeliwuje się: wybitniejszych obywateli danej miejscowości, przywódców stronnictw politycznych, polskich działaczy społecznych itp., pobranych zakładników. [...]

Tekst 2.

Müller wszedł do zapełnionej sali wykładowej [...], odezwał się do nas w następujących słowach, [...]: „Uniwersytet tutejszy rozpoczął rok akademicki nie uzyskawszy uprzednio pozwolenia władz niemieckich. [...] wykładowcy byli zawsze wrogo nastawieni wobec nauki niemieckiej. Z tego powodu wszyscy obecni, z wyjątkiem trzech obecnych kobiet, będziecie przewiezieni do obozu koncentracyjnego. [...]. Kto stawia opór przy wykonywaniu mego rozkazu, będzie zastrzelony”.

Przyporządkuj każdemu fragmentowi tekstu odpowiednią nazwę akcji, zaznaczając w tabeli literę od A. do E. (2 pkt.)

Nazwy akcji:

A. Akcja pod Arsenalem

B. Akcja N

C. Akcja AB

D. Akcja Specjalna „Kraków”

E. Paszportyzacja

Tekst 1.	Nazwa akcji	A.	B.	C.	D.	E.
Tekst 2.	Nazwa akcji	A.	B.	C.	D.	E.

Zadanie 37.

Liczba przyznanych punktów: ____ / 1

Przeczytaj tekst oraz obejrzyj grafikę, a następnie wykonaj polecenie.

Tekst źródłowy.

Zważywszy, że pokój świata i bezpieczeństwo Stanów Zjednoczonych [...] zostało zagrożone [...] ja, [...] prezydent Stanów Zjednoczonych [...], niniejszym ogłaszam, że [...]. Każdy statek lub łódź płynące w kierunku [...] mogą być zatrzymane w celu zidentyfikowania ich bander, sprawdzenia rodzaju ładunku, wyposażenia i zapasów oraz portu przeznaczenia. [...]

Grafika.

Zaznacz poprawną nazwę wydarzenia, które zostało opisane w tekście i przedstawione na karykaturze. (1 pkt.)

Jest to:

A. Kryzys Koreański

B. Kryzys Wietnamski

C. Kryzys Kubański

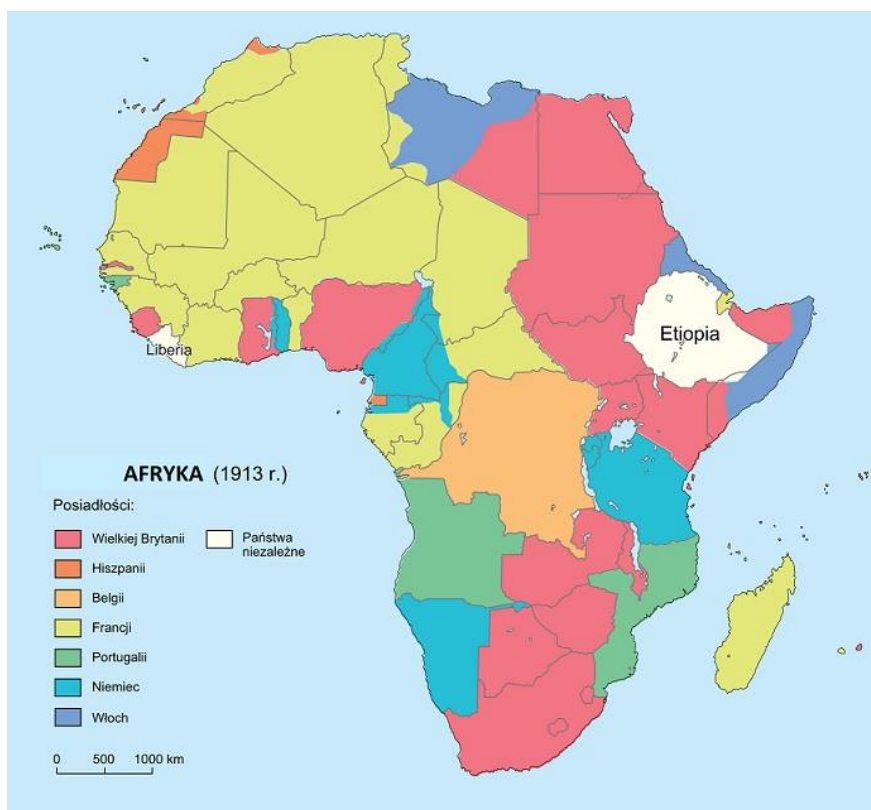
D. Kryzys Meksykański

Zadanie 38.

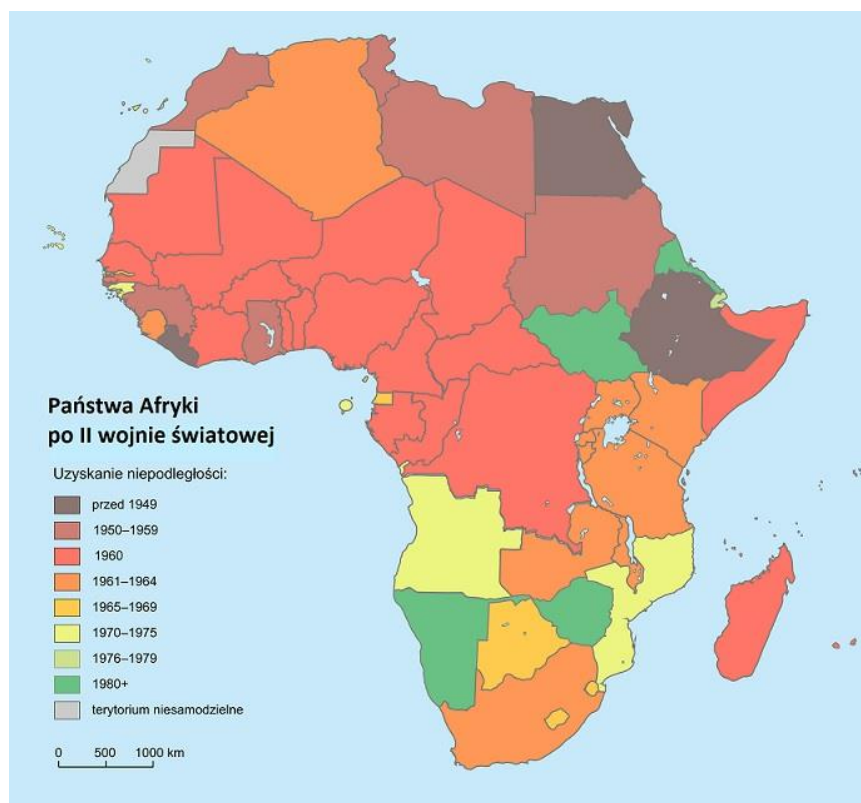
Liczba przyznanych punktów: ___/ 1

Obejrzyj mapy, a następnie na ich podstawie i wiedzy własnej wykonaj polecenie.

Mapa 1.

Mapa 2.

Przeanalizuj mapy, a następnie nazwij proces, który ukazuje Mapa 2. (1 pkt.)

Jest to proces: .....

Zadanie 39.

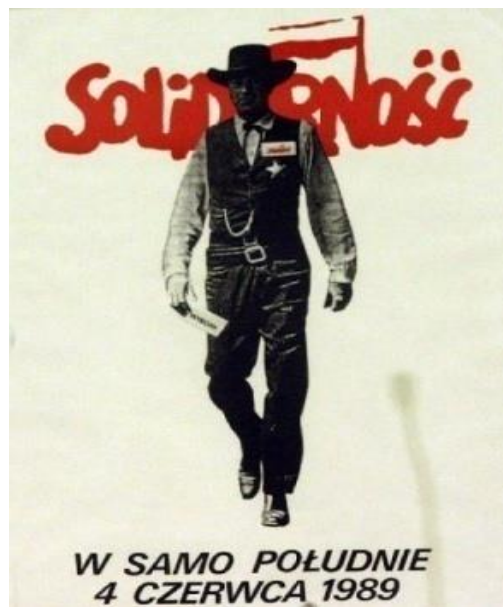
Liczba przyznanych punktów: ___/ 1

Obejrzyj zdjęcia i na ich podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj polecenie.

A.

B.

C.

D.

Na zdjęciach ukazano wydarzenia z roku 1989. Zaznacz prawidłową kolejność wydarzeń ukazanych na zdjęciach. (1 pkt.)

Prawidłowa kolejność to:

- a. A. – B. – C. – D.
- b. D. – B. – A. – C.
- c. B. – D. – C. – A.
- d. D. – B. – C. – A.

Zadanie 40.

Liczba przyznanych punktów: ___/ 2

Obejrzyj zdjęcia i wykonaj polecenie.

A.

B.

Przyporządkuj zdjęcia do nazwy wydarzenia, wpisując w tabelę litery od A. do F. (2 pkt.)

	Zdjęcie	Nazwa wydarzenia
1.	Zdjęcie A.	
2.	Zdjęcie B.	

Nazwa wydarzenia:

- A. Upadek muru berlińskiego.
- B. Zjednoczenie Niemiec.
- C. Podział Czechosłowacji.
- D. Aksamitna Rewolucja.
- E. Pomarańczowa Rewolucja.
- F. Drugi kryzys berliński.

Wypełnia Komisja Konkursowa

Liczba uzyskanych punktów: ..... / 80

.....
Podpis osoby oceniającej (imieniem i nazwiskiem)

Zasady/kryteria oceniania

Nr zad.	Model odpowiedzi / klucz odpowiedzi	Liczba pkt.	Schemat punktowania
1.	b) 1B	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
2.	1. Cywilizacja mezopotamska – zdjęcie D. 2. Cywilizacja chińska – zdjęcie A.	0-2	2 pkt. za poprawne przyporządkowanie dwóch zdjęć. 1 pkt. za poprawne przyporządkowanie jednego zdjęcia. 0 pkt. za błędne przyporządkowanie zdjęć lub brak odpowiedzi.
3.	1. Cywilizacja mezopotamska – pismo klinowe 2. Cywilizacja egipska – pismo hieroglificzne / hieroglify	0-2	2 pkt. za podanie dwóch prawidłowych nazw. 1. pkt. za podanie poprawnie 1 nazwy. 0 pkt. za podanie błędnych nazw lub za brak odpowiedzi.
4.	Uczestnik powinien wiedzieć, że Fenicjanie wymyślili pierwszy alfabet [co znacznie ułatwiło posługiwanie się pismem]. Lub Podboje/podróże/kolonizacja Fenicjan przyczyniły się do upowszechnienia pisma.	0-1	1 pkt. za poprawne wyjaśnienie. 0 pkt. za niepełne lub błędne wyjaśnienie lub za brak odpowiedzi.
5.1.	Tekst 1. B. religia starożytnego Egiptu. Tekst 2. C. religia starożytnego Izraela	0-2	2 pkt. za poprawne przyporządkowanie dwóch religii. 1 pkt. za poprawne przyporządkowanie jednej religii. 0 pkt. za błędne przyporządkowanie religii lub brak odpowiedzi.
5.2.	1. A	0-1	1 pkt. za poprawne rozstrzygnięcie. 0 pkt. za błędne rozstrzygnięcie.
6.1.	1. Cywilizacja mezopotamska – D 4 2. Cywilizacja rzymska – C 3	0-4	Po 1 pkt. za każde prawidłowe przyporządkowanie zdjęcia i wskazanie numeru z mapy. Razem maksymalnie 4 pkt.
6.2.	D	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi
7.1.	b) tympanon	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi
7.2.	A	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi
8.	1.F 2.P 3.P	0-3	3 pkt. za zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi. 2 pkt. za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi. 1 pkt. za zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie wszystkich błędnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi.

Zasady/kryteria oceniania

9.1.	1 – Anubis 4 – Ozyrys	0-2	2 pkt. za prawidłowe przyporządkowanie dwóch imion bóstw do numerów. 1 pkt. za prawidłowe przyporządkowanie 1 imienia. 0 pkt. za błędne przyporządkowania lub brak odpowiedzi.
9.2.	a) sokoła	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
10.1.	Przykład poprawnej odpowiedzi: podczas sądu Ozyrys osądzał zmarłego człowieka/ jego uczynki i decydował czy może on przejść do innego świata [nieba / krainy zmarłych].	0-1	1 pkt. za wyjaśnienie, że sąd Ozyrysa był warunkiem przejścia do innego świata. 0 pkt. za wskazanie niepełnej lub błędnej odpowiedzi oraz za brak odpowiedzi.
10.2.	Przykład poprawnej odpowiedzi: postacie są ukazywane w charakterystyczny sposób – głowa i stopy z profilu/z boku podczas gdy reszta ciała jest ukazywana z przodu.	0-1	1 pkt. za pełną odpowiedź . 0 pkt. za niepełną lub błędną odpowiedź oraz za brak odpowiedzi.
11.	11.1. B. Greków 11.2. C. Afryki Północnej 11.3. C. klęską ekologiczną 11.4. A. VIII w. p.n.e.	0-4	Po 1 pkt. za każde prawidłowe przyporządkowanie. Razem maksymalnie 4 pkt.
12.	1.F 2.F	0-2	2 pkt. za dwie prawidłowe odpowiedzi. 1 pkt. za jedną prawidłową odpowiedź. 0 pkt. za dwie błędne odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
13.	10.1. A. Ateny 10.2. A. VI w. p.n.e. 10.3. C. oligarchiczny 10.4. B. Solon	0-4	Po 1 pkt. za każde prawidłowe przyporządkowanie. Razem maksymalnie 4 pkt. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
14.	Falanga	0-1	1 pkt. za podanie prawidłowej nazwy. 2 pkt. za podanie błędnej nazwy bądź brak odpowiedzi.
15.	b) hoplici	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
16.	Przykład poprawnej odpowiedzi: Służba w armii polis była obowiązkiem każdego obywatela / każdy obywatel musiał służyć w armii polis/ składała się z [wszystkich] obywateli polis [Aten].	0-1	1 pkt. za prawidłowe wyjaśnienie. 0 pkt. za błędne wyjaśnienie lub brak wyjaśnienia.
17.1	a) Sparty	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
17.2.	1.F 2.P 3.F	0-3	3 pkt. za zaznaczenie trzech poprawnych odpow. 2 pkt. za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi. 1 pkt. za zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie wszystkich błędnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi.

Zasady/kryteria oceniania

18.	c) Tekst 2. A	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
19.	14.1. A. pierwszej połowie I w. p.n.e. 14.2. B. republiką 14.3. C. dwa lata 14.4. B. Mutina	0-4	Po 1 pkt. za każde prawidłowe przyporządkowanie. Razem maksymalnie 4 pkt. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
20.1.	c) VIII	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
20.2.	1.P 2.F	0-2	2 pkt. za dwie prawidłowe odpowiedzi. 1 pkt. za jedną prawidłową odpowiedź. 0 pkt. za dwie błędne odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
20.3	344 [rok] (966-622=344)	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
21.1.	Schizma wschodnia	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
21.2.	5	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
22.	Przykładowe odpowiedzi: Rozpad chrześcijaństwa na katolicyzm [Kościół katolicki], prawosławie [Kościół prawosławny]. Rozpad chrześcijaństwa na wschodnie i zachodnie.	0-1	1 pkt. za podanie skutku schizmy wschodniej. 0 pkt. za brak odpowiedzi lub podanie błędnej / nieprawdziwej / nielogicznej odpowiedzi.
23.1.	1. Sianie i bronowanie – B 2. Żniwa - D	0-2	2 pkt. za dwie prawidłowe odpowiedzi. 1 pkt. za jedną prawidłową odpowiedź. 0 pkt. za dwie błędne odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
23.2.	1. Cep – ilustracja C 2. Kosa – ilustracja D	0-2	2 pkt. za dwie prawidłowe odpowiedzi. 1 pkt. za jedną prawidłową odpowiedź. 0 pkt. za dwie błędne odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
23.3.	c) A → B → D → C	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
24.1.	d) Kazimierza Wielkiego	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
24.2.	a) na Śląsku	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
25.	b) mapa 2. Przykładowe uzasadnienie:	0-1	1 pkt. za wskazanie prawidłowej mapy i za poprawne uzasadnienie. 0 pkt. za

Zasady/kryteria oceniania

	<ul style="list-style-type: none"> • Za panowania Kazimierza Wielkiego Polska nie miała dostępu do Morza Bałtyckiego, co widać na mapie 2. • Za panowania Kazimierza Wielkiego Pomorze Gdańskie i Pomorze Zachodnie leżały poza granicami Polski. Nie może więc to być mapa 1. gdyż na niej te dzielnice są w granicach. • Za panowania Kazimierza Wielkiego Śląsk leżał poza granicami państwa polskiego, co widać na mapie 2. • Za panowania Kazimierza Wielkiego istniało już państwo Zakonu Krzyżackiego, którego nie ma na mapie 1. a jest na mapie 2. • Za panowania Kazimierza Wielkiego Polska była Królestwem. Na mapie 2. przedstawiono Królestwo Polskie. • Na mapie 2. w granicach Polski jest Włodzimierz, Halicz i Lwów, a te ziemie przyłączył do Polski Kazimierz Wielki (Ruś Halicko – Włodzimierską). <p>Należy uznać każde prawidłowe (logiczne) uzasadnienie, które wskazuje, że uczestnik wie jakie ziemie leżały w granicach państwa polskiego pod koniec panowania Kazimierza Wielkiego, a jakie ziemie były poza jego granicami.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • wskazanie poprawnej mapy ale brak uzasadnienia lub błędne uzasadnienie; • za wskazanie błędnej mapy ; • za brak wskazania mapy i brak uzasadnienia
26.1.	B	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
26.2.	D	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
26.3.	seniorem	0-1	1 pkt. za podanie prawidłowej nazwy. 0 pkt. za podanie błędnej nazwy lub brak nazwy.
27.	d) 4	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
28.	<p>1. prawa – przykładowe odpowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • skodyfikowanie polskiego prawa • wydanie statutów wiślicko – piotrkowskich • utworzenie Sądu Wyższego Prawa Niemieckiego na Wawelu <p>2. nauki – przykładowe odpowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • utworzenie / ufundowanie Akademii Krakowskiej • utworzenie pierwszej szkoły wyższej w Polsce /pierwszego polskiego uniwersytetu. 	0-2	2 pkt. za podanie jednego osiągnięcia w dziedzinie prawa i jednego osiągnięcia w dziedzinie nauki 1 pkt. za podanie jednego osiągnięcia z dziedziny prawa lub nauki 0 pkt. za błędną odpowiedź lub za brak odpowiedzi.

Zasady/kryteria oceniania

29.	c) romańskim	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
30.	<p>Przykładowe odpowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • W budynku A okna są zakończone łagodnymi łukami podczas gdy w budynku B okna są zakończone ostrymi łukami. • W budynku A portal [odrzwia, ozdoba drzwi] jest zakończony łagodnym łukiem, podczas gdy w budynku B portal jest zakończony ostrym łukiem. • W budynku A nie ma rozety nad drzwiami podczas gdy w budynku B jest rozeta nad drzwiami. • W budynku A nie ma rzeźb na fasadzie [z przodu] budynku podczas gdy na budynku B są rzeźby na fasadzie [z przodu] budynku. <p>Należy uznać każdą logiczną odpowiedź, która zawiera opis elementu architektonicznego, nawet jeżeli nie podano jego nazwy np. słowa portal. Uczeń może się powołać jeszcze na wimpergi i pinakle, które są widoczne na fasadzie budynku B a nie ma ich na budynku A.</p> <p>Uwaga – uczeń musi wskazać konkretny element architektoniczny, nie wystarczy stwierdzenie, że budynek B jest bardziej ozdobny niż budynek A.</p>	0-2	2 pkt. za wskazanie dwóch różnic – dwóch elementów architektonicznych, które różnią budynki. 1 pkt. za wskazanie jednej różnicy. 0 pkt. za wskazanie błędnych różnic lub za brak odpowiedzi.

Zasady/kryteria oceniania

Nr Zad.	Model odpowiedzi / klucz odpowiedzi	Punkty	Schemat punktowania
1.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <p>1. Cywilizacja egipska – B2 2. Cywilizacja grecka – D1</p>	0-4	<p>Po 1 pkt za każde prawidłowe przyporządkowanie zdjęcia i wskazanie numeru z mapy.</p> <p>Razem maksymalnie 4 pkt</p>
2.1.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>a) A.</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
2.2.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <p>1. P 2. P 3. F</p>	0-3	<p>3 pkt za zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2 pkt za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi.</p> <p>1 pkt za zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za zaznaczenie wszystkich błędnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi.</p>
3.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <p>3.1. C 3.2. B 3.3. A 3.4. D</p>	0-4	<p>Po 1 pkt za każde prawidłowe przyporządkowanie.</p> <p>Razem maksymalnie 4 pkt</p>
4.1.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>b) trybuna ludowego</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
4.2.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>a) plebejusze</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ REJONOWY 2021/2022

4.3.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>b) republiki</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
5.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>[Gajusz] Juliusz Cezar lub Gajusz Cezar</p> <p>Uwaga! nie wystarczy samo „Juliusz” czy samo „Cezar”. W poleceniu wyraźnie uczestnik ma wskazać imię i nazwisko.</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie imienia i nazwiska</p> <p>0 pkt za brak imienia lub nazwiska oraz za brak odpowiedzi.</p>
6.	<p>Rozstrzygnięcie : NIE</p> <p>Przykład poprawnej odpowiedzi:</p> <p>Uzasadnienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekst 1. opisuje Juliusza Cezara, a Tekst 2. [Gajusza Oktawiana] Oktawiana Augusta. W tekście 1. napisano, że opisany bohater pełnił funkcję „dożywotniego dyktatora” podczas gdy bohater Tekstu 2. odrzucił pełnienie funkcji dyktatora. <p>lub</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bohater Tekstu 2. pełnił funkcję pierwszego senatora, a bohater Tekstu 1. takiej funkcji nie pełnił. <p>lub</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bohater Tekstu 1. pokonał Pompejusza, musi więc to być Juliusz Cezar, a bohater Tekstu 2. był pierwszym senatorem, musi więc to być cesarz, a Juliusz Cezar nie był cesarzem. <p>Należy uznać każde prawidłowe (logiczne) uzasadnienie, w którym uczestnik powołuje się na treść pierwszego i drugiego tekstu źródłowego.</p> <p>Uwaga! uczeń nie musi podać imion i nazwisk bohaterów tekstów.</p>	0-1	<p>1 pkt za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.</p> <p>0 pkt za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • błędne rozstrzygnięcie lub brak uzasadnienia • dobre rozstrzygnięcie lecz błędne uzasadnienie, • dobre rozstrzygnięcie, częściowe uzasadnienie nie poparte odwołaniem się do dwóch źródeł.

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ REJONOWY 2021/2022

7.	<p>Wskazanie dwóch cech sztuki arabskiej z poniższych:</p> <p>Przykładowe odpowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie napisów w języku arabskim, • wykorzystywanie wzorów geometrycznych, • wykorzystywanie arabesek [motywów roślinnych], • nie ukazywanie postaci zwierząt/ludzi. <p>Należy uznać inne prawidłowe przykłady.</p>	0-2	<p>2 pkt za dwie prawidłowe odpowiedzi.</p> <p>1 pkt za jedną prawidłową odpowiedź.</p> <p>0 pkt za dwie błędne odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
8.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <p>8.1. C) Fragment 3. 8.2. B) Fragment 2. 8.3. A) Fragment 1.</p>	0-3	<p>3 pkt za trzy prawidłowe odpowiedzi.</p> <p>2 pkt za dwie prawidłowe odpowiedzi.</p> <p>1 pkt za jedną prawidłową odpowiedź.</p> <p>0 pkt za trzy błędne odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
9.1.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>d) 4</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
9.2.	<p>Przykładowa odpowiedź:</p> <p><i>Uważam, że wydarzenie to miało miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem 4, gdyż...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • w tekście wspomniano o sołtysie, a więc wieś musiała być lokowana na prawie niemieckim. Pierwsze lokacje na prawie niemieckim miały miejsce już po śmierci Kazimierza Sprawiedliwego. Jednocześnie w tekście wspomniano księcia Przemysława, a w takim razie wydarzenie to musiało mieć miejsce przed koronacją Władysława Łokietka. • w tekście wymieniono sołtysa, a lokacje na prawie niemieckim rozpoczęły się w XII wieku. W okresie rozbicia dzielnicowego liczne przywileje uzyskał Kościół. 	0-1	<p>1 pkt za prawidłowe uzasadnienie wraz z odwołaniem się do treści źródła.</p> <p>0 pkt za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • za błędne wskazanie numeru na taśmie; • błędne uzasadnienie; • brak odwołania się do źródła; • brak uzasadnienia.

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ REJONOWY 2021/2022

	<p>Należy uznać każde prawidłowe (logiczne) uzasadnienie.</p> <p>Uwaga! przy błędnym wskazaniu okresu nie czytamy uzasadnienia i stawiamy 0 pkt.</p>		
10.1.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>e) immunitet skarbowy</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
10.2.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>a) immunitet sądowy</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
11.1.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>a) 1.</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
11.2.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>c) gildia</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
11.3.	<p>Jedna odpowiedź spośród:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanza • Związek Miast Hanzeatyckich • Liga Hanzeatycka • Związek Hanzeatycki 	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
12.1.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <p>Lokacja na prawie Magdeburga – plan 2</p> <p>Lokacja na prawie Lubeki – plan 1</p>	0-2	<p>2 pkt za dwie prawidłowe odpowiedzi.</p> <p>1 pkt za jedną prawidłową odpowiedź.</p> <p>0 pkt za dwie błędne odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
12.2.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <p>1. F</p>	0-3	<p>3 pkt za trzy prawidłowe odpowiedzi.</p> <p>2 pkt za dwie prawidłowe odpowiedzi.</p>

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ REJONOWY 2021/2022

	2. P 3. P		1 pkt za jedną prawidłową odpowiedź. 0 pkt za trzy błędne odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
13.1.	Prawidłowa odpowiedź: e) Tekst 2.A	0-1	1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
13.2.	Prawidłowa odpowiedź: c) XIII	0-1	1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
13.3.	Prawidłowa odpowiedź: b) proletariats	0-1	1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
14.	Prawidłowe odpowiedzi: 14.1. B. Tekst 2. 14.2. A. 1374 14.3. C. Ludwika Andegaweńskiego 14.4. C. zapewnienie prawa do tronu polskiego córce	0-4	Po 1 pkt za każde prawidłowe przyporządkowanie. Razem maksymalnie 4 pkt .
15.	Przykładowe odpowiedzi: <i>O uniwersalnym charakterze kultury średniowiecznej świadczy to, że:</i> <ul style="list-style-type: none"> • w całej Europie językiem literatury była łacina; • językiem dyplomacji była łacina; • w całej Europie budowano budynki w takich samych stylach architektonicznych (romańskim, gotyckim) • w całej Europie powstawały skryptoria przy klasztorach i zakonach; • w całej Europie tworzone uniwersytety; 	0-2	2 pkt za dwa prawidłowe argumenty. 1 pkt za jeden prawidłowy argument. 0 pkt za błędne argumenty lub ich brak.

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ REJONOWY 2021/2022

	<ul style="list-style-type: none"> w całej Europie rozwijała się kultura rycerska; rozgrywały się turnieje, pisano pieśni sławiące cnoty rycerskie; w całej Europie budowano świątynie i tworzono dzieła sztuki poświęcone Bogu. <p>Należy uznać każdy inny prawidłowy argument.</p>		
16.1.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>b) B</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
16.2.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>a) Michał Anioł</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
17.1.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>c) C</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
17.2.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>d) Vasco da Gamma</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
18.A.	<p>Przykładowe odpowiedzi:</p> <p>Skutki pozytywne:</p> <p>1. Europa:</p> <ul style="list-style-type: none"> napływ do Europy licznych bogactw i surowców; napływ do Europy nowych roślin np. ziemniaka, kakao, kukurydzy, pomidora czy papryki; rozwój rzemiosła; rozwój miast portowych; rozwój handlu dalekomorskiego; migracja ludności z Europy do Nowego Świata. 	0-2	<p>Po 1 pkt za każdy prawidłowy skutek.</p> <p>2 pkt za skutki pozytywne (1 pkt za skutek dla Europy i 1 pkt za skutek dla Nowego Świata).</p> <p>0 pkt za błędne skutki lub za ich brak.</p>

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ REJONOWY 2021/2022

	<p>2. Nowy Świat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojawienie się języka hiszpańskiego i portugalskiego; • w Nowym Świecie pojawiły się konie, główny środek transportu w ówczesnym czasie; • do Nowego Świata przybyły wyroby rzemieślnicze i wynalazki techniczne znane wówczas w Europie. <p>Należy uznać każdy inny logiczny skutek społeczno–gospodarczy.</p>		
18.B.	<p>Przykładowe odpowiedzi: Skutki negatywne:</p> <p>1. Europa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • do Europy z Ameryki sprowadzono nieznaną dotąd chorobę – kiłę (syfilis); • zmalało znaczenie handlu hanzeatyckiego i śródziemnomorskiego; • napływ kruszców spowodował spadek jego wartości i gwałtowny wzrost cen (inflację). <p>2. Nowy Świat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zniszczenie cywilizacji amerykańskich; • wyludnienie kontynentu amerykańskiego na skutek śmierci Indian od europejskich chorób i niewolniczej pracy w kopalniach; • rozwój niewolnictwa – przywożenie niewolników z Afryki do Nowego Świata; • katastrofalna eksploatacja surowców obu Ameryk. <p>Należy uznać każdy inny logiczny skutek społeczno–gospodarczy.</p>	0-2	<p>Po 1 pkt za każdy prawidłowy skutek.</p> <p>2 pkt za skutki negatywne (1 pkt za skutek dla Europy i 1 pkt za skutek dla Nowego Świata).</p> <p>0 pkt za błędne skutki lub za ich brak.</p>
19.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sejmik kapturowy – D 2. sejmik relacyjny – B 3. sejmik elekcyjny – C 4. sejmik przedsejmowy – A 	0-4	<p>4 pkt za cztery prawidłowe odpowiedzi.</p> <p>3 pkt za trzy prawidłowe odpowiedzi.</p> <p>2 pkt za dwie prawidłowe odpowiedzi.</p>

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ REJONOWY 2021/2022

			<p>1 pkt za jedną prawidłową odpowiedź.</p> <p>0 pkt za cztery błędne odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
20.1.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>b) ateizm</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
20.2.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>Symonia</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
21.1.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <p>1. Reformacja została zapoczątkowana na obszarze Rzeszy Niemieckiej przez Marcina Lutra. – Prawda</p> <p>2. Pierwszym państwem protestanckim było Księstwo Pruskie. – Prawda</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie dwóch zdań prawdziwych.</p> <p>0 pkt za wskazanie jednego zdania prawdziwego lub błędnych odpowiedzi lub braku odpowiedzi.</p>
21.2.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>Predestynacji / tezy o predestynacji/ predestynacja</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
22.	<p>Rozstrzygnięcie – grafika C</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Przykładowa odpowiedź:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekst dotyczy powstania Rzeczypospolitej Obojga Narodów/Jest to tekst unii lubelskiej, na mocy której powstała Rzeczypospolita Obojga Narodów złożona z dwóch równoprawnych części – Korony (dawne Królestwo Polskie) i Litwy (dawne Wielkie Księstwo Litewskie) co przedstawia herb C – herby Królestwa Polskiego (Orzeł) i Litwy (Pogoń) umieszczone na jednej tarczy herbowej. 	0-1	<p>1 pkt za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem, które zawiera odwołanie zarówno do tekstu, jak i grafiki.</p> <p>0 pkt za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • za błędne rozstrzygnięcie; • błędne uzasadnienie; • brak odwołania się do tekstu lub grafiki; • brak uzasadnienia.

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ REJONOWY 2021/2022

	<p>Lub</p> <p>Nie może to być:</p> <ul style="list-style-type: none"> • herb A gdyż jest to herb Królestwa Polskiego po kongresie wiedeńskim. Orzeł polski jest umieszczony na piersi dwugłowego czarnego orła rosyjskiego, a tekst dotyczy powstania Rzeczypospolitej Obojga Narodów (tekst unii lubelskiej). • herb B gdyż jest to herb z okresu powstania styczniowego. Obok Orła (Polska), Pogoni (Litwa) występuje tam również postać Archanioła Michała (patrona Rusi) jako odwołanie się do Rzeczypospolitej Trojga Narodów podczas gdy tekst mówi o powstaniu Rzeczypospolitej Obojga Narodów złożonej z Korony i Litwy. <p>Należy uznać każde inne prawidłowe uzasadnienie, w którym uczestnik powołuje się zarówno na tekst, jak i na herb.</p>		
23.1.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>a) w Lublinie</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
23.2.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <p>b) urzędy</p> <p>c) skarb</p> <p>g) armia</p>	0-3	<p>3 pkt za trzy prawidłowe odpowiedzi.</p> <p>2 pkt za dwie prawidłowe odpowiedzi.</p> <p>1 pkt za jedną prawidłową odpowiedź.</p> <p>0 pkt za trzy błędne odpowiedzi lub za brak odpowiedzi, a także za znaczenie więcej niż trzech odpowiedzi.</p>
24.1.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>g) Tekst 2.C</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p>

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ REJONOWY 2021/2022

			0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
24.2.	Prawidłowa odpowiedź: c) 1573	0-1	1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
24.3.	Prawidłowa odpowiedź: b) Zygmunt III	0-1	1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
25.	Prawidłowe odpowiedzi: 25.1. B. B 25.2. B. Jan Karol Chodkiewicz 25.3. B. Rosją 25.4. A. Inflanty	0-4	Po 1 pkt za każde prawidłowe przyporządkowanie. Razem maksymalnie 4 pkt.
26.1.	Prawidłowa odpowiedź: b) 2.	0-1	1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
26.2.	Prawidłowa odpowiedź: a) Jan Jakub Rousseau	0-1	1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
27.	Prawidłowe odpowiedzi: 1. F 2. P 3. F	0-3	3 pkt za trzy prawidłowe odpowiedzi. 2 pkt za dwie prawidłowe odpowiedzi. 1 pkt za jedną prawidłową odpowiedź. 0 pkt za trzy błędne odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
28.	Rozstrzygnięcie – Księstwo Warszawskie przedstawia <i>mapa 2</i>, gdyż...	0-1	1 pkt za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem, które

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ REJONOWY 2021/2022

	<p>Przykładowe uzasadnienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na mapie 2 widać w granicach Wielkopolskę, która wchodziła w skład Księstwa Warszawskiego, a która po kongresie wiedeńskim została przyłączona do Prus co widać na mapie 1. • na mapie 2 widać wolne miasto Gdańsk, które powstało na mocy układu w Tylży, a które po kongresie wiedeńskim zostało przyłączone do Prus, co widać na mapie 1. • na mapie 2 widać, że Kraków jest częścią Księstwa Warszawskiego, podczas gdy na mapie 1. Kraków jest wolnym miastem, co jest jednym z postanowień kongresu wiedeńskiego. • na mapie 2 Bydgoszcz i Toruń wchodzi w skład Księstwa Warszawskiego, a na mapie 1. są częścią Prus, co jest zgodne z postanowieniami kongresu wiedeńskiego. 		<p>zawiera odwołanie się do treści obu map.</p> <p>0 pkt za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • za błędne rozstrzygnięcie; • błędne uzasadnienie; • brak odwołania się do treści obu map; • brak uzasadnienia.
29.1.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>a) A</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
29.2.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>c) C</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
29.3.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>b) fasadę zdobią posągi w niszach</p>	0-1	<p>1 pkt za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>0 pkt za wskazanie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022
„Żył sobie człowiek...” – życie ludzi od prehistorii do końca XVIII w.

ZASADY/KRYTERIA OCENIANIA,

Za rozwiązanie całego testu można otrzymać maksymalnie **80 punktów**. Laureatami konkursu zostaną uczestnicy, którzy zdobędą co najmniej **90% punktów, czyli 72 punkty**.

Nr zadania	Model odpowiedzi / klucz odpowiedzi	Ilość pkt.	Schemat punktowania
1.	Prawidłowe odpowiedzi: 1. F 2. P 3. P	0-3	3 pkt. za zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi. 2 pkt. za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi. 1 pkt. za zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie wszystkich błędnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi.
2.	Prawidłowe odpowiedzi: Budowla A. – Koloseum / Colosseum / Amfiteatr Budowla B. – Circus Maximus [Cirkus Maksimus] / Wielki Cyrk Uwaga! <i>Nie uznajemy stadionu ani hipodromu.</i>	0-2	2 pkt. za wpisanie dwóch poprawnych nazw. 1. pkt. za wpisanie jednej poprawnej nazwy. 0 pkt. za wpisanie błędnych nazw lub za brak nazwy.
3.	Prawidłowa odpowiedź: B. Portyk	0-1	1 pkt. za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
4.	Prawidłowe odpowiedzi: 1. Fragment 1. – A. Senat. 2. Fragment 2. – B. Zgromadzenie Ludowe. 3. Fragment 3. – D. Konsul.	0-3	3 pkt. za zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi. 2 pkt. za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi. 1 pkt. za zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie wszystkich błędnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi.
5.	Prawidłowa odpowiedź: A. pełniła funkcje handlowo – sądowe.	0-1	1 pkt. za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
6.	Prawidłowa odpowiedź: Rozstrzygnięcie – Tekst 2.	0-1	1 pkt. za poprawnie sformułowana odpowiedź. 0 pkt. za częściową odpowiedź, błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022
„Żył sobie człowiek...” – życie ludzi od prehistorii do końca XVIII w.

	<p>Przykładowe uzasadnienie. W tekście 2. jest mowa o tym, że <u>chrześcijanie uzyskali wolność wyznania</u>, tak jak inne kulty, podczas gdy w tekście 1. jest mowa o <u>przekształceniu chrześcijaństwa w religię państwową / obowiązkową</u> [a inne kulty zostały zakazane]. Nie może więc to być edykt mediolański, który wprowadzał jedynie wolność wyznania.</p> <p>Uwaga – uznajemy wszystkie logiczne odpowiedzi pod warunkiem, że uczestnik zauważył różnicę między tekstem 1. , a 2. [podkreślony fragment odpowiedzi].</p>		
7.	<p>Prawidłowa odpowiedź: B. Cesarza Konstantyna Wielkiego.</p>	0-1	1 pkt. za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
8.	<p>Prawidłowa odpowiedź: D. Cesarstwo Bizantyjskie.</p>	0-1	1 pkt. za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
9.1.	<p>Prawidłowa odpowiedź: A. poradne.</p>	0-1	1 pkt. za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
9.2.	<p>Prawidłowa odpowiedź: E. stan.</p>	0-1	1 pkt. za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
10.	<p>Prawidłowe odpowiedzi: 1. P 2. F 3. P</p>	0-3	3 pkt. za zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi. 2 pkt. za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi. 1 pkt. za zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie wszystkich błędnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi.
11.	<p>Prawidłowe odpowiedzi: 1. P 2. F 3. F</p>	0-3	3 pkt. za zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi. 2 pkt. za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi. 1 pkt. za zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie wszystkich błędnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi.

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022
„*Żył sobie człowiek...*” – życie ludzi od prehistorii do końca XVIII w.

12.	<p>Ocena – dzuma miała ogromny /wielki / katastrofalny (itp.) wpływ na gospodarkę europejską. Spowodowała kryzys ekonomiczny.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Najbardziej ucierpiała ludność miast – np. w Lubece zmarło aż 90% ludzi – co musiało doprowadzić do upadku rzemiosła i handlu. 2. Wyludnienie miast doprowadziło, w wielu przypadkach, do ich upadku. Ludność wiejska znów musiała wytwarzać sama ubiór czy potrzebne narzędzia. 3. Wyludnienie wsi spowodowało spadek produkcji żywności. 4. Brak rąk do pracy na wsi spowodował porzucenie uprawy roli na rzecz hodowli zwierząt, co doprowadził do deficytów żywności w miastach. 5. Obawiając się zarażonych zaprzestano sprzedaży żywności na targach. 6. Wyludnienie wsi spowodowało powstanie mnóstwa pustek – porzuconych gospodarstw. 7. Nastąpił stały spadek cen na towary rolne, co pociągnęło za sobą spadek czynszów i cen ziemi. To spowodowało spadek dochodów właścicieli ziemi. 8. Władcy zaczęli psuć monetę by powetować sobie straty ze zmniejszających się podatków. 9. Nastąpiły bankructwa domów bankierskich we Włoszech co przyczyniło się do upadku handlu dalekosiężnego. <p><i>Uwaga! Należy uznać każdy inny logiczny argument.</i></p>	0-2	<p>2 pkt. za ocenę i podanie dwóch argumentów. 1 pkt. za ocenę i podanie 1 argumentu. 0 pkt. za brak oceny lub za podanie błędnych argumentów, a także za brak argumentów.</p>
13.	<p>Prawidłowa odpowiedź: Johannes Gutenberg lub Jan Gutenberg</p> <p><i>Uwaga! Nie dajemy punktu za samo nazwisko! Uznajemy imię i nazwisko z błędem (np. Johanes czy Guttenberg). Liczy się zapis fonetyczny.</i></p>	0-1	<p>1 pkt. za podanie imienia i nazwiska. 0 pkt. za podanie samego nazwiska, błędnego imienia lub nazwiska lub za brak imienia czy nazwiska.</p>
14.	<p>Prawidłowa odpowiedź: B. 2.</p>	0-1	<p>1 pkt. za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>
15.	<p>Przykładowa odpowiedź: Rozstrzygnięcie – do anglikanizmu. Przykładowe uzasadnienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W tekście 1. król został głową Kościoła, a takie rozwiązanie wprowadzał anglikanizm. • W tekście 1. opisano powstanie angielskiego Kościoła narodowego. • W tekście 2. napisano, że zachowano hierarchię biskupów, a takie rozwiązanie przyjęto tylko w anglikanizmie. <p><i>Uwaga! Należy uznać każdą logiczną odpowiedź, której autor odwołuje się do anglikanizmu.</i></p>	0-1	<p>1 pkt. za poprawne rozstrzygnięcie i podanie poprawnego argumentu. 0 pkt. za błędne rozstrzygnięcie lub brak rozstrzygnięcia. 0 pkt. za dobre rozstrzygnięcie lecz błędny argument.</p>

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022

„Żył sobie człowiek...” – życie ludzi od prehistorii do końca XVIII w.

		Poglądy	Wspólny pogląd	Tylko lut.	Tylko kal.	Tylko ang.		
		1.	Podstawą wiary jest Biblia, którą każdy może interpretować.	X				
16.	2.	Zachowanie hierarchii kościelnej i biskupów.				X		
	3.	Msza w języku narodowym.	X					
	4.	Likwidacja klasztorów i zakonów.	X					
	5.	Człowiek nie ma wpływu na własne zbawienie, które jest zależne od Boga.			X			
	<p>Uwaga! Jeżeli uczestnik w 5 wierszu umieści X również w anglikanizmie można uznać odpowiedź gdyż purytanie angielscy uznawali tezę o predestynacji w XVII w. Nadal jednak można przyznać tylko 1 punkt za wiersz.</p>							
0-5	Po 1 pkt. za każdy prawidłowo umieszczony X.							
17.	Prawidłowa odpowiedź: Pojęcie – nobilitacja.						0-1	1 pkt. za podanie prawidłowego pojęcia. 0 pkt. za podanie błędnego pojęcia lub za brak odpowiedzi.
18.	Prawidłowa odpowiedź: B. Monarchii absolutnej.						0-1	1 pkt. za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
19.		Epoka	Rodzaj monarchii					
	1.	Starożytność	C. Monarchia despotyczna					
	2.	Średniowiecze	D. Monarchia patrymonialna					
	3.	Dzieje nowożytne	A. Monarchia absolutna					
	4.	Dzieje współczesne	B. Monarchia konstytucyjna					
0-4	Po 1 pkt. za każde prawidłowe przyporządkowanie. Razem maksymalnie 4 pkt.							
20.	<p>Przykładowa odpowiedź: Celem władcy w tekście 1. jest dbanie o interes publiczny i uszczęśliwienie ludu podczas gdy celem władcy z tekstu 2. jest utrzymanie państwa, nawet kosztem poddanych. [Największą wartością jest państwo / racja stanu jest ważniejsza niż nie dobro ludu].</p> <p>Uwaga! Należy zaliczyć każde logiczne uzasadnienie, w którym autor zauważa różnicę między</p>						0-1	1 pkt. za wskazanie różnicy między tekstem 1 i 2. 0 pkt. za odwołanie się tylko do jednego tekstu. 0 pkt. za nie wskazanie różnicy lub za brak odpowiedzi.
21.	<p>Prawidłowe odpowiedzi: 1. C. – XVIII w. 2. A. – James Watt 3. B. – chemiczny 4. B. – proletariatu</p>						0-4	Po 1 pkt. za każde prawidłowe przyporządkowanie. Razem maksymalnie 4 pkt.

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022
„Żył sobie człowiek...” – życie ludzi od prehistorii do końca XVIII w.

22.	<p>Prawidłowa odpowiedź: 1. B 2. G</p>	0-2	Po 1 pkt. za każde prawidłowe przyporządkowanie litery. Razem maksymalnie 2 pkt.
23.	<p>Prawidłowe odpowiedzi: A. Król stanowił prawa wydając edykty. D. Ministrowie byli powoływani przez króla i przed nim odpowiedzialni. E. Każda osoba mogła być aresztowana bez wyroku sądu.</p>	0-3	3 pkt. za zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi. 2 pkt. za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi. 1 pkt. za zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie wszystkich błędnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi lub za zaznaczenie więcej niż trzech odpowiedzi.
24.	<p>Przykładowa odpowiedź: Rozstrzygnięcie – NIE.</p> <p>Uzasadnienie – pierwszy obraz ukazuje atak na Bastylię, czyli wybuch rewolucji francuskiej podczas gdy obraz drugi ukazuje tzw. „bostońskie picie herbaty” i jest związany z genezą wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych.</p> <p><i>Uwaga! Należy uznać każde inne logiczne uzasadnienie, w którym autor odwołuje się do konkretnych wydarzeń historycznych – rewolucja francuska, wojna o niepodległość USA.</i></p>	0-1	1 pkt. za prawidłowe rozstrzygnięcie i uzasadnienie. 0 pkt. za : • błędne rozstrzygnięcie; • brak rozstrzygnięcia; • dobre rozstrzygnięcie i brak uzasadnienia.
25.1	<p>Prawidłowa odpowiedź: D. 4</p>	0-1	1 pkt. za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
25.2.	<p>Prawidłowa odpowiedź: B. Dyktatury jakobinów.</p>	0-1	1 pkt. za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
26.	<p>Przykładowe odpowiedzi:</p> <p>Różnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W teście 1. Zgromadzenie Ludowe jest jednoizbowe, a w teście 2. Sejm Główny jest dwuizbowy. • W teście 1. kadencja Zgromadzenia Ludowego trwa 2 lata, podczas gdy kadencja Izby Poselskiej w Sejmie Głównym (w teście 2.) wynosi 9 lat. • W przypadku Zgromadzenia Ludowego obraduje ono ciągle przez dwa lata podczas gdy Sejm Główny jest zwoływany co 2 lata na 15 dni. <p>Uwaga! Uznajemy każdą inną logiczną odpowiedź.</p>	0-2	2 pkt. za wskazanie dwóch różnic. 1 pkt. za wskazanie jednej różnicy. 0 pkt. za wskazanie błędnych różnic lub za brak odpowiedzi.

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022
„Żył sobie człowiek...” – życie ludzi od prehistorii do końca XVIII w.

27.	Prawidłowa odpowiedź: A. Konstytucja Księstwa Warszawskiego.	0-1	1 pkt. za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
28.	Prawidłowe odpowiedzi: 1. P 2. P 3. F	0-3	3 pkt. za zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi. 2 pkt. za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi. 1 pkt. za zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie wszystkich błędnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi.
29.	Prawidłowe odpowiedzi: Tekst 1. – A. Komunizm Tekst 2. – E. Liberalizm.	0-2	2 pkt. za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi. 1 pkt. zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnych odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
30.1.	Prawidłowe odpowiedzi: 1. Chronologicznie najwcześniej wykorzystywano pojazd ukazany na zdjęciu – D. 2. Chronologicznie najpóźniej wykorzystywano pojazd ukazany na zdjęciu – B.	0-2	2 pkt. za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi. 1 pkt. za w zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnych odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.
30.2.	Prawidłowa odpowiedź: Nazwa procesu – urbanizacja.	0-1	1 pkt. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za wskazanie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi.
31.1.	Prawidłowe odpowiedzi: 1. Chronologicznie najwcześniej powstał obraz – C. 2. Chronologicznie najpóźniej powstał obraz – A.	0-2	2 pkt. za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi. 1 pkt. za w zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi.
31.2.	Prawidłowe odpowiedzi: 1. Renesans – D. 2. Barok – B.	0-2	2 pkt. za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi. 1 pkt. za w zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi.
32.	Przykładowa odpowiedź: Rozstrzygnięcie – NIE	0-2	2 pkt. za prawidłowe rozstrzygnięcie i wskazanie dwóch różnic

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022
„Żył sobie człowiek...” – życie ludzi od prehistorii do końca XVIII w.

	<p>Uzasadnienie: Grafika 1. negatywnie ocenia ekspansję kolonialną ukazując, że głównym celem kolonizacji brytyjskiej jest bogacenie się kosztem ludności podbitej (Ukazano murzyna, z którego żołnierz angielski „wyciska” złote monety.), chrystianizacja tej ludności (Pastor z Biblią modli się co może symbolizować nawracanie ludności podbitej.). Tymczasem grafika 2. ukazuje kolonizację w pozytywnym świetle. Argumenty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promieniująca kobieta, która symbolizuje Francję, trzyma w ręku róg obfitości i dzieli się swoimi dobrami z ludnością kolonii. • Pług w rękach ludności tubylczej oznacza, że Francuzi przynieśli ze sobą nowe narzędzia rolnicze. • Książka oznacza, że dzięki kolonizacji ludność tubylcza nauczyła się czytać i pisać – jest likwidowany analfabetyzm. • Żołnierz w tle oznacza, że dzięki Francji ludność kolonii uzyskała szansę awansu społecznego służąc w armii. <p>Uwaga! Należy uznać każdą inną logiczną wypowiedź, która zawiera wskazanie różnic i interpretacje konkretnych elementów graficznych rysunku.</p>		<p>i interpretowanie dwóch elementów graficznych. 1 pkt. za prawidłowe rozstrzygnięcie i wskazanie jednej różnicy i wskazanie 1 elementu graficznego. 0 pkt. za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • błędne rozstrzygnięcie, • błędnie wskazane różnice, • brak wskazania różnic, • brak interpretacji elementów graficznych.
33.	<p>Przykładowe odpowiedzi:</p> <p>Podobieństwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W obu państwach na czele państwa stoi wódz. • w obu państwach funkcjonował system monopartyjny / jednopartyjny. • W obu państwach był rozbudowany aparat bezpieczeństwa / policja i tajne służby. • W obu państwach nastąpiła centralizacja władzy. • Oba państwa dążyły do ekspansji terytorialnej. • Oba państwa kładły nacisk na rozwój armii i zbrojenia. • W obu państwach kładziono szczególny nacisk na indoktrynację społeczeństwa i propagandę. • W obu państwach zwalczano przeciwników politycznych. • W obu państwach nie przestrzegano praw człowieka. • W obu państwach wprowadzono kult jednostki. <p>Różnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W III Rzeszy głównym wrogiem byli Żydzi, a w ZSRR – kapitaliści. • W III Rzeszy rozwijała się gospodarka rynkowa podczas gdy w ZSRR obowiązywała gospodarka centralno – planowana. • W III Rzeszy istniała własność prywatna, a w ZSRR nie. • W III Rzeszy obowiązywała wolność wyznania i można było wierzyć w Boga, a w ZSRR prześladowano ludzi za wiarę gdyż ZSRR chciało stworzyć społeczeństwo ateistyczne. <p>Uwaga! Należy uznać każdą inną logiczną wypowiedź, która wskazuje podobieństwo lub różnice.</p>	0-4	<p>Po 1 pkt. za każde prawidłowe sformułowane podobieństwo lub różnicę. Maksymalnie 4 pkt. 0 pkt. za błędne wskazanie podobieństw lub różnic lub za ich brak.</p>

Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022
„Żył sobie człowiek...” – życie ludzi od prehistorii do końca XVIII w.

34.	<p>Przykładowa odpowiedź:</p> <p>Rozstrzygnięcie – NIE Uzasadnienie :</p> <ul style="list-style-type: none"> W tekście Litwa ,miała się znaleźć w niemieckiej strefie wpływów, a na karykaturze znajduje się w radzieckiej strefie. <p><i>Uwaga! Należy uznać każdą inną logiczną wypowiedź.</i></p>	0-1	<p>1 pkt. za poprawne rozstrzygnięcie i podanie poprawnego argumentu. 0 pkt. za błędne rozstrzygnięcie lub brak rozstrzygnięcia. 0 pkt. za dobre rozstrzygnięcie lecz błędny argument.</p>									
35.	<p>Przykładowa odpowiedź:</p> <ul style="list-style-type: none"> Złamanie przez ZSRR paktu o nieagresji z Polską i atak ZSRR na Polskę 17.09.1939 r. co przyczyniło się do szybszego upadku polskiej państwowości Wspólny atak na Polskę we wrześniu 1939 r. – III Rzeszy 01.09. , a ZSRR – 17.09. co uniemożliwiło obronę polskiej państwowości. Wspólna okupacja ziem polskich przez ZSRR i III Rzeszę co przyczyniło się do śmierci milionów osób i spowodowało wyniszczenie ziem polskich. <p><i>Uwaga! Należy uznać każdą inną logiczną wypowiedź.</i></p>	0-1	<p>1 pkt. za wskazanie konsekwencji wraz z oceną. 0 pkt. za :</p> <ul style="list-style-type: none"> za wskazanie konsekwencji ale bez oceny; brak wskazania konsekwencji; brak oceny. 									
36.	<p>Prawidłowe odpowiedzi: Tekst 1. C. – Akcja AB Tekst 2. D. – Akcja Specjalna „Kraków”</p>	0-2	<p>2 pkt. za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi. 1 pkt. za w zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi.</p>									
37.	<p>Prawidłowa odpowiedź: C. Kryzys Kubański</p>	0-1	<p>1. pkt. za zaznaczenie poprawnej nazwy. 0 pkt. zaznaczenie błędnej nazwy lub za brak zaznaczenia.</p>									
38.	<p>Prawidłowa odpowiedź: Proces dekolonizacji / dekolonizacja.</p>	0-1	<p>1. pkt. za wpisanie poprawnej nazwy. 0 pkt. za wpisanie błędnej nazwy lub za brak nazwy.</p>									
39.	<p>Prawidłowa odpowiedź: b. D. – B. – A. – C.</p>	0-1	<p>1 pkt. za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi. 0 pkt. za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub za brak odpowiedzi.</p>									
40.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;"></th> <th style="width: 20%;">Zdjęcie</th> <th style="width: 70%;">Nazwa wydarzenia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td style="text-align: center;">Zdjęcie A.</td> <td style="text-align: center;">A. - Upadek muru berlińskiego.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td style="text-align: center;">Zdjęcie B.</td> <td style="text-align: center;">D. - Aksamitna rewolucja.</td> </tr> </tbody> </table>		Zdjęcie	Nazwa wydarzenia	1.	Zdjęcie A.	A. - Upadek muru berlińskiego.	2.	Zdjęcie B.	D. - Aksamitna rewolucja.	0-2	<p>2 pkt. za wpisanie dwóch liter. 1. pkt. za wpisanie jednej poprawnej litery. 0 pkt. za wpisanie błędnych liter lub za ich brak.</p>
	Zdjęcie	Nazwa wydarzenia										
1.	Zdjęcie A.	A. - Upadek muru berlińskiego.										
2.	Zdjęcie B.	D. - Aksamitna rewolucja.										